

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 VASARNAP január 31.

30. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Fonciéro-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Part felé

Gondok gályapadjához láncolva, riadt tekintetűnk a látóhatáron gomolygó felhőkre függesztve, evezünk a part felé, ahonnan a szabadulás ígérete intogat. A víz színe még egyenletesen ring, az elemek haragja még nem korbácsolja a hullámokat, de a légkör villamos feszültséggel van telítve és a sűrű fellegek mögül a vihar fenyegető morajlását halljuk. Mi lesz, ha ránk ront a vész, mielőtt kiköt a gálya? Legalább megoldódna a bilincseink, hogy le nem kötött izmokkal küzdhesünk az elsüllyedés ellen. Majd ha a teljes béke és biztonság partját elértük, lehullanak a láncok és kipihenjük magunkat a testvériség nyugágán. Addig azonban kitörhet a vihar és az örszemélyzettel együtt a feneketlen mélység martaléka lehetünk.

Locarnóban új instrumentumot szerkesztettek a felhők elűzésére és az atmoszféra elektromosságának levezetésére. Győzők és legyőzöttek egyaránt megszenvedik a háboru pusztításait és a rekonstrukció műve nem vihető keresztül valamennyi nemzet alkotóerejének egybekapcsolásánélkül. Évekkel a kötelező szerződések megkötése után a két legnagyobb ellenfél békejobbot nyújtott egymásnak és a megegyezést garantáló hatalmakkal együtt új korszak alapköveit rakták le. Az európai politika gályája ritmikus evezőcsapásokkal közeledik a népek megértő összeműködésének kikötője felé. De a viharfelhőket a Locarnóban felállított elhárító készülék nem zavarta szét.

A gyűlölködés internacionáléja lelkesebben dolgozik, mint valaha. Franciaországban a reakció meglapulva várja, hogy a pénzügyi javaslatok minotaurosával viaskodó baloldal megsemmisülve terüljön el a porondon és ismét a millerandi engesztelhetetlenség kerüljön uralomra. Azokat az áldozatokat, amelyeket a francia tőke megtagad a szanalási akciótól, hozza meg a legyőzött német nép — mondja a francia nacionalizmus. A német fajvédők szónoka a birodalmi gyűlés legutóbbi ülésén a teljesítő politikát hazaárulásnak és a Luther-kormányt saját népe hóhéranak bélyegezte. A magyar fajvédők frankhamisító gépeket szegeztek Briand mellé, hogy a nemzetek nyugalmanak biztosításán fáradozó francia demokráciát a francia nép anyagi romlásába fojtsák bele. Mussolini pedig mélysegesen hallgat. A locarnói szerződést aláírta, de nem valószínű, hogy a külföldi fasizmus elugaszkodásait zokon venné.

A háboru és béke párbajának kimenetele elé szorongva néz az emberiség. Papíron béke van, sőt diszes borkötésbe foglalt újabb okmány is készült a megbékülés akadályainak eltávolításáról, csak a megnyugvás hiányzik, hogy a destrukció gonosz szellemeinek leigázására elég a feibuzdulásnak az a mértéke, amely eddig a nemzetközi reakció tekintetében megnyilvánult. Chamberlain, a locarnói mű egyik megalkotója kijelenti, hogy a világot nem lehet megváltoztatni huszonnégy óra alatt. Csak fiaink és unokáink fogják élvezni azt a tartós békét, amelyet most alapozunk meg — nyugtatja meg az angol külügyminiszter az aggodókat, akik a béke védelmére tett intézkedéseket keveslik. Az a nemzedék, amely beleesett a háboru bűnébe, arra van kárthatva, hogy örökös erőfeszítésekkel törekedjen a nagynehezen kialakult egyensúlyállapot fenntartására. A magvetés sorsa a miénk és az aratás áldása csak a jövő generációnak jut osztályrészül.

A szélsőjobboldali hazafiak nem-

zeti különbség nélkül úgy találják, hogy a talaj nincs még eléggé megrágyázva embervérrel és a háboru gőzkeit akarják rábocsátani a zsendülő vetésekre. Ezt a cselekedetekben feltáruló veszedelmet udvarias diplomáciai lépések és diszesen megfogalmazott deklarációk ellensúlyozzák. Mintha a béke állandósága ideológusok ábrándja volna csupán és a háboru az a mozdíthatatlanul szilárd konkrétum, amellyel nyíltan szembeszállni nem tanácsos. A reakció világforradalmárai a patriotizmus Grál-lovagjainak jelmezében lépnek fel és a pacifizmus programját hirdető demokrácia sehoh sem olyan elszánt, hogy ezt a jelmezt végérvényesen letépje róluk. A politikai bűnözők megteremtették már világ-szövetségüket, a demokráciának azonban még nem sikerült internacionáléba tömörülnie, amely az európai béke merénylőit hatékonyan tehetné.

Viharfelhőktől borított ég alatt, Szicília és Charibdiszok között, kalóztól üldözve halad a gálya a part felé...

Megingott a pénzügyminiszter állása

Radonics Jován, a pénzügyi bizottság elnöke a radikális klub ülésén élesen bírálta a pénzügyi kormányzatot — Az ipari hitelekről szóló törvényjavaslat vitája a parlamentben

Beogradból jelentik: A radikális klub szombaton délután öt órától hét óráig ülésezett. Az ülés, amelyen a párt megkezdte a költségvetés vitáját, váratlanul nagy szenzációval szolgált: Radonics Jován, a pénzügyi bizottság elnöke egyórás, alaposan megindokolt beszédében támadta a kormány pénzügyi politikáját. A klub tagainak az a véleménye, hogy Radonics beszéde után Sztojadinovic Milán pénzügyminiszter helyzete tarthatatlan. Miután Pasics miniszterelnök felszólalása csak megerősítette ezt a hangulatot, a képviselők azzal az impresszióval oszlottak szét, hogy rövidesen változás várható a kormányban. Radonics beszéde után egy volt miniszter megjegyezte, hogy valakinek ezeket le kell vonni a következtetéseket.

Radonics beszéde a radikális klubban

A radikális klub ülését Zsivkovic Ljuba, a klub elnöke nyitotta meg. Üdvözölte a külföldi utjáról visszatért Pasics miniszterelnököt, majd kitért azokra a hírekre, amelyek a kormányválságról és a kormánykoalíció bomlásáról szólnak. Dr. Radonics Jován szólt fel ezután. Részletesen beszámolt a pénzügyi bizottság munkájáról, különösen kiemelte a bizottság-

ményezésnek. Mindent bérbe kell adni, ami nem hajt hasznót. Hivatkozik a beljei uradalom példájára. Az állami finansziák kezelésében is mélyreható reformokat kell keresztülvinni.

A költségvetésen túl új hitelek engedélyezése megengedhetetlen. Utólagos kiadásokat és rendkívüli hiteleket lehetetlen oly könnyen kezelni, mint eddig. Nem szabad elkölteni a közlekedési tárcsa jövedelem-többletét, mert ez tulajdonképpen nem az államé, hanem a helyi érdekű vasutaké. Hét éve kisajátították a vicinálisokat és még nem fizettek nekik az állam semmit. Több mint egy milliárdra növekedett már ez a függő adósság. Pontosban be kell tartani az államszámviteli törvényt.

Radonics azzal végezte beszédét, hogy nagy hiba volt, hogy a költségvetést elkésve terjesztették a pénzügyi bizottság elé és így a bizottság nem hajthatott végre szükséges és hasznos reformokat, amelyeket kellő időben elvégezhetett volna.

Radonics beszédét a képviselők nagy tetszéssel fogadták.

Tizenhatmilliárd állami adósság

Zsulyevics Aleksza helyeselte Radonics észrevételeit és kritizálta a költségvetés több pontját. Felvilágosítást kért Radonics-tól, hogy az új államadósságok után mennyi annuitást kell fizetni.

Radonics kijelentette, hogy pontos adatokat momentán nem tud, csak annyit, hogy a háboru alatti és utáni adósságok összege tizenhat milliárd.

Pasics beszéde

Pasics miniszterelnök szólt fel ezután és azt fejtegette, hogy a háboru annyira tönkretette az ország pénzügyi helyzetét, hogy a háboru után a legnagyobb erőfeszítéseket kellett tenni a helyzet szanalására. Ezért növekedett állandóan a költségvetés. A miniszterelnök utalt arra, hogy az egész világ gazdasági válsággal küzd. Beszéde végén felhívta a képviselőket, hogy szorgalmasan látogassák a parlament üléseit. A radikális klub hétfőn folytatja a költségvetés vitáját.

A parlament ülése

A parlament szombat délelőtti ülésén Trifkovic Marko elnöklésével folytatta az ipari hitelbankról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A napirend előtt Moskovic földművespárti kérdést intézett az elnökhöz, hogy a parlament közigazgatási, valamint kérvény- és panaszbizottsága miért nem dolgozik, továbbá, hogy milyen mértékben akarják redukálni a parlamenti tisztviselők létszámát. Trifkovic elnök válaszában

kijelentette, hogy a két parlamenti bizottság legközelebb a parlament elé fogja terjeszteni jelentését, a parlamenti tisztviselők fizetése és számuk redukálása kérdésében pedig a napokban fognak határozni.

Az ipari hitelbankról szóló törvényjavaslat vitája során *Behmen* muzulmán módosító javaslatot terjesztett be, amelyben azt indítványozta, hogy Sarajevóban a bank részére fiókot állítsanak. Miután bizalmatlan a kormánnyal szemben, a javaslatot nem fogadja el.

Zsivojnovics radikális rámutatott arra az előnyre, amit a törvény a hitelgénylő iparosokra jelent és kérte a javaslat elfogadását. *Klekl* szlovén néppárti szerint a bank működése Szlovéniára nézve káros lesz, ha ott nem állítanak fel bankfiókot. *Polics* dr. horvát föderalista a javaslatot technikai hibáit kritizálta, majd *Krajacs* dr. kereskedelmi miniszter védelmébe vette a javaslatot és hangsúlyozta, hogy a bankot ő is nagyobb alaptőkével szeretne volna megalakítani, de ez lehetetlen volt. *Kokanovics* földművespárti még a javaslat ellen szólalt fel, majd az elnök szavazásra tette fel a kérdést és a parlament 160 szavazattal 25 ellenében elfogadta a javaslatot. A szavazás előtt megjelent az üléssteremben *Pasics* miniszterelnök és résztvett a szavazásban. Az ülés egy órákor ért véget.

A parlament legközelebbi ülését hétfőn tartja, amikor az állami hajóparkról szóló törvényjavaslatot fogják tárgyalni, míg a költségvetési vita megkezdésére szerdán kerül sor.

Pasics a parlamentben

Szombaton délelőtt tíz órákor *Pasics* miniszterelnök megjelent a parlamentben. A képviselők nagy része Franciaországból való visszakeresztése óta most látta először a miniszterelnököt, akit pártkülömbőség nélkül nagy szeretettel fogadtak. *Pasics* rövid ideig a radikális párt parlamenti klubhelyiségében tartózkodott, majd bement a miniszteri szobába s hosszan tanácskozott az egyes miniszterekkel és *Zsifkovics* Ljubával. A tanácskozás főleg a radikális párt délutáni konferenciájára vonatkozott.

A demokraták tanácskozása

Szombaton délelőtt a demokrata párt Beogradban időző tagjai is konferenciát tartottak. Ezen kijelölték, hogy a költségvetés általános vitájában a párt részéről kik fognak felszólalni s foglalkoztak a demokrata párt nisi népgyűlésével. A vasárnapi népgyűlésre *Davdovics* Luba, *Marinkovics* Voja s *Veljkovics* Voja utaznak Nisbe s ott csatlakozik hozzájuk a kerület demokrata képviselője, *Agatonovics* is.

Konfliktus az agrárminiszter és a dobrovoljácok között

Rodics Pavle agrárminiszter és a dobrovoljácok között konfliktus tört ki. *Rodics Pavle* ugyanis különösen azokkal a dobrovoljácokkal szemben bizalmatlan, akik Magyarországból optáltak és itt földet igényeltek és ezért már régebben elhatározta, hogy egy tisztviselőkből álló bizottságot

küld ki a telepések igényjogsultságának felülvizsgálására. A dobrovoljácok tiltakoztak e terv végrehajtása ellen, azonban az agrárminiszter megmaradt elhatározása mellett és a kiküldött bizottság hétfőn már meg is kezdi működését.

Főszerkesztő-képviselőket nem ad ki a mentelmi bizottság

A parlament mentelmi bizottsága szombaton ülést tartott. Az ülésen több fontos elvi jelentőségű döntést hoztak: elhatározták, hogy nem adják ki a bíróságnak azokat a képviselőket, akik ellen felelős, vagy főszerkesztői minőségben elkövetett sajtóvétségekért indi-

tottak eljárást és nem függesztik fel a mentelmi jogát azoknak a képviselőknél sem, akiket a vádlások alatt elkövetett bűncselekmény miatt kérnek ki. Kimondták viszont, hogy kiadják azokat a képviselőket, akik ellen képviselőtársuk indított pört az esetben, ha bejelentik, hogy hajlandók a bíróság elé állni.

Az elvi határozatok meghozatala után a mentelmi bizottság elutasította az összes kiadásti kéréseket és csupán az *Agatonovics-Lukinics*, *Agatonovics-Szrecskovics*, valamint *Kumenudi-Trbics* *Vaszilje* rágalmozási és becsület-sértési pörökben függesztette fel a nemzetgyűlési képviselők mentelmi jogát.

Hercegek az idegen légióban

A Karadjordjevic-dinasztia tagjának mondja magát egy marokkói szélhámos — „S. M. Prince Karadjordjevic Ciril alias Roudolph v. Harc” levelezni óhajt csinos hölgyekkel

A *Bácsmegyei Napló* szerkesztősége címére a marokkói harctérről nemrégben egy levelezőlap érkezett, amelynek aláírói között többek között ez a név szerepel.

S. M. Prince Karadjordjevic Ciril Roudolph v. Harc.

Az aláírás alatt pedig egy subotica-i származású legionárius alábbi meglepő sorai olvashatók:

Ne csodálkozzanak a hercegi néven, de tényleg van itt valam egy bajtársam, akit a szerb királyi ház tagja, azt határozottan nem tudom, albán-e, vagy montenegrói? Legközelebb többet.

A hercegi aláírás első pillanatra gyanusnak tűnt fel előttünk és épp ezért kíváncsián vártuk azt a bizonyos legközelebbi időt, amikor az állítólagos hercegről többet lehet megtudni. Az újabb levél meg is érkezett s a következő közléseket tartalmazza:

Akik ezer kilométerekre élnek a marokkói fronttól — írja a levélíró — és csak arról tudnak, hogy a francia kormány zsoldjában álló idegen légió hónapok óta folytatja az elkecseregetett harcot a benszülőttek ellen, azt hiszik, hogy azok, akik tagjai az idegen légióknak, már csak söpredékek a társadalomnak. Megérkezésem után az első napokban magam is meg voltam arról győződve és csak most, amikor már időm volt körülnézni, derült ki, hogy alaposan tévedtem. Igaz, hogy az idegen légió tagjainak legnagyobb része kalandor, fegyház elől menekült szélhámos, de ezek között itt-ott akad nem egy nevezetes ember is:

bukott bankárok, mágnások, hercegek.

Egy német főherceg példánul, aki állítólag idegbeteg volt, évekkal ezelőtt mint káplár hat meg az oráni katonai kórházban. Csak halála után derült ki róla, hogy kicsoda: hirtetést feketébe vont csatahajón szállították el Hamburgba. N. dán herceg, aki szintén mint közkatona lépett az idegen légió szolgálatába, most kapitány. És végül

egy volt balkáni király is itt él közöttünk. Nevét egyelőre nem közölhetem, mert nincs rá felhatalmazásom. Most alhadnagyi rangot visel.

A legérdekesebb egyéniség közöttünk

Ciril Karadjordjevic herceg, vagy ahogyan itt hivatalosan szerepel, Roudolph v. Harc.

Ciril hercegről akarok bővebben írni. Vele Sáidában találkoztam először. Szerény megjelenésű, huszhuszonegy éves, szemtévleges fiatalember

Amikor Sáidába jött, volt még vagy két-három ezer frankja. Természetesen költségeit. Pezsgőzött és szolgát tartott, ami itt nagy feltűnést keltett. Akkor még senki sem tudta, hogy kicsoda. Egy napon azután levelek érkeztek számára a századirodába. A kapitány erre különkihallgatáson fogadta és noha a kihallgatás részleteiről semmi sem szivárgott ki, amint mégis megtudtuk, hogy a kapitány hercegnek szántotta.

Együtt kerültünk ki a harctérről és így hamarosan jó barátok lettünk. Többnyire szerbül beszélgettünk. Amikor családi viszonyai felől érdeklődtem, sokáig vonakodott felvilágosítást adni. Egy alkalommal annyit mégis elmondott, hogy egy ízben járt Magyarországon, amikor szülei Moszkvába utazott *Nikolajevics nagyherceg meglátogatására*. „Oh, akkor még jó volt — mondotta — de már nem is igen emlékszem erre az utazásra, még a háború előtt volt.

Egy este

levelet írt az udvarnak

Épp befejezte a levélírást, amikor a levélre ráomlott a tinta. Minthogy szolgálathoz kellett mennie, megkért, másoljam le a levelet. Tréfásan megkérdeztem:

— Jó, nem bánom, de tulajdonképpen mit akarsz te a szerb királyi udvartól? Ki vagy te?

Szó nélkül vette a ceruzáját és egy darabka papírosra ezt írta:

„S. M. P. Ciril Karadjordjevic.”

A papírdarabot azután a gyertya fölé tartotta és elégette. A levelet lemásoltam, hogy elküldjem, nem tudom.

Egy más alkalommal hirtelen ezzel a kérdéssel lepett meg:

— *Dit donc mon ami! dit mai tes femmes d'Hongrois sont jolis?*

— *Az nem kifejezés — válaszoltam — a magyar nők nagyon szépek — mire azt kérdezte:*

— *Mit gondolsz, ha irnék valamelyik magyar lánknak, hogy egy szerb herceg óhajtana szép magyar lányokkal levelezni, irnának szerbiai magyar lányok?*

Megnyugtattam, hogy igen, de viszont megkérdeztem, hogy nem lesz-e neki és családjának kellemeften, ha neve a lapokban megjelenik?

„Oh, a családommal nem törődöm

— felelte — mintahogy ők sem törődnek velem.”

Majd így folytatta kis idő múlva:

— Különböző leveleket így is lehet címezni: *Prince C. K. Roudolph d'Harc*. Mellékeltén küldöm a herceg hirdetését is közlésre.

Intelligens, csinos hölgyekkel levelezni, szerb, francia, vagy német nyelven. Prince C. K. Roudolph d'Harc Poste de Courson Etr. 4. Fez. Marocco. (Afrika.)

Ennyi a levél:

Beogradi szerkesztőségünk utján illetékes körökkel ismertettük a francia legionárius levelet és a kapott felvilágosításokból is kétségtelenül megállapítható, hogy

a francia idegen légióban szotgáló állítólagos jugoszláv királyi herceg közönséges szélhámos,

aki minden büntetőjogi felelősség nélkül bitorolja a Karadjordjevic-nevet és a hercegi rangot. A Karadjordjevic-család ma élő férfitagjai Öfelsége *Alekszandar* királyon kívül *Gyorgye* herceg, aki tudvalevően Bélyén él, *Arzen* herceg és *Pavle* herceg. A marokkói *S. M. Prince Karadjordjevic Ciril, alias Roudolph v. Harc* kalandor s az idegen légió kalandorai alapján véve naiv emberek, akiknek szörnyen imponál, ha valaki herceg, vagy hercegnek nevezi magát s akiket fel lehet ültetni olyan átlátszó trükkkel, hogy az álherceg levelet ír a királyi udvarhoz s ráönti a tintát.

— m. d. —

A villanyfény árnyai

Miért nem volt két éjjel Petrovácon és Kulpinban villanyáram?

Szekeres Ferencet, a bácsipetrováci villanytelep főgépészét múlt évi december 15-én letartóztatták, mert a vád szerint *erköcstelen merényletet* követett el egy petrovai lány ellen. A letartóztatott főgépészt átkísérték a noviszadi ügyészséghez. Itt január hó 5-ig vizsgálati fogságban volt. Ezen a napon tizenöt ezer dinár óvadék ellenében szabad ábra helyezték.

Csányi György, a petrováci villanytelep tulajdonosa, amikor letartóztatták, *Lagyók Mihály* másodgépészt léptette elő főgépésszé és amikor *Szekeres* január 6-án szolgáltatására jelentkezett, állását már betöltve találta.

A petrováci villanytelepen, amely Kulpin község villamos áramszolgáltatását is ellátja, január 18-án este üzemszavar állott be és hiába keresték egész éjjel a hibát, a két község az éjjel sötétségben maradt. Csak másnap állapították meg, hogy a szelepek és a dinamó felsőcsavarjai meg voltak lazítva s emiatt nem égett a két községben a villany.

Január 27-én megismétlődött az üzemszavar. Mindkét község órákon át sötétben volt, mely addig tartott, míg sikerült a hiba nyomára jönni és megállapítani, hogy az üzemszavart az okozta, hogy a dinamó kis kékfi megfordító volt a gépbe téve.

Csányi György villanyteleptulajdonos a második üzemszavarnál tisztában volt, hogy mindkét esetben szándékosan okozott üzemszavarról van szó és ebbeli gyanúját közölte a csendőrséggel, amelynek azon gyanúját is megmondotta, hogy a gép szándékos megromlását *Paik Jan* ó segédgépész okozhatta.

A csendőrség nyomában vallatóra fogta *Paik Jan* ót, aki hamarosan be is ismerte, hogy *Szekeres Ferenc*, az elbocsájtott főgépész beszélt rá, sőt pénzt is adott neki, hogy a gépeket megromolja. *Szekeres* mindent tagad.

A csendőrség mindkettőt idegen vagyongörögölása miatt letartóztatta és a noviszadi ügyészség fogságába kísértette.

„VIKTORIA” gramofonüzletét
Kralja Aleksandrova ulica 6. alá
helyezte. 10767

KISEBBSÉGI ÉLET

A községi választások előtt az erdélyi magyarságot elbájló nyilatkozatokkal csalogatják a kormánypárt zászlaja alá a különböző prefektusok. Arad város főispánja ilyeneket ígért:

— A mi célunk az, hogy végre érezzék magukat otthon a kisebbségek városaikban és községeikben! Hulljon a feledés fátyla a multa és a román-magyar testvériesülés alappilléreim napsütésben felépülő, boldog, egyensúlyozott államépítési magasztosuljon a mi birodalmunk. Nyugodt, derűs életet és mind kevesebb politikát. A városházán minden helyre a politikának. Ezekben a köztestületekben keservesen, kínosan, körömszakadtig kell dolgozni a lakosság kollektív értekeinek fejlesztéséért és nem öleső demagogiát üzni a nép kárára. Bizzuk a politikát a politikusokra és a harcokat a városházáról és a megyeházáról számítjuk vissza rendeltetési helyére, a már ebben nagyobb rutinnal rendelkező parlamentbe. A liberális párt tetteivel fogja bebizonyítani, hogy keresi a kisebbségekkel való megegyezést és békét, mely egyedül adhat alapot a konszolidációs munkának.

A nagykárolyi járásbírósgot a megerendezéssel a zilahi törvényszék területéhez csatolták. A bíróság vezetője szabályszerűen beküldte a vezetése alatt álló bíróság fizetési kimutatását a zilahi törvényszékhez, hogy a januári fizetést kiutalják. A napokban telefonértesítés érkezett a zilahi törvényszéktől, hogy a kimutatásban szereplő négy szolgát a törvényszék igen soknak találja, három éppen elegendő és ezért bocsásanak el azonnal egy magyar szolgát végkielégítés nélkül. Azután készítsenek új fizetési kimutatást és küldjék be jóváhagyás végett. Minthogy pedig az idő már nagyon csett, az egész járásbírósg személyzete januári fizetését csak a februárral együtt fogja megkapni, feltéve, ha az újabb kimutatásban nem talál valamilyen kifogásolni valót a törvényszék. Hogy egy teljes hónapot át hogy éljenek a bírák, jegyzők és alantak közegek egy fillér fizetés nélkül, azt feleslegesnek tartotta közölni a törvényszék élőke.

Végre orvosolták egy iskolapanaszát az erdélyi magyaroknak. A nagyváradi inspektor intézkedésére a szatmári zárdai leányliceum román szekciója pár hónappal ezelőtt kénytelen volt az iskola első osztályából eltávolítani a nem katolikus tanulókat. A zárdát és az érdekelteket szülőket kínosan lepte meg a rendelet, amelyet az új iskolatörvényre való hivatkozással adtak ki. A rendelet folytán ötven nem római katolikus gyermeknek kellett a tanév közepén az iskolát elhagyni. A zárdai vezetősége orvoslást keresett a sérelmes rendelet ellen, melyet végre a közoktatásügyi miniszter megváltoztatott, belátván, hogy a zárdai liceum román szekciójának tanterve teljesen azonos az általános iskoláival és megengedte, hogy a kizárt növendékek továbbra is járassanak a zárdai iskolájába. A tanulásában megzavarított ötven magyar gyermek már boldogan visszatért az iskolába.

Korodi-Lutz volt erdélyi szász képviselő, akit eddig egyáltalában nem nevezhettünk magyarbarátnak, sőt aki 1918 után Romániában államtitkárságot is vállalt, de aki később Románia szászellenes magatartása következtében Romániát elhagyta és most Berlinben él, a Preussische Jahrbücher januári számában hosszú cikkben ismerteti a nemzeti kisebbségek októberi genfi kongresszusát és méltatja annak jelentőségét. A cikk elismeréssel adózik a kongresszus vezetőivel szemben és különösen kiemeli az elnököknek, Wiltrannak, Szülő Gézáknak és Schiemannnak érdemeit. Szülő

Géza megnyitó beszédét a következőkben közzétesszük: „A helyettes elnök, Szülő Géza (Csehszlovákia) a magyar csoport köréből került ki, aki a kisebbségekről mint a világ kitagadottjairól beszélt s aki egy sokatmondó vallomást tett: „Mi összegyűltünk Genfben nem valami csodálatraméltó szenvedélytől hajtva, nem egy problematikus feladat miatt, nem azért, hogy másoknak kellemteleneleg legyünk, hanem, hogy bebizonyítsuk azt, hogy nem feledkeztünk meg a múltunkról és a jövőnkéről. Aki ismeri a magyar történelmet és a magyar jellemet, az tudja, mit jelent ez a szerény megállapítás. A csöndes diplomátikus utalás arra a veszélyre, amely a nagyot halló államokra amiatt járthat, hogy a bolsevizmus a kisebbségek jogait elismeri, gondolkodóba ejthetné a háború utáni, nagyzási hőbortban szenvedő hatalmasokat.”

A locarnói egyezményt az angol dominiumok is ratifikálják

Birodalmi konferenciát hív össze az angol kormány

Londonból jelentik: Herzog dél-afrikai miniszterelnök tegnap a parlamentben nyilatkozott Locarnóról és kifejtette, hogy a brit kormány a legközelebbi birodalmi konferencián fel akarja vetni a dominiumok képviselői előtt ezt a kérdést, hogy egyöntetű megállapodásra lehessen jutni afelől,

vajjon a birodalmi dominiumok is becsikkelyezték-e a locarnói szerződéseket?

A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy ilyen körülmények között nem volna helyes a dolgoknak elébe vágni és meg kell várni a brit birodalmi konferencia határozatát.

A szuboticaí főispánné kihallgatása Mária királynénál

Gyorgyevis Dragoszlávné átnyújtotta a királynénak a vajdasági népviseletek albumát — A királyné megígérte, hogy legközelebb meglátogatja Szuboticát

Gyorgyevis Dragoszláv szuboticaí főispán felesége szombaton este érkezett meg Beogradból, ahol kihallgatáson volt Mária királynénál. Amint a *Bácsmegyei Napló* jelentette, néhány nappal ezelőtt távirati értesítés érkezett az udvarból Gyorgyevis Dragoszláv főispán nevéhez, hogy Mária királyné pénteken délután külön kihallgatáson fogadja Gyorgyevis Dragoszlávné a távirati értesítés alapján csütörtökön délután özvegy dr. Szudarevics Ferencné kíséretében utazott el Beogradba.

Pénteken negyed tizenkettőkor érkezett az udvarhoz Gyorgyevis főispánné. Előbb Dungverszki asszony udvarhölgnél jelentették be, majd pontosan déli tizenkét órakor az udvarhölgy Mária királyné sárga szalonjába vezette. A felséges asszony barátságosan üdvözölte Gyorgyevis Dragoszlávnét és mosolyogva hellyel kínálta meg. A főispánné szerb nyelven üdvözölte a királynét és átnyújtotta neki Geréb Klára szuboticaí festőművész nő albumát, amelyben a vajdasági népviseletek vannak művészi rajzokban megörökítve. A királyné szívesen fogadta az ajándékot, azonnal forgatni kezdte az albumot és elragadtatással nyilatkozott a rajzok művészi értékéről és a vajdasági népviseletek szépségéről. Különösen a bunyevác és magyar népviseletek nyerték meg a felséges asszony tetszését és amikor a főispánné elmondotta, hogy Szubotica népe boldog volna, ha a valóságban is bemutatná a királynénak népviseletét, Mária királyné kijelentette, hogy Bukarestbe utazva, gyakran utazott már keresztül Szuboticán és mindannyiszor szívesen töltött volna ott néhány órát, hogy a várost és lakosságát megismerje, de másirányú elfoglaltsága miatt ez sohasem állott módjában. Megígérte azonban, hogy rövidesen mégis módját fogja eiteni, hogy meglátogathassa Szuboticát, a bunyevácokat és a magyarokat, akik iránt külön is érdeklődött a királyné és látható megelégedéssel vette tudomásul, hogy a születésnapja alkalmából a Szuboticaán rendezett balon nagyszámban vettek részt magyarok is.

Őszintén sajnálta a királyné, hogy nem mutathatta meg vendégének büszkeségét a kis Petár trónörökös, a kis herceg azonban ilyenkor alszik. Délben háromnegyed tizenkettőkor ebédel és ebéd után két óráig pihen.

A kihallgatáson Mária királyné és a főispánné kívül senki sem volt a sárga szalonban, amely a királyné legkedvesebb magán-szalonja és fogadások alkalmával csak a legritkább esetekben szokta odavezetni vendégeit. A felséges asszony, aki pezsgősüni, egyszerű, de mégis rendkívül elegáns és kitűnően szabott ruhában volt, félórahosszat a legnagyobb közvetlenséggel angol nyelven beszélgetett Gyorgyevis Dragoszlávnéval és az audiencia befejezése előtt újból kezébe véve az albumot, megemlítette, hogy igen örülne, ha neki is volna egy igazi bunyevác nemzeti ruhája. Gyorgyevis főispánné természetesen örömmel jelentette ki, hogy a felség óhaját parancsnak tekinti és a legrövidebb időn belül a legszebb bunyevác ruhát küldi el a királynénak. Megköszönte még a királyné a főispánnénak, hogy valahányszor keresztülutazott Szuboticán, mindig oly szép virágokkal kedveskedtek neki.

Amikor az audiencia véget ért, újból megjelent Dungverszki asszony udvarhölgy. A királyné a szoba ajtajáig kísérté ki Gyorgyevis Dragoszlávnét, aki még rövid ideig az udvarhölgyvel beszélgetett. Dungverszki asszony többek között egy kedves epizódot mondott el a kis trónörököséről.

Mária királyné legutóbbi romániai utjáról visszatérve, kisfiának egy penilovat hozott, amelyet Petár trónörökös nagyanyja, Mária román királyné küldött unokájának. A trónörökös elégedetlenül fogadta az ajándékot, mert a lovat kicsinek találta és azt mondta, hogy ő csak igazi nagy katonalóra akar felülni.

Gyorgyevis főispánné több mint egy óra hosszat tartózkodott az udvarnál, ahonnan háromnegyed egy órakor tért vissza.

Sokcsics József

Chamberlain a német leszerelésről

Lengyelország is tagja lesz a népszövetségi tanácsnak

Párisból jelentik: Mint a Havas-iroda értesül, Briand francia miniszterelnök és Chamberlain brit külügyminiszter tárgyalásainak főtárgya Németország leszerelésének kérdése volt. Mindkét miniszternek az a nézete, hogy a német kormány-nak a leszerelésre vonatkozó minden kötelezettségét teljesen végre kell hajtania. A szövetségesek ennek megtörténte után elismerik Németország jó szándékát és önként leszállítják a rajnai megszálló csapatok létszámát, amely jelenleg 75.000 főre rug és amelyet 60.000 főre lehet lecsökkenteni, anélkül, hogy a csapatok biztonsága veszélyeztetve volna.

Mind a két miniszternek az a véleménye, hogy Németországnak a Nemzetek Szövetségébe való belépése és az a körülmény, hogy Németország a népszövetségi tanácsban képviseltetéshez jut, Lengyelországot minden bizonnyal arra fogja indítani, hogy a népszövetségi tanácsban állandó helyet igényeljen. Franciaország Lengyelországot a követelésével Európa keletén elfoglalt földrajzi helyzeténél fogva a locarnói szerződések körül kifejtett közreműködésénél fogva támogatja. Ugy látszik, hogy Nagybritanniá nem fog ennél a kérdésnél korok el-lenzéki álláspontra helyezkedni.

A párisi lapok jelentése szerint, amikor az angol újságírók megjelentek Chamberlain előtt, többek között azt a kérdést intézték az angol külügyminiszterhez, vajjon Németország minden lehetségest megtesz-e, hogy leszerelési kötelezettségeinek eleget tegyen.

— Igen, mindent megtesz — válaszolta az újságírók kérdésére Chamberlain, aki Párisban általában több olyan kijelentést tett, amely azt bizonyítja, hogy az angol kormány teljesen meg van elégedve Németországnak a leszerelés érdekében tett eddigi intézkedéseivel.

A fasizmus békéje — szuronyerdő

Mussolini beszéde az olasz hadsereg reformjáról

Rómából jelentik: A kamara elfogadta a hadseregreformról szóló törvényjavaslatot. Cavallero tábornok, a hadügyminisztérium helyettes államtitkára vezette be a vitát, amelynek során Mussolini rövid beszédet mondott.

— Az előterjesztett hét törvényjavaslat elfogadása után az olasz hadseregnek — szinte úgy mondhatnánk — statutumai lesznek. Azt akarjuk, hogy a nemzet minden fegyveres ereje felszerelés tekintetében és erkölcsi szempontból a legmagasabb színvonalon legyen. Békét akarunk. Locarnóban voltam és visszatértek oda, de mig mindenütt, ameddig a szemhatár ér, a béke szózatától visszhangzik a horizont, ki kell mondanom, hogy az ég minden tájéka a legcsodálatosabb repülőgépektől hemzseg és a tenger egyre több és több gyilkos szerszámot hord a hátán. Tünődöm kell rajta és fel kell vetnem a kérdést, hogy milyen isteni hatalmasság fogja a mi békénket megoltalmazni, ha nem állunk a szuronyerdők árnyékában. A fasizták a szónoklat után nagy ovációban résztesítették Mussolinit

Meghalt a szubotocai ügyészség vezetője

A törvényszék főtárgyalási terméből temetik Marusics Kosztát

A jugoszláv igazságszolgáltatásnak gyásza van. Szombaton délután hosszú szenvedés után 40 éves korában meghalt Marusics Koszta, a szubotocai ügyészség vezetője. A fiatal s igazságossága, törvénytisztelete s előzékeny modora miatt mindenki által nagyrabecsült ügyészt gyógyíthatatlan rákbaja ölte meg.

Marusics Koszta elhunytá súlyos betegség a szubotocai törvényszék-re s általában a jugoszláv igazságszolgáltatásra. Egyike volt az elsőnek, akik az imperium változás után jugoszláv állami szolgálatba lépett s mikor a volt magyar bírakat kiutasították Szubotocáról, egyideig másodmagával intézte a szubotocai törvényszék és járásbírói ügyeit. Korábban osztrák bíró volt Pólabán, majd Isztria-szigeten az ott működő járásbírói vezetője volt. Mikor az olaszok megszállták Isztria szigetét, több bíróval együtt Marusicsot is kiutasították, akinek még annyi időt sem hagytak, hogy könyveit és iratait összecsomagolja. Marusics sok viszontagság után Beogradba érkezett, jelentkezett bírói szolgálattételre s elfogadta a szubotocai törvényszék bírói állását. Szubotocán meg is nősült. Egy ideig vizsgálóbíró volt, majd az ügyészség vezetésével bízták meg.

Vizsgálóbírói s ügyészi működéséhez több fontos büntető kinyomozása fűződik. Hivatalában és magánéletében is egyformán korrekt és igazságos volt s ezért a két tulajdonságáért nemzetiségi különbség nélkül mindenki tisztelte és nagyrabecsülte.

Hosszu időn át betegeskedett. Baja olyan súlyos természetű volt,

hogy már több mint egy éve alig járt be a hivatalába. Szombaton délelőtt meggyönt és megáldozott s délután 2 órakor csendesen jobblétre szenderült. Temetéséről a szubotocai törvényszék gondoskodik. A holttestet átszállították a törvényszék-re s ott a büntető főtárgyalási teremben ravatalozták fel. Innen temetik vasárnap délután 3 órakor.

A halottat a törvényszéki tárgyalóteremben az ügyészség nevében Vaszilyevics Ljuba államügyész bu-

csuztatja, a törvényszék szónoka a törvényszéki épület előtt vesz búcsút a halottól, a városháza előtt dr. Dimitrievics Drágó ügyvéd az ügyvédi kamara nevében mond beszédet, a sírnál pedig dr. Milics Ivó bucsuztatja a dalmát kolonia nevében. A törvényszéki tárgyalási teremből a bíróság és az ügyészség tagjai vállukon viszik a koporsót a halottas kocsiig, a temetőben pedig az ügyvédek emelik le a koporsót s viszik a sírig.

Törvénybeütköző a halotti társaságok működése

Az összes halotti, kiházasító és szülési segély-egyletek működése ellenkezik a kereskedelmi törvénnyel

A Szubotocán létező különböző kiházasítási és temetkezési egyletek — mint köztudomású — egyedül a belügyminisztérium engedélyére hivatkozva kezdik meg és folytatják működésüket.

A Vajdaságban érvényben levő magyar törvényszék és az azokból kifejlődött joggyakorlat szerint a belügyminiszteri engedély egyáltalában nem elegendő ahhoz, hogy ezek az egyletek, amelyek rendes biztosítási ügyletek lebonyolításával foglalkoznak, működhessenek.

Ezek az egyletek ugyanis — teljesen a törvény szavainak megfelelően — ellenérték kikötése mellett, bizonyos fizetési kötelezettség teljesítését vállalják magukra oly módon, hogy ez a kötelezettség esedékessége valamely személy házasságától, vagy élettartamától tetetik függővé. (Kereskedelmi törvény 498.)

Az 1875. XXXVII. t.-cz. 453. §. előírja, hogy azok a társaságok, amelyek a fent körülmények biztosítási ügyletekkel foglalkoznak, kötelesek a

cégbejegyzésre illetékes törvényszéknél a biztosítási ügyletek minden ágára külön-külön legalább 100.000 forint, ma tehát 2 millió dinár biztosítási alapot kimutatni. Ennek kimutatása előtt a cégbejegyzés nem történhet meg s a társaságok ügyleteket sem költethetnek.

Ez a törvény ma is érvényben van és a belügyminiszteri engedély — nagyon természetesen — egyáltalában nem mentesítheti ezeket az egyleteket azon kötelezettség alól, hogy mindenben eleget tegyenek a kereskedelmi törvény világos rendelkezéseinek.

Lássuk már most, hogy mennyiben feleltek meg a Szubotocán létesített és működő kiházasítási és temetkezési egyletek a kereskedelmi törvény fent hivatkozott rendelkezéseinek.

Sem a kiházasítási, sem a temetkezési egyletek nem mutatták ki a törvényben előírt 100.000 forint, tehát ma 2 millió dinár biztosítási alapot. A kiházasítási és temetkezési egyle-

letek közül egyik sem jegyeztette be cégét az erre illetékes törvényszéknél. Egészen kétségtelen, hogy ezeknek az egyleteknek működése a kereskedelmi törvénybe ütközik.

A törvény kötelezőleg előírja a cégbejegyzést (16. és 21. §.) egyéni cégeknek, amelyek a kisipar körét meghaladják, továbbá közkereseti betéti, részvénytársaságoknál és szövetkezeteknél.

A kereskedelmi törvény 223. §. alapján kialakult joggyakorlat a következő:

»Kiházasítási egylet kölcsönös biztosítási társaságnak tekintendő, mert az alapszabályai értelmében vállalatának tárgyat bizonyos összegű nászjutaléknak, a kölcsönösség alapján való biztosítása képezi.«

»Az, hogy a társaság a nászjutalék biztosításán felül egyéb hasznosító célt ki nem tűzött és bizonyos esetekben harmadik személyekkel szemben jótékonytételt van hivatva gyakorolni, a társaság jellegére nézve a törvény mi különbséget sem tesz.«

A temetkezési egyletekre nézve pedig a kereskedelmi törvény (453. §.) és a magyar Curia 1596—1895. döntvénye megállapítja, hogy a »temetkezési egyletek is biztosító vállalatok és így kötelesek a 100.000 forint — most 2 millió dinár — biztosítási alapot kimutatni.«

Ugyancsak előírja a törvény (B. T. 229—1905. D. 97.333), hogy azon vállalatok, amelyeknek tulajdonosa az általa megállapított készpénzbeli járulékok fizetése ellenében magát arra kötelezte, hogy a vele szerződő felek elhalálása esetén azok hozzátartozói részére temetkezési járulékokat fizet ki, kétségtelenül olyan, mely a kereskedelmi törvény 453. és 462. §-ai rendelkezései szerint csakis a cég bejegyzése esetén folytatható.

A fentiekből tehát kétséget kizáró módon következik az, hogy a ki-

Meglepetés

Írta: Tamás István

A kislány álmatagon ringatózott a hirtaszkékben.

— Jaj nénikém és ha János nem akar hazajönni?

Az asszony egy pillanatra félbehagyta a csomagolást.

— De én fölön fogom ám! és elhírom ám! — jelentette ki tetetett szíggorral, — nem is kell annak több, csak annyit szóljak neki: »Valaki vár rád otthon. Egy szép, magos, szőke valaki, aki téged nagyon szeret.«

Magda elragadtatással ugrott a nyakába.

— Édes, édes néni! Hogy meg lesz a Jancsi levele!

— Repülni fog hozzád! Látnod, a múltkor is azt írta a levelében: »hát a kis csipiszilona mi csinál?«

Magda elszontyolódott.

— Mért csipiszilona?

— Ez csak olyan bece szó. — nevette el magát az asszony. — Jancsi mindig ilyen viccelődős volt.

— Miért nem jött soha haza?

— Nem engedték. — mondta hosszasan töprengés után a néni. — a Jancsi nagy festő, akinek dolgozni muszáj, hogy sok pénzt keressen. Mikor már annyit tett félre, hogy házat vehet rajta, hazajön és elvesz téged feleségül. Pünköszt.

— És lecsapta az öklét az asztalra, mint egy pontot.

— Ugy foxtok élni, mint mi a boldogult urammal. Festeni fog téged. Más nőket nem is szabad néld pingálni, csak téged.

— Anyásan megsimogatta a Magda haját.

— Szereted?

— A leány behunyta a szemét és úgy válaszolt:

— Nagyon.

— De hiszen tíz éve nem láttad?

— A fényképét mindig láttam! És a leveleit is mindig felolvastam a néni és

az újságban is olvastam róla rengeteget. Mindig azt érzem: itt van ő köztünk. Mintha csak most ment volna ki a szobából. A lehelete még el sem illant. A hangja még itt rezeg a levegőben.

Mindaketten felsóhajtottak. Aztán szófaluul lezárták az utazókocsár fedelét. Az asszony fáradtan ült le a tetőjére, csendesen, ölbetett kezekkel. Mesebeli repülőláda volt ebben a pillanatban a kopott, vén kosár és az asszony átszáguldozta a hátán özvegyiségének tíz elhunyt esztendejét. Tíz év, tíz kiégett gyertyaszálként meredt eléje, tíz gazdag oltári gyertya, amelyeknek csak a csonkjuk és fejjájdító fanyar illatuk maradt vissza: az emlékek. Ez a kislány volt egyetlen vizasztalása, mióta Jancsi elindult világát látni. Kitélt örökösök ez a fia a nyugtalanságot? Nem tudja. Az apja hűbés, kevés mozgásu ember volt. Jancsi meg sohasem fért a hőrébe. Csak Magdával bírt a néni. Magdát és Jancsót egymásnak teremtette a Sors. Azért is lettek szomszédok. Ő, a Sors akarata szent, a Sors jobban tudja, hogy mit csinál, mint az emberek.

Milyen kedves, hűséges kislány! Egész nap nála tanyázik és annyit lehet vele beszélgetni ő róla! Mindig akad tényleg és szenzáció: ő. Mikor a Jancsi ezt mondta! Mikor a Jancsi így csinált! Mikor a Jancsi lepottyan a díófáról! És — ah! — mikor a Jancsi először megcsókolta Magdát a szénaboglya tövében! Istenem, hát nem gyönyörű ez? Neig megható? Igen! Jancsi a hő, aki elmémet megküzdött a hétfejű sárkánnyal, az Élettel az ő szerelme Juliskájáért, Magdáért.

— Hű, a pogácsát kifelejtettük! — sikoltott fel a kislány — és levette az ablakpárkányról a süteményes tálcát.

— Nem baj, majd beletesszük a kékításkába. — ígérte az asszony.

Magda külön végigpörögatta valamennyi töbörvüs-pogácsa kerek hátát.

— De megmondja, hogy én sütöttem

— Anyám!

— Hiam!

Viharos, könnyes ölekezés.

— Milyen szép szál ember lett belőled!

— Milyen szép asszony vagy még mindig! Tíz évet fiatalodtál!

— Eredj, te bolond!

Az uccán ugy mentek szorosán, egymásbakaróva, mint egy szerelmespár.

— Itt lakom, — mondta a férfi és kézenfogva vezette fel a lépcsőkhöz az anyját.

— Szép lakásod van. — nézett körül az asszony. — ez itt mellette a műterem?

— Igen.

Elragadtatva kíváncsiskodott tovább.

— Min dolgozol? Ké ez a női arckép? Rendelés?

— Igen — és összevissza csókolta az anyját.

Csordultig voltak mondanivalóval. Az asszony folyton kérdezett.

— Mért írtál olyan ritkán? Minden nap gondoltunk rád a Magdával.

— Kivel?

— A Magdával!

— Jaj! Csinos fruska lehet.

Az anyja rejtélyesen mosolygott.

— Fruska? Gyönyörű eladó lány. Persze nem mindenki számára eladó.

Aztán hirtelen átmenet nélkül belekapaszkodott a fia üstökébe:

— Van ám egy meglepetésem is a számodra! Haza fogsz jönni velem és...

A fiu gyorsan betapasztotta egy csókkal az anyja száját.

— Csak egy kicsit várj meg! Csak egy csöppecskét! Előbb az én meglepetésemet nézze meg!

Odaszaladt a szekrény elé és szertartásosan tapsolni kezdett.

— Egy-kettő-há-a-rom!

A szekrény ajtaja széttárult és zavart nevetéssel kilépett belőle egy nő. Az anyja szinte sóbálványá dörmedt a rémülettől.

— A modelje lesz. — gondolta kinlódva, de ezt maga se hitte el. Valami

borzasztót gyanított. A nők sok mindent megéreznek. Intuícióval dolgoznak, mint a kőkők.

— Ki... ki...hez van szerencsém?

— A feleségemhez! — habozott a férfi a jól sikerült tréfán. — mahát mama, hogy megledtél!

Aztán bünbánóan tettes hozzá:

— Tudod anyókáim, folyton tervezünk hogy hazamegyünk, sőt egyszer táviratozni is akartam, bizonyvisten, de aztán meggondoltam, hogy jobb lesz, ha te jössz el hozzánk.

Az anyja még mindig nem tért magához. Szédülve kapaszkodott meg egy széknél. Oh, mit tegyen? Teremtő égi! Bár lakna szőnyeg nyomban! Vagy ha lenne legalább egy másik fia. De így! Ugy érezte magát, mint egy házasság-szédelgő, amikor teleplezik. Ő, uram irgalmaz! Tíz évig ámitotta ezt a drága gyereket. Most vége mindennek.

— Csókold meg az anyámat! — mondotta nevető szemekkel a férfi és a két asszony összehorult.

Lassan jött a kimagyarázkodás.

— Hát megnősütem. Négy hónapja. Nagyon szeretik egymást! — és átlélelte a feleségét.

Az anyja könnyes szemekkel nézte. Tulajdonképpen egészen csinos asszony, — gondolta. — fiatal, szép, biztos állat, ten imádja Jancsót — és sírva fakadt. A fiu kamaszosan cibálni kezdte:

— No és mi a te meglepetésed, anyókáim?

— A, semmi. — nyitott egyet zavartan és kicsomagolta a pogácsákat.

János a régi Jancsi mohóságával vetette rá magát.

— Jaj, de finom. — kinálta a feleségének — kedvesebb meglepetést nem is tudott volna szerezni! Ugye, anyám sülttette?

— Igen, mondta fájdalmasan az anyja és mélyen elpirult.

Restellte, hogy idegen tolvakkal ékeskedik.

házasító egyletek éppen úgy, mint a temetkezési egyletek olyan vállalatok, amelyek kötelesek a kétneműlő dinár biztosítási alap kimutatására és kötelesek az illetékes törvényeszeknél cégüket bejegyeztetni. Éppen ilyen kétségtelen viszont, hogy ennek a kötelezettségnek sem a kiházasítási, sem pedig a temetkezési egyletek nem tettek eleget és beérlik azzal, hogy a belügyminiszter-től van engedélyük. Ha ezek az üzleti vállalatok egyszerű társadalmi, jótékonyági egyletek lennének, akkor elég is lenne nekik a belügyminiszteri engedély, de ezek a vállalatok nyeréskedésre alakultak, s jótékonytársaikat, ha gyakorolnak is, társadalmi egyesületeknek, asztaltársaságoknak, kaszinóknak nem tekintik.

A magyar belügyminiszter 1901. évi február 18-án kelt 18075. számú rendeletével kimondotta, hogy a temetkezési egyletek alapszabályai bemutatási záradékkal el nem láthatók, hanem azok a kereskedelmi törvényeszeknél mutatandók be és cégjegyzendők.

Szándékosan mellőztünk minden észrevételt a kiházasítási és temetkezési társaságok sajátos és különös üzletvezetési módszereiről, valamint nem akarunk ezuttal kitérni arra a közismert tényre sem, hogy egyre-másra szaporodnak a perek, amelyek ezek ellen a gombamódra elszaporodott társaságok ellen indultak és most is folyamatban vannak. Csúpan a törvényes rendelkezések be nem tartására mutatunk rá.

A szubotocai törvényeszeknek, amelynek területén működnek ezek a társulatok, közérdekből el kellene rendelni a vizsgálatot az összes kiházasító, temetkezési, szülési segélyegyletek ellen.

Az állami tisztviselők megyei fizetése

Kintalják a bácsmegyei tisztviselők drágasági pótlékait

Szomborból jelentik: A szombori állami ellenőrző hivatalhoz Beogradból rendelet érkezett, hogy a hivatal utalja ki a bácsbodrogmegyei tisztviselők illetményeiből visszatartott összegeket. A megyei tisztviselők ugyanis a kerületi beosztásról szóló törvény értelmében állami státuszba tartoznak és az államtól kapják törzsfizetésüket, a megye viszont drágasági pótlékot adott a tisztviselőknek.

Január elsején kellemetlen meglepetésben volt részük Bácsbodrogmegyei tisztviselőinek: a szombori ellenőrző hivatal (mesna kontrola) ugyanis visszatartotta a megyei pótlékot, amely a tisztviselők járandóságának átlag ötven százalékát teszi ki.

Az ellenőrző hivatal ezt az eljárását azzal indokolta, hogy a legutóbbi tizenkettő törvény szerint az állami tisztviselők csak az államtól huzhatnak fizetést. A drágasági pótlékok visszatartása nagy elkeseredést okozott a bácskai megyei tisztviselők között annál is inkább, mert a torontálmegyei alkalmazottak szintén kapják a megyei drágasági pótlékot.

A tisztviselők kérésére Petrovics Milivoj bácskai főispán legutóbbi beogradi útja alkalmával eljárta a beogradi főellenőrző hivatalban a drágasági pótlékok kifizetése ügyében. A főispán intervenciójának eredményeképp érkezett meg az utasítás a szombori ellenőrző hivatalhoz és a megyei tisztviselők szombaton visszamenőleg megkapták a visszatartott pótlékokat.

Kommunista-gyanus lovak

Nem engednek lovakat kivinni, nehogy Oroszországba szállítsák azokat

A szubotocai vasuti rendőrség két nappal ezelőtt megakadályozta két vagon ló kiszállítását Ausztriába azzal az indoklással, hogy egy beérkezett jelentés szerint az Ausztriába irányított lovakat Oroszországba akarják továbbítani. A vasuti rendőrség intézkedése nagy riadalmat keltett a szubotocai lókereskedők között annál is inkább, mert egy bécsi konzorcium épp most kért ajánlatot több vagon ló leszállítására.

A szubotocai lókereskedők erőlyesen cáfolják azt, hogy Oroszország részére szállítanák a lovakat. Kijelentésük szerint néhány héttel ezelőtt Johan Nobel bécsi lókereskedő érintkezésbe lépett több szubotocai lókereskedővel, akitől több vagon lovat kért bizományba. Amikor létrejött a megegyezés, az egyik lókereskedő Osziyeken összevásárolt tizenhat darab lovat, amelyeket Szubotocára szállítottak, hogy innen Johan Nobel címére, Bruckba exportálják. A szállítvány továbbítását azonban

Predics Dragoljub, a vasuti rendőrség főnöke meggátolta. A szubotocai lókereskedők erre felkeresték Predics rendőrfőnököt, aki hosszabb kérésre, a már bevonított lovak kiszállítását engedélyezte ugyan, azonban kijelentette, hogy a jövőben minden Ausztriába irányuló lóexportot megakadályoz, mert tudomása szerint a lovakat Ausztria helyett Oroszországba akarják kicsempészni.

A szubotocai lókereskedők természetesen nem elégedtek meg Predics rendőrfőnök válaszával, hanem elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek Beogradba. A küldöttség a kereskedelemügyi és a földművelésügyi miniszteriumhoz fordul azzal a kéréssel, hogy tegyék lehetővé az Ausztriába történő lóexportot, ami nemcsak a lókereskedők érdeke, hanem fontos érdekük a pénzühiánnyal küzdő gazdáknak is, akik azt remélik, hogy a lovak eladása révén tudnak pénzt szerezni — kamatra és adóra.

Királyi körvadászat Bezdánban

Az egyetlen szarvaszákmanyt Alexandar király ejtette Őfelségét meleg ovációkkal ünnepelte a közönség Szomborban és Bezdánban

Szomborból jelentik: Őfelsége Alexandar király szombaton résztvevett a bezdáni négyezer holdas kincstári erdőben rendezett hajtóvadászatban. A vadászatok előkészítésére Sztamenkovics Miodrag, az erdészeti miniszterium főigazgatója és Sztamenkovics Bozsidar miniszteri inspektor még pénteken délután Szomborba érkeztek, míg Aleksandar király különvonatának a megérkezését szombaton reggel hét órára jelezték.

A király Szomborban

Hét óra előtt néhány perccel futott be a király udvari vonata a szombori pályaudvarra. A király kíséretében érkeztek Pavle herceg, Hadzsics tábornok főhadsegéd adjutánsával, Maszatovics ezredessel, Damjanovics tábornok udvari marsall adjutánsával, Ljubicsics ezredessel és Dimitrijevic Velja ezredes, udvari igazgató. A király és kísérete fogadására Petrovics Milivoj megyei főispán, Raketic Milorad ezredes, helyőrségi parancsnok, Blkar Mirko szombori főszolgabíró és Erenin György rendőrfőkapitány jelentek meg a pályaudvaron. Szomborban azonban nem volt hivatalos fogadtatás. Petrovics főispán az udvari vonat megérkezése után nyomban Hadzsics tábornok kocsiába ment, ahol a tábornok reggelin fogadta, majd innen átmentek Damjanovics tábornok szomszédos kocsiába, ahol megbeszéltek a további teendőket.

Fél nyolckor Damjanovics tábornok, Dimitrijevic ezredes és Petrovics főispán elhagyták az udvari vonatot és autójuk Bezdánba utaztak. Ezalatt a király Pavle herceg társaságában reggelizett, a szolgálatteljesítés pedig megkezdte a vadászathoz szükséges felszerelések kirakását. Elsősorban három hatalmas Adion Volster típusú személyszállító autó került ki a kocsikból, majd teherautók a zsákmány elszállítására, fegyverek, tábori konyha és egyéb felszerelések.

A király a reggeli után háromnegyed kilenckor hagyta el a vonatot és Pavle herceg, valamint Hadzsics tábornok kíséretében kilépett a pályaudvarról. A pályaudvar előtt, annak ellenére, hogy az érkezés idejét titokban tartották, mintegy ezer főnyi tömeg várta a királyt és lelkesen megállította. Őfelségén egyszerű tábori uniformis volt, míg Pavle herceg vadászruhában jelent meg. Mindketten az első autóra ültek, míg a másodikban Hadzsics tábornok adjutánsával, a

harmadikban pedig Lazics Zsika, a közbiztonsági osztály főnöke foglaltak helyet. Az autók sebes tempóban a Bajai-uton haladtak végig a bezdáni ut felé, amelynek két oldalán tanítók vezetésével az iskolásgyermekek sorakoztak fel a király üdvözlésére.

Fogadtatás Bezdánban

Fél tízkor érkeztek meg az autók Bezdánba, ahol Sztamenkovics Miodrag miniszteri főigazgató, Sztamenkovics Bozsidar inspektor, Damjanovics tábornok, Petrovics Milivoj főispán, Popovics Dusan, az apatini állami erdők igazgatója és Jerbics Marián erdőmérnök, bezdáni főerdőmester várták a királyt.

Őfelsége mosolyogva üdvözölte a megjelenteket és amikor megtudta, hogy a vadászathoz minden előkészület megtörtént, jókedvűen indult el a vadászati színhelyre felé.

A király leterít egy szarvas

A vadászat a négyezer holdas bezdáni kincstári erdőben pontosan háromnegyed tízkor kezdődött meg. A hajtók Bácsmonostor felől tereltek a vadakat a magas vendégek felé, akik egy tisztáson álltak lesben. Az első alkalommal husz-három darab szarvas, nyolc-tíz őzet, néhány rókat és nagyszámu nyulat hajtottak föl, a hajtás iránya azonban nem volt megfelelő és ebből a vadcsordából a magas vendégeknek egyetlen szarvas sem sikerült elejteni, csúpan tíz nyul, egy róka és három őz volt a zsákmány.

A második hajtásnál sokkal kedvezőbb volt a hajtás iránya, melyet az erdőfelügyelőség gondosan kijelölt. Az első ízben megmenekült szarvasokat újból felhajtották; a nemes állatok, amikor a tisztáshoz értek, riadtan menekülni igyekeztek a puskacsövek elől. Őfelsége a szarvascsapatban kijelölt egy hatalmas hatágu szarvasbikát és száz lépés távolságból célba vette. A fegyver előfordult, a nemes állat megingott egy pillanatra, de tovább szaladt. A királyi vadász a vérző vad után iramodott, mely háromszáz lépésre a leshelytől összeesett. Petrovics Milivoj főispán jelentette Őfelségének, hogy a lövés talált. A királynak az értékes zsákmány szemmel láthatólag nagy örömet okozott. Őfelsége golyóspuskából lőtt a szarvasra.

A vadásztársaság többi tagjának nem volt kedvező alkalmuk szarvas elejtéséhez. Őfelsége lőtte az egyetlen szarvas-

Őzben és nyulban kielégítő volt a vadászszákmanyt, különösen a harmadik hajtásnál. A királyal vadászó Pavle hercegnek több jó alkalmuk lett volna ekkor szarvas elejtésére, de ő megelégedett néhány őz leterítésével és a további kinálkozó alkalmakat szándékosan elszalasztotta.

A hajtóvadászat eredménye: huszonegy nyul, egy róka, nyolc őz és egy szarvas. Az eredmény, tekintve, hogy a vadászat rövid ideig tartott, elsőrendűnek mondható.

Ebéd a vadászlatokban

A vadászat után, amely délután egy óráig tartott, Őfelsége és kísérete az erdőfelügyelőség épületébe ment, ahol Jerbics Marián mérnök disztribúciót rendezett. Őfelsége az ebéd alatt feltűnően jó hangulatban volt és vadásztörténeteket beszélt el környezetének.

Félháromkor ért véget az ebéd. Ekkor Őfelsége és kísérete a szombori állomásra hajtattak, ahol az összegyűlt, körülbelül ezer főnyi tömeg élénk ovációkban részesítette Őfelségét, aki az üdvözléseket vidám mosollyal fogadta.

Az elutazás

Őfelsége nyomban beszállt az udvari vonatra. Indulás előtt Őfelsége különös elismerését fejezte ki Petrovics Milivoj főispánnak, Popovics Dusan apatini erdőigazgatónak és Jerbics Marián mérnöknek, a vadászat rendezőjének. Őfelsége kijelentette, hogy a Szomborban és Bezdánban töltött néhány óra a legnagyobb meglepedésére és öröme szolgál. Petrovics Milivoj főispán azt a reményét fejezte ki, hogy Őfelsége máskor is ellátogat a kincstári vadászterületre, ahol megfelelő időjárás mellett sokkal jobb eredmény is elérhető.

Az udvari vonat három óra öt perckor hagyta el az állomást a közönség lelkes zsvivózása közepett.

Uj tisztviselők a szubotocai városházán

Nincs tervben nagyobb változás

Radics István szubotocai tartózkodásával kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy a szubotocai közigazgatásban rövidesen nagyobb személyi változások lesznek. Ezeket a híreket több oldalról megerősítették, sőt a kiserelőndő és át-helyezés előtt álló tisztviselők nevei is forgalomba kerültek. Rajcsics Sándor halálával megüresedett az alpolgármesteri állás is s ez az eddigi kombinációt teljesen megzavarta. Illetékes helyen a küszöbön álló személyi változásokról ezeket mondták:

— A városi közigazgatásban nagyobb személyi változások nem lesznek. Erre semmi ok és szükség sincs. Az utóbbi napokban azonban a város egyik főtisztviselője kérte az áthelyezését, az ő helyére valószínűleg új embert neveznek ki. Két főtisztviselői állás üresedésben van, s ezek betöltéséről is gondoskodni kell.

Arra a kérdésre, hogy a megüresedett alpolgármesteri és pénzügyi tanácsnoki állást kivel töltik be, informátorunk kijelentette, hogy ebben elsősorban a radikális-párt p'enuma határoz.

Munkatársunk felkereste Gyogyevics Dragosláv főispánt is, aki a következőképpen informált a sok szóbeszédre alkalmas kérdéskorban.

— Nem tudom megérteni, miként kerültek olyan hírek forgalomba, hogy nagyobbarányú tisztviselői változás lesz. A város vezetősége ilyen tervvel egyáltalán nem foglalkozik. Vukics Ferenc főjegyző áthelyezési hírével kapcsolatban ma kérdést intéztem dr. Alekszjevics Mitához, a belügyminiszter B. B. B. osztályának főnökéhez, aki kijelentette, hogy Vukics Ferenc továbbra is Szubotocán marad.

Más helyről nyert értesülésünk szerint a belügyminiszterium foglalkozott

azzal a tervvel, hogy Vukics főjegyzőt, akiből elkibernetes és pontos hivatalnoknak ismernek, Pancevóra helyezték át, de ettől a tervtől később elálltak. Arra a kérdésünkre, hogy mennyiben igazak Horvát Csevdó főkapitány áthelyezéséről szóló hírek, a főispán kijelentette, hogy ez nem következik be. Arra a kérdésre, hogy valóban dr. Oresics Lázár volt városi főjegyző fog-e a megüresedett alpolgármesteri állásra kerülni, Gyorgyevics Dragoszláv nem adott határozott választ. Kijelentette azonban, hogy az állást jogvégeztet bunyevác főszékeselével töltik be.

Pesics Vladimír főkapitány-helyettes, aki csak nemrég gyógyult fel súlyos betegségéből, Gyorgyevics főispán utján kérvényt nyújtott be a belügyminiszterhez, amelyben egészségi állapotára való tekintettel áthelyezését kéri. Pesics Vladimírt hír szerint főszolgabíróknak fogják kinevezni. Pesics utódjáról az illetékesek még nem határoztak. Ugyancsak függőben tartják még Nedejkovics Miladin pénzügyi tanácsnok nyugdíjazásával megüresedett pénzügyi tanácsosi állás betöltését is.

Hír szerint Pesics Vladimír főkapitány-helyettes áthelyezése esetén ezt az állást Mázics Andrija volt vezető bünygyi rendőrkapitányai fogják betölteni, aki éveken keresztül vezette a rendőrség bünygyi osztályát.

Mázics Andrija rendőrkapitányi kinevezése érdekében előkelő politikai tényezők tettek lépéseket.

Kasszafúrók

garázdálkodnak a Vajdaságban

Nyomozás a szentai gimnázium betörői után

Szentáról jelentik: A szentai főgimnáziumi irodájában — mint a Bácsmegyei Napló már közölte — Szent Száva napján betörők jártak, akik a kasszában találta négyezerháromszázkilencven dinárt, valamint dr. Telesi István ügyvezető tanár irasztalanul fiókjában levő hétezerháromszáz dinárt ellopják. A nyomozás, amelyben az egész rendőrség résztvesz, megállapította, hogy a diákból vendégek közül követte el valaki a betörést, aki megfigyelhető, amint dr. Telesi az aktakönyvbe tette és Rác Szabó Péter iskolaszolgálatát átadta a négyezerháromszázkilencven dinárt. A betörő éjszaka egy és fél három óra között végezte munkáját, amikor az igazgató családja még nem volt otthon. Az igazgató családját az elkövető elvitte, hogy amikor tizenkét óra felé hazakísérte az igazgató édesanyját, szembe jött vele az iskolaszolga az aktakönyvvel, míg mögötte a katolikus templom mellett megapulta haladt egy kistermetű, rövid, szürke télikabátban levő egyén. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy többen voltak a tettesek.

Davidovics Bogdán járásbírónak, Opatics Milán takarékpénztári igazgatónak, Glücksthal János állatorvostanulmánygátnak és Borzaski Nesztornak az estélyi folyamán feltűnt a halgatóság sorai közt egy nagyon idegesen viselkedő fiatal ember, aki állandóan sugdolózott társaival és annyira zavarta az előadást, hogy Davidovics erősen rendre utasította. Az idegen dr. Telesi közelében tartózkodott egész este és akkor távozott el, amikor dr. Telesi átadta a pénzt az iskolaszolgálatnak.

Hölgyeim! Vig kedves és vonzó lesz az arcbona, ha mindig és mindenkinek felszámoljátok.

SIMON CRÉM

(Crème Simon)

rendszeres használatát követően, míg az arcbőr nedves, tisztán, üdítő és puhává teszi a bőrt, megakadályozza a bőr öregedését és az arcbőr elhanyagolt állapotát. Megszünteti az arcbőr érdességét, vörösségét és minden egyéb bőrtisztáltságot.

KAPILATÓ MÓDRAJZOTT.

SIMON CRÉM, PUDER és SZAPPAN

Parfumerie Simon 59. Fg. St. Martin Paris

Radics István ünneplése Szarajevóban

A megegyezés mély mint a tenger és erős mint Verdun — mondotta a közoktatásügyi miniszter

Beogradból jelentik: Radics István közoktatásügyi miniszter, felesége, veje, Kosutics Agoston, továbbá Predavec József, a Radics-párt alpolgármestere, valamint leánya kíséretében szombaton délelőtt megérkezett Szarajevóba, ahol vasárnap népgyűlést tart a Radics-párt.

A közoktatásügyi minisztert utközben, majdnem minden állomáson nagy tömegek fogadták, melyek lelkes ovációjában részesítették. Az ünneplés főleg Dezentanban, Zebcsán, Zenicán és Viszokon öltött nagyobb méreteket, ahol Radics beszédet is mondott. Szarajevóban közel kétezer ember jelent meg a pályaudvaron Hadzsi Omen dervis és Becsinics Gyura Radics-párti képviselők vezetésével. A tömegben feltűntek az egyes boszniai kerületekből érkezett küldöttségek, amelyek horvát zászló alatt vonultak föl

a parasztpárt vezérének ünneplésére.

Radics, akit a boszniai parasztság nevében egy horvát paraszt üdvözölt, a vagon ablakából nagy beszédet tartott. Azzal kezdte, hogy a megegyezés olyan mély, mint a tenger és erős, mint Verdun és hangsúlyozta, hogy a kormányzó pártok közti viszony a legbarátságosabb és leglojalisabb.

— Sem Bája (Pasic miniszterelnök becéző neve) nem fogja Stipicát (Radicsot) becsapni, sem Stipica Bajat — mondotta nagy zsvivőzások között.

A beszéd után Radics üdvözítő tóviratot küldött a királynak és Pasic miniszterelnöknek, majd a helybeli Radics-párt elnökének, Hadzsi Halkics lakására hajtatott.

Délután Radics a város közoktatásügyi intézményeit látogatta meg.

Elrendelték a vizsgálatot a Magyar Nemzeti Szövetség ellen

A franciák új adatokat bocsátanak a budapesti rendőrség rendelkezésére — Bethlentől saját pártja is elfordul Liberális konzervatív kormány alakulását várják Tanácskoznak a legitimisták

Elkerülhetetlen a rezsimváltozás

Budapestről jelentik: A parlamentben meglehetősen lanyha részvétel mellett folyt szombaton az indemntási vita, de annál élénkebb érdeklődés kísérte a folyosói megbeszéléseket. A politikai köröket kizárólag az a kérdés foglalkoztatja, hogy milyen politikai változás fog bekövetkezni a parlamenti vizsgálóbizottság munkájának befejezése után.

A válságról Farkas István szombaton a parlament folyosóján a következőket jelentette ki:

A miniszterelnök tegnapi kijelentése azt bizonyítja, hogy

a kormány maga is érzi azt az erkölcsei lehetetlenséget, amelybe a frankhamisítás körüli személyek következtében került. Nincs más kivétel vezető ut, mint a Bethlen-kormány lemondása.

Az ellenzék hangulatát tükrözi vissza Pakots József következő nyilatkozata is:

— Egyetlen kérdésben fejezhető ki a jelenlegi helyzet: *Mire vár még Bethlen?* Az ellenzék mindenesetre bevárja a parlamenti vizsgálóbizottság munkájának befejezését és *ha annak eredménye nyilvánosságra kerül, teljesen igazolva lesz eredeti álláspontunk.* Minden reményünk meg lehet arra, hogy a jelenlegi kormány távozása után sikerül megszűni a frank-ügvet.

A kormánypártban a pénteki bizakodó hangulat után ismét teljesen várakozó álláspontra helyezkednek.

Bethlennek saját pártjában is óráról-órára kevesebb lesz a híve és ma már a legvérmesebb reménykedők is hajlandók koncessziókra, mert

A parlamenti vizsgálóbizottság munkája

A parlamenti vizsgálóbizottság szombaton déli tizenkét órakor tartotta ötödik érdemleges ülését, amelyen báró Prónay György miniszterelnökségi államtitkár halgatott ki. Ezután Jankovich Arisztid vezetés naplóját, valamint a halgatás és amszterdami rendőrség kihallgatási jegyzőkönyveit és az idevonatkozó iratokat vizsgálta át a

a válság megoldását ök sem képzelik el kormány-rekonstrukció nélkül.

Bethlent saját pártjában is bukott embernek tekintik.

A külszák mögött folyó küzdelmet különösen a legitimisták kísérik nagy figyelemmel. Apponyi Albert gróf, Andrássy Gyula gróf, Palavicini György ögrói, Sigray Antal gróf, Csirák György gróf, Farkas Tibor és más legitimista politikusok szombaton ismét bizalmas tanácskozást tartottak. A tanácskozás arról a közös platformról folytat megbeszéléseket, amelynek alapján gróf Zichy János és a liberális Ugron bevonásával konzervatív színű kormányt lehetne alakítani. Az erre vonatkozó előkészületeket maga Andrássy Gyula gróf irányítja, aki a válság megoldásáról a következőképpen nyilatkozott:

— A válság megoldását nem tartom nehéznek. A legelső követelmény ma az, hogy a mai rezsim vonja le a végsőkig a politikai felelősség konzekvenciáit. Ha a Bethlen-kormány lemond, akkor nézetem szerint könnyen lehet likvidálni a frankügvet úgy befelé, mint kifelé is. Kívánatos volna, hogy a kormány mielőbb lássa be a helyzet tarthatatlanságát.

A Bethlen-kormány helyébe lépő új konzervatív rezsimnek olyannak kell lenni, hogy megalkulását a baloldali pártok is megnyugvással fogadják.

Politikai körökben a legitimista-csoport tanácskozásainak nagy fontosságot tulajdonítanak.

bizottság.

Szombaton egyébként a parlamenti vizsgálóbizottság munkájának első napja lezárult. Eddig a kormány tagjait és a kormányhoz közelálló tanulat halgatott ki, ezután pedig a bünygy anyagának megvizsgálására kerül a sor, olyan szempontból, hogy mennyiben tartalmaz ez az anyag terhelő adatokat a

kormány politikai felelőssége tekintetében.

Vizsgálat a Magyar Nemzeti Szövetség ellen

A frankhamisítás ügyében megindult nyomozás tudvalevőleg már az első napokban terhelő adatokat produkált a Magyar Nemzeti Szövetség ellen, amelynek alelnökét, Szörtey Józsefet le is tartóztatták. Az egyesület ellen mindemek ellenére eddig nem indult vizsgálat, míg szombaton Sipőcz Jenő polgármesternek kézbesítették a belügyminiszter rendeletét, amely szerint

a belügyminisztérium elrendelte a vizsgálatot a Magyar Nemzeti Szövetség ellen.

A szövetségnek tudvalevőleg báró Perényi Zsigmond az elnöke és az a gyanu, hogy a hamis ezerfrankos bankjegyeket a szövetség helyiségében szortírozták.

A franciák új adatai a pótnyomozásban

A francia kiküldöttekkel való megállapodás értelmében az ügyészség csak általános utasítást adott a rendőrségnek az új nyomozás megkezdésére, az iratokat azonban nem küldik át a rendőrségre. A rendőri pótnyomozás során

a franciák egész új adatokat fogtak a rendőrség rendelkezésére bocsátani

és a rendőrség munkája főleg arra szorítkozik, hogy a nagyrészt külföldi eredetű adatok értékét megállapítsa.

A frankügy hágai iratait megkapta a budapesti rendőrség

A budapesti ügyészség bürtökébe jutott a hágai adatoknak. Paulay Gyula dr. törvényszéki bíró, akit néhány nappal ezeőtt kiküldtek Hágába, hogy Jankovichnak, Marsovszkynek és Mankovichnak vallomásáról szóló hiteles jegyzőkönyveket magával hozza, szombat reggel visszaérkezett Budapestre.

Paulay Gyula még a délelőtti órákban elkészítette jelentését hágai utjáról és referált arról dr. Langer Jenőnek, a törvényszék elnökének, akitnek a magával hozott hiteles jegyzőkönyvi másolatokat is bemutatva. A tanácskozás után Langerrel együtt a déli órákban átsietett Pesthy Pál igazságügyminiszterhez, akitnek szintén bemutatta a hiteles jegyzőkönyvi másolatokat és elreferálta mindazt, amit hágai utján tapasztalt.

A parlamenti bizottság szerdán február 2-ikán délelőtti ülést tart, amelyen néhány letartóztatott halgatnak ki, hogy azoknak vallomásából az ügy politikai hátterét megállapítsák.

Hétfőn kézbesítik a vádiratot

Az ügyészség által elkészített nyolcvanegy gépirásos oldalú vádiratot az igazságügyminiszter már jóváhagyta. A vádiratot hétfőn, vagy kedden kézbesítik ki a letartóztatottaknak. A vádirat huzsonhat egyén ellen emel vádat, míg nyolc olyan gyanúsított ellen, akiket már kihallgattak, az ügyészség megszüntette az eljárását.

Hétfőn kezdődik a pótnyomozás

Sztrache főügyész szombaton délután újságíróknak kijelentette, hogy az ügyészség átköltözte már a rendőrségnek a nyomozás kiegészítését elrendelő végzést. Az új nyomozás hétfőn kezdődik. A gyanúsítottakat nem a rendőrségen, hanem az ügyészség egy külön helyiségében halgatják ki és a kihallgatáson résztvesznek a francia kiküldöttek is.

Nyugdíjazták a Térképészeti Hivatal felettes hatóságának főnökét

Fejér Elemér miniszteri tanácsost, a pénzügyminisztérium XIII. ügyosztályának főnökét nyugdíjazták. Fejér ügyosztályának hatáskörébe tartozott a Térképészeti Hivatal fölötti felügyelet.

TINTA

Fanyar nap

Ó, egyáltalán nem volt semmi baja, olyan erős volt, mint a bíró s fiatal is még, viszonylag nagyon fiatal — a harmincas évek utolsóit apostolta — de vacsora után körülveték rokonai s rábeszéltek, hogy arra az esetre — amelytől az Isten óvjon bennünket — szóval arra az esetre — mert végre emberek vagyunk — biztosítsa az életét.

Ő maga elé nézett, zavart, hőkent mosollyal.

— Igaz — mondotta — ez eddig eszembe se jutott, igazatok van — és el-tűnődött.

Nem az kedvtáncban, melyet nyomban helyeselt, hanem azon az eseten, amelytől az Isten óvjon bennünket, mikor majd megint fölkel a nap, járnak a vilamosok, megjelennek az újságok, egészen úgy, mint eddig.

Üdvarias hivatalnok érkezett úr'apokkal, kimutatásokkal, szorzótáblákkal. Kopogott az aitolán. Nem akarta zavarni.

De a hivatalnok, ki először látta őt s körülben jómodora folyán tartózkodott volna attól, hogy megkérdezzék tőle, mint érzí magát mostanában vagy hogy újait az ő két orra lyukába dugva pusztán kíváncsiságból megnézzék, mi is van ottan, vagy hogy a vállára verve egyszerűen cunclának nevezze őt egyszerre tárgyilagossá, metsző kérdésekké állott elő, melyek mögött folyton az az eset suxyított — az az eset, melytől az Isten óvjon meg bennünket — s finom módorával — mert végre emberek vagyunk — agyba-főbe sértette őt. Várában, nincs nagyobb sértés, mint az, hogy emberek vagyunk, nincs nagyobb lekicsinyítés, nagyobb becstelenség, mint annak a lehetőségnek feltárása, hogy egyszer majd ő is meghal s kisebb lesz bárkimé, aki él.

Mindenekelőtt az összeget állapította meg a hivatalnok, melyet majd pontosan kifizetnek a hozzátartozóknak a halál esetére. Nem az ő halála esetére, dehoggy. Hanem úgy általában. Aztán az iránt érdeklődött, meddig őt édesanyja, meghalt-e valamelyik testvére s milyen korban. Az adatokat mosolygva jegyezte föl, biztosítva őt, hogy száz évig fog élni és az egész csak formáság. Ebben gyakorlatra tett szert. Tudta, hogy a feleke általában idegesek, ennélfogva mindenkinek azt mondotta, hogy száz évig fog élni és csak formáság az egész.

Az orvos, szintén kifogástalan ember, vizsgálta pupillareflekszét, valátgatta nyakörvéről s hirtelen megkérte, hogy vetkőzzék le. Csak az ingét és nadrágját. A gyűrű az az ujján maradhat. Kopogtatta mellkasát, hallgatta szívét, majd egy gummicsővel addig szorította karját, míg ütőere az orsócsontnál teljesen elnémult — mint majd akkor — s a vérnyomásmérőn a higanyoszlop emelkedését figyelte. Alig valamivel kíváncsibban, mint a többi orvosok. De az orvos is kacagott, biztosította őt, hogy száz évig fog élni és csak formáság az egész, merő formáság. Hasonlatos ahhoz a formásághoz, mint mikor a rabszolgaságon a vévő mérlegre állítja a rabszolgát s megnézi fogát, karját, talpát, hogy ér-e annyit a számára, mint amennyit kérnek érte.

Nem lett semmi baj. Simán, gyönyörűen fölvetették, igen előnyös, ugyszólván esábitó förtékekkel s még aznap megkapta kórvényét. De ő mégsem tudott dolgozni utána. Hosszu gyalogszára indult egy elhagyott városnegyedbe, hol egyébként nem szokott járni. Idegenségek érezték életét, a máját, tüdőt, szívét is. Még mindig azon az eseten töprengött, melyről ő nem mondta, mint a többiek, hogy az Isten óvjon meg bennünket tőle. Csak gondolta, oly őszintén és mélyen, mint semmi más. Minden

lehet, minden íze, maga az a tény, hogy még ki volt, diadalmasan, azt jelentette, hogy az Isten óvja meg a Világ mindenségét attól a katasztrófától, melyhez fogható eddig még sohasem történt, mióta forog a Földgolyó.

Késő éjjel, mitor csapzottan hazavetődött, már békességben szenderegtek az övéi. Vacsora nélkül feküdt le. Úgy felejtett, hogy megadták. Nem is az életét, hanem a halálát. Hiszen ő is gyakran gondolt ilyesmire, de az más volt. Az nagy volt és főnséges. Ez pedig kicsiny volt és csunya. Órákig hánykolódott ágyában egyik oldalról a másikra. Zaklatott képzelete azzal a testvérével foglalkozott, aki két éves korában halt meg anélkül, hogy ismerte volna. Nem bírt elaludni. Még akkor is éber volt, mikor reggel hét felé a krém-szín függönyökön barátságatlanul földeregett a komor, téli hajnal.

Kosztolányi Dezső

Emberhalál — öt hónap

Lakodalom halálos verekedéssel
Kiverte a bátyja szemét

Dancsics István obrováci gazdálkodó 1924 június 28-án Bácsón, Susterics Iván korosmájában idogált Petrovics János bácsi gazdával. A barátságos mulatásból verekedés lett, Dancsics berugott, szidni kezdte Petrovicsot, aki botjával oly erővel ütött Dancsics fejére, hogy az tizenkét óra múlva meghalt.

A szombori kerületi törvényszék múlt évi április 4-ikén halált okozó súlyos testi sértés miatt egy évi fogházra ítélte Petrovicsot. A noviszádi felebbviteli bíróság szombaton megtartott fő tárgyalásán erős felindulásban elkövetett súlyos testi sértésnek minősítette Petrovics cselekedetét és a büntetést öt havi fogházra szállította le.

Az ítélt és a főügyész felelőzték.

Boskovics Mihó markoveci (mtraközi) földműves 1924 november 23-án Zászdrégen Kamener Jánossal együtt volt egy lakodalmon. A Muravidéken sem igazi lakodalom azonban az, amely verekedés nélkül esik meg. Boskovics és Kamener is összekaptak s Boskovics egy fatuskót vágott Kamener fejéhez, aki nyomban meghalt.

A szombori kerületi törvényszék ki-rendeltsége Boskovics Mihót május 15-én nyolc havi börtönnre ítélte.

Az ügyész felelőztése folytán szombaton tárgyalta a bűnügyet a noviszádi felebbviteli bíróság, mely Boskovics büntetését másfél évi börtönnre emelte föl. A távollévő vádlottal közölni fogják az ítéletet. A főügyész meggyugodott.

Periskics Máté monostori gazdát az-zal vádozták a szombori ügyészség, hogy Sig nevű duma szigetéről 1919-ben több-izben fát lopott. A bezárni állami erdő-igazgatóság fejelentésére megindult bűnügyet a szombori kerületi törvényszék múlt évi május 19-én tárgyalta és Periskicsot egy havi fogházra ítélte.

A noviszádi felebbviteli bíróság a vá-dat nem látta beigazoltnak és szombaton felmentette a vádlottat. Az ítélet jogerős.

Milovanovics József panoszevi házass-rossz viszonyban élt bátyjával. Vászár-va, 1921 március 29-ikén felkereste a bátyját, hogy felelősségre vonja, mert őt megsértette. A kapu azonban be volt zárva. Milovanovics József erre beverte az ablakot. Az ablak mögött ott állt Milovanovics Vászó, akit az üvegszilánkok olyan szerencsétlenül sebeztek meg, hogy jobb szemének látóképességét örökre elvesztette.

Múlt évi január 16-án a panoszevi törvényszék a hevesvéri testvért 8 havi börtönnre ítélte.

A noviszádi felebbviteli bíróság a cse-lekményt kihágásnak minősítette és a büntetést öt havi fogházra szállította le. Az ítélet jogerősé vált.

HIREK

Vágy

Az embernek vannak néha lehetetlen kívánságai. A multkor például az az abszurdum jutott az eszembe, hogy bárcsak megvehetném magamnak a szomszéd kirakattól azt az egy pár masnis cipőfűzőt, amelyre már oly rég fáj a fogam. Tegnap pedig egy narancsot kívántam meg olyan erősen, hogy már a számban éreztem az ízét. De ezek fantasztikumok. Sokkal realisabb vágyam az, hogy röptében leihessem a szálló madarat, vagy hogy megnyerjem az állami osztálysorsjáték főnyereményét. Néha egészen szimpla kívánságaim is akadnak. Így legutóbb arra kértem az egék urát, hogy adjon nekem egy almát, amely feltámasztja a halottakat. Ezt úgy képelem, hogy a kivételes képességű almát az illető elhunytt orra alá tartom, mire a halottkém szabályos vizumával rendelkező ur vagy hölgy feltámad. Így egy csapásra tönkretenném az összes halottastársaságokat. Gondoltam már arra is, hogy ha négy fülem lenne, tulajnomult, dekadens hallásommal fel-tülmulnám még a rádiót is. Egyszerűen beállítanám magamat mondjuk a római hullámhosszra, ahol éppen egy fuvola-hangverseny játszik és az emberek jobban tisztelnének a Zerkovitznál is, amikor a számból és az orrlyukaimból felzúgna az isteni zene. Am tegyük fel, hogy, teronyóranak születek és a pontos időt vagyok hiv-atva mutogatni városunk polgárainak. De pompás mulatság is lenne; este nyolc órakor hirtelen megindul-nék visszafelé és magától értetődően az élet is velem curukkolna. Az emberek kimásznának ágyaikból, a nap újból kisütne, a rántotta, amit a barátom vacsorázott, ismét kecses to-jásalakat öltené és az öregasszonyok mind megfiatalodnának. Nem tagadom: voltak napjaim, amikor itatés-papír szerettem volna lenni és a multkor egy keserű pillanatomban így fohászkoztam az egék urához:

— Ó, változtass át engem filoxerá-vá!...

Igen, én úgy képelem a dolgot, hogy a filoxera mindig be van rugva. Egész nap szőlőt zabál és szaporodik. Vagy szaporodik és szőlőt zabál. Ki mondhatja el ezt közülünk magáról? Ó, az embernek folytonos robor az élete. Reggel fel kell kelni és reggelizni. Délben ebédelni és emészteni. És este bevágni azt az undorító vacsorát. Mennyivel szebb sorsa van a székakasnak. Csikorog, amikor a kedve tartja és traccsol a különböző nemzetiségű szelekkel. Mit lehet tudni: talán viszonyuk is van. Egy ilyen emelkedett világnézeti székakastól minden kitellik. Eza világ maga a testet öltött rejtelem. Mit nem adnék azért, ha, csak egy fél-óra is spenót lehetnék feltétellel! Mi van eöbe feltűnő? Vagy jó, kiegye-zem a halszálkába is. Nem csinállok belőle titkot; megakadnék az ellen-ségeim torkán. Ugyis szálka vagyok a szemükben. Csak egyszer hallgat-hatnám ki a sürgönydrótok titkos ta-nácskozásait, amint az emberekről eimondják a véleményüket. De Misztikus Főúr nem hajlandó szóbaállani velem. Számomra marad minden a régi, vastag, pirosposztagas realitás és ha meglát valaki, amint térden-cuszva esdeklek köszívű fagygyutytyánk előtt, nyomban a menőként telefonál.

(t. i.)

— Kétszáz dinárról háromszázra emelték az autótulajdonosok évi adóját. Beogradból jelentik: A bel-ügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint minden autótulajdonostól, aki nem üzletszerűen foglalkozik utas-szállítással, be kell vonni az autótulajdonosok listájából. A rendelet értelmében az eddigi kétszáz dinár helyett évi háromszáz dinár adót rónak ki az autótulajdonosokra.

— Áthelyezések. Az igazságügy-miniszter Stolics Koszta telekkönyv-vezetőt hasonló minőségben Ferlasz-ról Szubotičára helyezte át.

— Új járásbíró. Az igazságügy-miniszter Miics Josip dr. szubotičai járásbírói jegyzőt járásbíróvá nevezte ki és a veliki-kikindai járás-bíróshoz helyezte át.

— Megkönnyítették a jugoszláv vizumok kiadását Budapesten. Buda-pestről jelentik: A budapesti kereske-delmi és iparkamara közli, hogy a szerb-horvát-szlóven külügyminisztérium utasította a budapesti szerb-horvát-szlóven főkonzulátust, hogy különösen a gazda-sági körök utlevél-láttaozásának meg-gyorsítása érdekében utleveleket a szerb-horvát-szlóven kereskedelmi képviselő útján a felek személyes megjelenése nélkül is átvegyen és a törvényes kel-lékek fennforgása esetén láttaozza. Az utlevelek a nevezett hivatalnál hét-köznaponként posta útján is nyújthatók be. Üzletemberek és alkalmazottak a vizumkéréshez szükséges űrlapot a szo-kásos kamarai ajánlással a kamara iro-dájában kaphatják meg.

— Ankét a noviszádi vízvezeték ügyében. Noviszádról jelentik: A novi-szádi városi tanács szerdára, február hó 3-ára a létesítendő vízvezeték ügyében ankétot hívott egybe. Az ankéttra a ki-szélesített városi tanács tagjain kívül, főleg mérnökök és szakemberek is meg-vannak hiva.

— Sztarakanizsán tömegesen vég-rehajták a munkásbiztosító. Sztaraka-nizsáról jelentik: A munkásbiztosító pénztár kérésére a sztarakanizsai rend-őrkapitányság hetek óta végrehajtásokat fogatosít sztarakanizsai kereskedők és iparosok ellen. A kerületi pénztárnak 170.000 dinár köveletése van Sztara-kanizsán. A szubotičai munkásbiztosító pénztártól bizottság is járt Kanizsán, de eredmény nélkül, mert a végrehajtáso-kat most is változatlanul fogatosítják.

— Tüntetnek a párisi fasiszták. Párisból jelentik: A francia fasiszta diákok, akikhez olasz társaik is csatla-koztak, gyűlést hirdettek. Alig voltak együtt rövid ideig, mikor berontott a terembe az Action Française egy ugy-nevezett rohamcsapata, búzbombákat és pukkanó rakétákat dobott a gyűlésezők közé, mire azok széfutottak. A rendőr-ség több támadót letartóztatott.

— A román kormány visszatér az arányos választási rendszerhez. Bu-karestből jelentik: A minisztertanács hír szerint elhatározta a választójog reformját. A kormány ismét vissza akar térni a proporcionális választási ren-dszerhez. A törvénytervezet szerint a mandátumokat az a párt kapja, amely a választókerületben a leadott szavazo-tok hatvan százalékát elnyerte. A mi-nisztertanácsnak ezt a határozatát hiva-talosan még nem erősítették meg.

— Duisburgot kiűritették a fran-ciák. Duisburgból jelentik: A francia megszálló csapatok péntek este elhagy-ták Duisburgot. A parancsnokság épüle-téről levették a francia zászlót.

— Németország belép a Népszövetsé-gbe. Párisból jelentik: A Journal ber-lini levelezője úgy értesült, hogy a német birodalmi kormány a jövő héten kéri fogja Németország fölvetelét a Népszövetségbe. Egyidejűleg tárgyalások indulnak meg a német birodalmi kül-ügyminisztérium és a Quai d'Orsay kö-zött Briand és Strosemann találkozásá-nak előkészítésére.

— **Huszonötévi szolgálat után elbocsátás.** Horgosról jelentik: A belügyminiszter Molnár Endre horgosi községi adóosztály huszonöt évi szolgálat után felmentette állásától. A lakosság küldöttségileg fogja kérni a belügyminisztert, hogy a felmentést vonja vissza.

— **Altábornagyból rendőrfelügyelő.** Szomborból jelentik: A belügyminiszter Csuroszi György volt osztrák-magyar altábornagyot Titellre Járás rendőrfelügyelőnek nevezte ki.

— **A magyar radikális klub választmányi ülése.** A magyar radikális klub vasárnap, január 31-én délelőtt tíz órakor választmányi ülést tartott helyiségében, a Bárány-szállóban.

— **A francia szanálás.** Párisból jelentik: A kamara közigazgatási bizottsága Oulry képviselő indítványára elhatározta, hogy javaslatot terjeszt a törvényhozás elé, amelyben azt kívánja, hogy a kormány szakértők útján vizsgálta felül minden állami beszerzést, a minisztériumok és állami hivatalok pénzkézelését és büntesse meg azokat, akik a Saar-terület bányái számára a csehszlovákiai bányagerendavásárlások körül visszaéléseket követtek el.

— **Harminc miskolci diák orvosi bizonyítványokat hamisított.** Miskolcra jelentik: Szokatlan botrány foglalkoztat több miskolci középiskolát. A katolikus és református főgimnázium tanulóit, valamint az első és második számú polgári iskola növendékeit januárban a leglátogatottabb iskolai előadásokat. Feltűnt sokaknak, hogy a tanítási idő alatt egészséges diákok ögyegetek az uccákon, többnyire a személypályaudvar környékén levő kiskocsmákban. Néhány nappal ezelőtt figyelmessé vált rájuk a pályaudvari rendőrkirendeltség egyik vezetője, aki állandóan nyomukban volt és rövidesen meglepő dolgokat derített ki. Nyomozása során ugyanis megállapította, hogy ezek a diákok indokolatlanul hiányzanak az iskolai előadásokról és mulasztásukat meghamisított bizonyítvánnyal igazolták. Egyik felsőbb osztályú tanuló dr. Sporges Ferenc orvos nevére az orvos tudta nélkül receptkönyvet és pecsétet csináltatott, amellyel aztán vagy 25—30 diák számára állandóan hamisított orvosi bizonyítványokat állított ki. A detektív-felügyelő jelentése nyomán valamennyi iskolában a legerélyesebb vizsgálatot rendeltek el és csakhamar összeszedték a hamisított orvosi bizonyítványokat. A diákok szerencsétlen csinyjében szereplő mind a harminc diákot eltávolítják az iskolából.

— **Művészházasság.** Kondor Ibolya, a szuboticei származású operett és szonett énekesnő — mint budapesti tudósítónk jelenti — házasságot kötött Komjáthy Károlyval, az ismert fővárosi zeneszerzővel. A művészpár hír szerint rövidesen újabb amerikai turnéra indul.

— **Az óvatos öngyilkos.** Noviszádról jelentik: Péntek éjjel Mathiasz Ferenc szabljai gazdálkodó Zsablján olyan módon kísérelt meg öngyilkosságot, hogy az udvarában levő gémes kut kötelét a teste köré csavarta és így leereszkedett a kutba, de mert a kötel nem volt elég hosszú, nem ért le a vízbe. Ilyen állapotban akadtak rá és huzzák ki. Élet-untásgból akart az élettől megválni.

— **A szuboticei francia klub teadélutánja.** A szuboticei francia klub igazgatósága elhatározta, hogy miután a klub által vasárnap délutánonként rendezett matinékon nagy számú közönség jelenik meg, ezután speciális belépőjegyeket fog kiadni. Az igazgatóság ennek elfogva kéri a klub tagjait, hogy barátaik és ismerőseik nevét jelemissék be a matiné rendezőségénél, hogy a névre szóló jegyek elküldhetők legyenek. Félreértések elkerülése végett a klub felkéri a közönséget, hogy tagsági jegy, vagy belépő jegy, illetve meghívó nélkül ne jöjjenek a matinéra.

— **Az állategészségügyi főfelügyelő Szentán.** Szentáról jelentik: Dr. Kalaba Milorád, beogradi állategészségügyi főinspektor pénteken megjelont a szentai járási állatorvosi hivatalban, ahol átvizsgálta az állategészségügyi intézményeket. A főinspektor a hivatalokat és az ügykezelést a legnagyobb rendben találta.

— **A vallásügyi tisztviselők szakvizsgálója.** Beogradból jelentik: A hivatalos lap egyik legutóbbi száma közli a vallásügyi minisztérium rendeletét a minisztérium tisztviselői részére előírt szakvizsgálóról. A rendelet külön vizsgát ír elő a minisztériumban dolgozó tisztviselőknek és külön vizsgát a minisztérium hatáskörébe eső hivatalok tisztviselőinek. A vizsgák szóbeli és írásbeli részből állanak. Az I. és II. kategóriába sorozott minisztériumi tisztviselők vizsgatárgyai magánjog és magánjogi eljárás, a közjog, közigazgatási jog, büntetőjog és büntető eljárás, nemzetközi jog, pénzügyi jog, a speciális vallásügyi törvények és az egyes vallási autonómiairól intézkedő törvények. A nem minisztériumban dolgozó I. és II. kategóriabeli tisztviselők vizsgatárgyai a magánjog, a magánjogi eljárás, a vallásügyi törvények, egyházjog, a büntetőjog és büntetőjogi eljárás és a vallásügyi autonómiairól intézkedő törvények. Ezekből a tárgyakból írásbeli és szóbeli vizsgát kell tenni. A szóbeli vizsga nyilvános. A III. kategóriába tartozó tisztviselők vizsgatárgyai a pénzügyi jog, közigazgatási jog, kettős és egyszerű könyvvitel. A vizsgákat a vallásügyi minisztérium egyes osztályainak vezetőiből alkotott bizottság előtt kell letenni. A plébános-vizsgákról külön rendelet fog intézkedni.

— **Az iparosok és kereskedők radikális klubjának rendkívüli közgyűlése.** Az iparosok és kereskedők radikális klubja február 2-án délután fél négy órakor saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésen fontos ügyeket fognak tárgyalni.

— **Hetilap lesz a „Vajdaság“.** Noviszádról jelentik: A Noviszádon megjelenő „Vajdaság“ vasárnapi számban bejelenti, hogy ezentul csak mint hetilap fog megjelenni.

— **Százhuszonöt éves a szombori tanítóképző.** Szomborból jelentik: A szerb tanítóképző ez évben fogja megünnepelni fennállásának százhuszonötödik évfordulóját. Az intézetet 1811-ben alapították Szentendrén, de öt év múlva a karlócai patriarchatus engedélyével áthelyezték Szomborba, ahol mint a magyarországi szerbség egyik leghíresebb kulturintézménye egy évszázadon keresztül szolgált a szerb nemzeti kultúrát, amelynek számos kitűnő harcost nevelt. A jubileumi ünnepséget novemberben tartják meg és Terzin Pavle, volt nemzetgyűlési képviselő, az intézet igazgatója most gyűjti össze az iskola történetének adatait és a jubileumra díszes albumban adja ki a szombori tanítóképző történetét. A jubileumra fényes kultur-ünnepséget készítenek elő Szomborban.

— **A bélyei Stijanovics-árvaház múlt évi működése.** Bélyéről jelentik: A Vajdaság egyetlen árvaháza, a bélyei Stijanovics-dom, most megartott igazgatósági ülésén *Gilbonszki* Milan árvaházi igazgató évi jelentést terjesztett az árvaház működéséről. Az igazgatói jelentés szerint a Stijanovics dombon az elmúlt évben összesen 47 árvát gondoztak. Az 1925. folyamán felvett árvagyerekek száma 17. Az árvaház lakói közül többen vannak olyanok, akiket Baranya-megye Magyarországra eső részéből helyeztek el az otthonban. Egy gyermek havi ellátása átlag négyszáz dinárba került, ruházattal együtt. Az árvaház havi fenntartására havonta tizenkét-tizenhatezer dinár kellett. Bácsbodrog vármegye százezer dinárral segélyezte

a múlt évben a Stijanovics domot. A szociálpolitikai minisztérium hetven ezer dinárt adott, a szombori pravoszláv egyházközség huszezer dinárral járult az árvaház fenntartásához. A baranyai irtalmas nővérek ötezer dinár segélyt nyújtottak. Természetbeni segélyt mindössze egy helyről kapott az árvaház: Lucs község adományozott 157 kilogramm búzát. Az igazgatói jelentés hangsúlyozta, hogy az árvaház fenntartása csak segélyek útján lehetséges és racionális gazdálkodást csak úgy lehetne elérni, ha akkora tőkét gyűjtenének össze, amelynek hozadéka biztosítja az árvaház nyugodt fenntartását. A Stijanovics dom igazgatósága társadalmi akciót kezdeményez, hogy az anyagi bajokkal küzdő jövedelny intézmény iránt felkeltesse az érdeklődést.

— **Uj ügyész.** Az igazságügyminiszter *Culimovics* Fordo dr. törvényszéki jegyzőt államügyésszé nevezte ki a szuboticei államügyészséghez.

— **A külföldi munkások bejelentése.** Noviszádról jelentik: A noviszádi Inspekcija Rada több ízben tett közzé felszólításokat és figyelmeztetéseket, hogy a szociálpolitikai minisztérium rendeletere megfelelően minden munkaadó tartozik január 31-éig minden mála alkalmazásban levő külföldi munkást, tekintet nélkül arra, hogy az illető 1922 június 14-ike előtt, vagy után jött az országba, külön jegyzékben a noviszádi munkafelügyelőségnek bejelenteni. Szombaton tett le ez a határnap, de a felszólításnak csak alig néhányan tettek eleget és ezért a munkafelügyelőség a mulasztást elkövető munkaadókat meg fogja bírságozni. Azok akülföldi munkások, akik május 14-ike előtt jöttek az országba és állandó tartózkodási engedélyük van, kötelesek február 24-ikéig a munkafelügyelőségnek a tartózkodási engedély meghosszabbítását kérni, ami automatikusan meg fog történni, ellenkező esetben új munkásoknak fogják őket tekinteni és állandó tartózkodásra igényt nem tarthatnak. Az Inspekcija Radánál a munkásnyilvántartási jegyzékek tíz dinárért kaphatók.

— **Eljegyzés.** Ádám Irénkét (Starakanija) eljegyezte Wandmann István (Subotica).

Bata Gizike urleányt, Kanizsár Mihály maomtulajdonos eljegyezte. Starakanija, 1926. jan. 29.

Fischer Fridát Zababról eljegyezte Schlesinger Hermann Gyurgyevo. (Mindem külön értesítés helyett.)

— **Szerencsétlenül járt béres.** Adáról jelentik: Kucsera Jánost, Szedmakov Áron adal földbirtokos béresét csütörtökön, míg a lovakat itatta, az egyik lo egy odanyomta a fáihoz, hogy bal kulcsosontja összetört. A szerencsétlen ember súlyos belső sérüléseket is szenvedett. A mentők beszállították a szentai kórházba.

— **Szabadjára helyezett gyermekgyilkos anya.** Noviszádról jelentik: Deszpotov Katica do'nji-kovili özvegyasszony évezi január 9-én ujszülött gyermekét megfojtotta és az udvarban elásta. A dolnji-kovili csendőrség január 12-én letartóztatta és a noviszádi ügyészség fogházába kísértette. A noviszádi törvényszék vádtanácsa szombaton szabadjára és Dolnji-Kovil székhelyel rendőri felügyelet alá helyezte, miután egészségi állapota igen súlyos.

— **Ellopták a legújabb rendszerű francia géppuska modeljét.** Párisból jelentik: Az állami fegyvergyárból Chatteraultban titokzatos módon eltűnt a legújabb típusú gépfegyver modelje, amelyet a francia hadvezetőség már legközelebb be akart vezetni a hadseregben. A nyomozás eddig eredménytelen volt. Kémeket sejtene a lopás mögött.

— **A szuboticei zsidó Nőgyűlés családi táncestélye.** A szuboticei zsidó Nőgyűlés és Népkönyha február huszadikán családi táncestélyt tart a Bárány-szállóban.

— **A németek el akarják árvereztetni a romániai vasúti anyagot.** Bukarestből jelentik: Az itteni lapok riasztó tudósítást hoznak a Németországban javítás végett levő romániai vasúti anyag soráról. A megrongált vasúti anyagot ugyanis Németországba küldték kijavításra azzal, hogy a költségeket írják Németország jóvátételi számlájának javára. A német cégek a kocsikat és mozdonyokat kijavították, minthogy a román kormány azonban nem fizetett semmit érte, nem adtak ki a kijavított anyagot, hanem közölték a bukaresti kormánnyal, hogyha számláját nem egyenlíti ki, elárvereztetik az egész román vasúti anyagot. Bratianu Vintila pénzügyminiszter úgy próbálta a kérdést rendezni, hogy a megszállítás alatt kibocsátott német lei-bankjegyek megváltási terhére próbálta írni a vasúti anyagjavítási költséget. Berlinben azonban halkan sem akarnak erről a megoldásról, a kibocsátott lei-bankjegyek megváltási kérdéséről pedig tárgyalni sem hajlandók s most az a veszély fenyegeti a román államvasutakat, hogy őrjáti vagyont jelentő felszerelése oda-vezes Németországban.

— **Jelmézbál.** Szombaton este zajott le a szuboticei Bárány-szállóban Landau Juliska jelmézbálja. A nagyszerű bál műsorának legkiemelkedőbb száma az öt éves *Rona* Évike szólótáncra volt, a melyet sokszor kitapoltak.

— **Házasság.** Vukovics Mariska és Poltvás István február 6-án d. u. 4 órakor tartják esküvőjüket a szuboticei Szt. Teréz templomban.

— **Református istentisztelet a szentai főgimnáziumban.** Kovácsy Sándor szuboticei református lelkész a szentai gimnázium rajztermében vasárnap délután három órakor istentiszteletet tart.

— **Öngyilkosság.** Szentáról jelentik: Boda János hatvannégy éves jómódu adal gazdálkodó tanyáján felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt. Gyógyíthatatlan betegsége miatt vált meg az élettől.

— **Baranyai bányászokat felhívják,** hogy akik közülük szénbánya-munkát akar vállalni, az jelentkezzenek a Baranyai Menekültek beogradi csoportjánál (Bitoljska ulica 70). A munkások részére kollektív szerződés biztosítva.

— **A szuboticei pincérek bálja.** A szuboticei pincérek egyesülete február 16-án a Bárány-szálló termében ügyességversennyel egybekötött táncmulatságot rendez. A bálon hozzák először forgalomba a pincérotthon javára kibocsátott téglajegy szelvényeket.

Reuma. (Köszönőlevél.) Tisztelt Rahlejev ur, kötelességemnek tartom, hogy köszönetet mondjak Önnek. A tavasszal vette a feleségemnek 2 üveggel az Ön orvosságából és a beteg 1 hónap alatt teljesen meggyógyult. Rajta kívül Draginja Daknavvo, Marko Čirić, Nikola Markov, Djurašić és Kulán Ledienski is meggyógyult az Ön orvosságától. Tisztelettel Nenad Brkić, Stapar (Bačka). A *Radio-Balsamica* orvosságát a Laboratorija Radio-Balsamica, dr. I. Rahlejev, Beograd, Kosovska 43 készíti, árusítja és küldi szét utánvétellel.

A szuboticei banktisztviselők március 6-án tartják meg a „Liova“ helyiségekben ideit elít-bálijukat, mely iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik. A bál ez idén is az idény legsikerültebb és legelőkeltebb mulatságának ígérkezik.

Roth Olga kozmetikai intézetében (Subotica, Kralja Aleksandra ul. 4. Rossija-Fonciera palota) az összes szépséghibákat u. m.: szeplő, pattanás, májfolt, szemölcs, alkalmatlan hajszálakat arcborhámlecsztást stb. garantált eredménnyel kezel. Minden hölgynek érdeke, hogy a könnyen eltávolítható szépséghibáktól és az ezekkel együtt járó lelki depresszióktól mielőbb megszabaduljon. Kiváló hatású saját készítményű szépségápoló szereket, kenőcsöket, poudereket, gyögvészappanokat, arcfehérítő és szeplőkencsők szétküldése az egész országban utánvétellel. Tanítványokat kiképzésre elfogadok.

Országos vásár Csantavéren folyó évi február 2-án lesz megtartva, melyre vézsmemes helyekről minden jószág felhajtható.

Alarcos gyermekjelmezből Szomborban. A Szombori Szociális Misszió Társulat, szegényeknek fa és teffel való ellátása céljából, február 14-én farsang vasárnapján a »Sloboda«-szálló nagytermében alarcos gyermekjelmezből rendez. Kezdeté 1/3 órakor.

Dr. Demand Antal szemész, volt egyetemi szemésklinikai tanársegéd naponta 10-12 és 2-4-ig Noviszedon Duna-utca 26. alatt rendel.

Golyvát és Basedovkórt sikerrel gyógyít a Jódterápiára Radeini víz. Kortyonként kell inni.

Szívbeteg és érelmeszesedésben szenvedők a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata által könnyű és pontos bélműködést érnek el.

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka

Dr. Lóránt Zoltán ügyvédi irodáját VIII. Kralja Aleksandra utca 7. szám alá helyezte át. Telefon: 368. szám.

A szubotici »Szeretet« Nőgyógyászati februr hó 6-án este a Barány-szálló összes termében »Matróz«-bált rendez.

Lakásberendezések, lámpák, ebédlők, uriszobák, stb. stb. egyszerűbb és díszesebb kivitelben legolcsóbban Braća Goldner légszokrény, fűtő és rézárugyárban szerezhetők be. Subotica, Jugovlca ul. 20.

Az 500 dináros rejtély

A Bácsmegeyi Napló esztörtéki példányát, amelyben a hatodik oldalon Oroszország nem vesz részt a leszerelési konferencián. A Népszövetség szíva-lásra akarja kényszeríteni a szovjetet a következő címváltozással jelent meg: Oroszország is részt vesz a tanácskozáson. A Népszövetség felelősségre vonja a szovjetet

Klein Lajos Sašine Djurdjenovac

A Bácsmegeyi Napló szombati példányai közt két olyan lappéldány volt, amelyben a hatodik oldalon

A görög bolgár konfliktus végleges elintézése

Görögország megfizeti a bolgároknak megítélt kártérítést

Elők a következő címváltozással jelent meg:

Bolgár-görög konfliktus elintézése

A bolgároknak megítélték a kártérítést

Akinek bármelyik ilyen példány birtokába kerül és azt nyolc napon belül a kiadóhivatatalnak bevizsgálattatja,

500 dinár jutalmat kap.

Aki a Bácsmegeyi Naplóra előfizet, részvessz a márciusi sorsoláshoz, amelyen ötven értékes tárgy és 50, 200, 4000, 10.000 és 30.000 dindros nyeremények kerülnek kihozatalra.

KINTORNA

A bíró a vádlotthoz: — A tanúk azt vallják, barátom, hogy maga azon a bizonyos napon mélyen belemézett a borospohárba.

— Szó sincs róla, bíró ur.

— De hiszen olyan részeg volt, mint a diószó.

— Igen, de én mindig üvegből szoktam inni.

A háztulajdonos ötvenöt éves feleségét megkérdi valakit:

— Hova megy ezzel a kottatáskóval?

— Énekelni tanulok.

— Hogy-hogy, nagyságos asszony, most fedezte fel, hogy szép hangja van?

— Nem, de a lakóknak nem lehet felmondani, hát így próbálom tőlük szabaddalni...

A tízéves Bandi elkeveredve konstataálja:

— A régi rómaiaknak jobb dolguk volt, mint nekünk.

— Miért? — kérde a papája.

— Azért, mert nekik nem kellett tanulni.

A háziasszony kedves vendéget lát vacsoránál vendégül. A vacsoránál hort szervíroznak.

— Tudja, hogy ez az ó-bor egyidős velem, — dicséri az italt a ház asszonya.

Mire a vendég szellemesen megjegyzi: — Igazán nagyszerűen kezelhetik a bort, hogy ennyi idő alatt sem veszítette el zamatát.

Táncolni csak gramafon mellett lehet Szépet jól olcsón vehet Viktoriánál, Subotica, Zrinjski trg 2. 10767 Supár fűszeres mellett.

SPORT

Sand-OSKV. A Sand vasárnap Noviszadra megy át, ahol az OSKV-nek ad revansot az őszi szubotici vendégszerepléseért. Az OSKV. az őszi meccset tartalékokkal elvesztette és a vereséget most szeretné kikorrigálni. Ha a Sand kompliten veszi fel a küzdelmet, nehezen fog neki sikerülni a győzelem megszerzése. A mérkőzést nagy érdeklődéssel várják Noviszadon.

Schiffert visszatér a Gradjanszkiba. Zagrebból jelentik: Schiffert, aki két évvel ezelőtt kilépett a Gradjanszkiból, visszatér anyaegyesületébe. A Gradjanszki sokat nyer a megtért játékosal.

Az SMTC. közgyűlése február hó 14-én d. e. 9 órakor — tekintet nélkül a megjelent tagok számára — a Bartalos Anna-féle vendéglőben lesz megtartva.

Bonyodalmak a magyar válogatott körül. Budapestről jelentik: Zsák és Fogl II. után Zoch, a »33« FC. center-hallja is lemondott a válogatottban való szereplésről és valószínű, hogy a három kiváló játékos példáját többen követni fogják. Máriássy szövetségi kapitány, akit a lemondásokkal a legnagyobb zavarába hoztak, előreláthatólag a MLSz. közbeletését fogja kérni, hogy a brüsszeli turát fenyegető játékos-sztrájkot megakadályozza. A válogatott körül újabb bonyodalmak várhatók.

Schaffer otthagyja a prágai Spártát. Prágából jelentik: Schaffer, a futballkirály megegyezett a Spárta vezetőségével, hogy negyvenezer cseh-szlovák korona végkielégítéssel kilép az egyesületből. A nagyhírű magyar futballista, hír szerint, a bécsi Amatőrrel folytat tárgyalásokat.

Rádió-műsor

Hétfőn, február 1-én

(A órosok mellett szám a hullámhossz jelenti)

Bécs (530): D. e. 11: Hangverseny. D. u. 4.15: Hangverseny. 8.15: Szimfonikus-zenekar hangversenye.

Erberfeld (259): Este 10: Opera-nyitányok.

Dortmund (283): D. u. 5: Balladák. 5.45: Hangverseny.

Malland (320): D. u. 4.30: Hangverseny. 9: Ária-est.

Barcellona (325): Este 10: Hangverseny.

London (365): 9: Zene-est.

Osio (382): Este 8: Rádió-hangverseny. 9.30: Opera-áriák.

Hamburg (392.5): D. u. 4.15: A kamara-zenekar hangversenye. 8: Szimfonikus-hangverseny. 10.25: Tanc-zene.

Münster (410): D. u. 4.15: Hangverseny Kölnből. 10.30: Hangverseny.

Breslau (418): D. u. 5: Cigányzene. 8.15: Zene-est.

Róma (425): D. u. 5.10: Hangverseny. 6: Jazz-band. 8.40: Opera-részletek.

Toulouse (441): Este 8.15: Hangverseny. 9. 40: Tanc-zene.

Stuttgart (446): D. u. 4.30: Hangverseny. 8: Zene-est.

Lipsee (452): D. u. 4. Hangverseny.

Budapest (546): D. e. 9.30: D. u. 12.30: és 3: Hírek, közgazdaság. 5: Cigányzene. 8.30: A fővárosi zenekar hangversenye.

Königsberg (463): D. u. 4.15: Hangverseny. 7.30: Kamara-zene.

München (485): D. u. 4.30: Quartett. 5.30: Schmelbadás. 7: »Cár és Acse« operaelőadás.

Zürich (515): D. u. 3: Hangverseny. 8.30: Zene-est.

Prága (368): D. u. 5: Hangverseny. 8.02: Hangverseny.

Brünn (750): Este 7: Hangverseny. 8.10: Operette-részletek.

Páris (1750): D. u. 5.45: Rádió-hangverseny.

Berlin (505): D. u. 5.15: Hangverseny. 8.30: Tarka-est. 10.30: Tanc-zene.

Daventry (1600): D. u. 5.15: Tanc-zene. 9: Tanc-zene. 12: Jazz-band.

Kedden, február 2-án

Bécs (530): D. e. 11: Hangverseny. D. u. 4.15: Hangverseny. 8.15: Quartett. 9.15: Népszerű hangverseny.

Grác (397): Este 8.05: Beethoven-est.

Malland (320): D. u. 4.30 és 9: Hangverseny.

Páris (358): Este 10.15: Hangverseny.

Oslo (382): Este 8. Opera-melodrák. 9.45: Grieg-szonáta.

Budapest (546): D. e. 9.30: Hírek. 10: Zene-est a belvárosi templomból. 3.30. Hangverseny. 7: »Mignon« operaelőadás.

Breslau (418): D. u. 5: Részletek egy komikus operából. 6.10: Jazz-band.

Róma (425): D. u. 5.10: Hangverseny. 6: Jazz-band. 8.40: Zene-est.

Toulouse (441): Este 9.45 és 10.25: Hangverseny.

Stuttgart (446): D. u. 4.30: Hangverseny. 8. Pásztorjáték.

Lipsee (452): D. u. 4: Hangverseny.

München (485): D. u. 4.20: Hangverseny. 8: Pásztorjáték.

Aberdeen (495): Este 7: Gramofon-zene. 9: Angol-zene.

Zürich (515): Olasz romantikus-est.

Prága (368): D. u. 5: Hangverseny. 8.02: Hangverseny.

Brünn (750): Este 7: Hangverseny. 8.10: »Pillangó kisasszony« előadása.

Páris (1750): Este 5.45 és 9.30: Rádió-hangverseny.

Berlin (505): D. u. 4.30: Kamara-zene. 8: Operette-előadás. 10.30: Jazz-band.

Daventry (1600): D. u. 5.15: Tanc-zene. 7: Tanc-zene. 9: »Fauszt«. 10.30: Jazz-band.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1926. január 30.

Zürich deviza 915. Budapest deviza 1258. Berlin deviza 740-742 milliárd márka. valuta 734-738 milliárd márka. London deviza 276.

Zürich, jan. 30. Zárít: Beograd 9.15. Páris 1960, London 2522.75, Newyork 519, Brüsszel 2360, Milánó 2090, Amsterdam 208, Berlin 123.55, Bécs 7310, Szófia 357.50, Prága 1535, Varsó 72.50, Budapest 7265, Bukarest 232.50.

Beograd, jan. 30. (Magántőzsdén): Páris 215.50, London 276, Newyork 56.63, Milánó 229, Berlin 13.55, Bécs 800, Prága 168, Budapest 7.98, Zürich 10.93, Bukarest 25.

Noviszadi terménytőzsde, január 30. Zab: 4 vagon bácskai 186 dinár. Tengeri: 1 vagon bácskai régi 187.50 dinár, 2 vagon szerémi 111 dinár, 5 vagon szerémi február-márciusi 125 dinár, 10 vagon szerémi áprilisi 132.50 dinár, 2 vagon szerémi márciusi 141.50 dinár, 3 vagon bánáti, Arangelovac paritás 117.50 dinár. Liszt: 2 vagon bácskai 2-es 425 dinár. Korpá: 1 vagon szerémi, jutazsákban 120 dinár. Irányzat: üzletellen.

Csikági gabonátőzsde, jan. 29. Buza májusra 175, buza júliusra 152.25, buza szeptemberre 143.625. Tengeri májusra 84.875, tengeri júliusra 87.25, tengeri szeptemberre 89.625. Zab májusra 44.75, zab júliusra 45.625, zab szeptemberre 44.25. Rozs májusra 108.5, rozs júliusra 107.5, rozs szeptemberre 103.5.

Newyorki gabonátőzsde, jan. 29. Buza 203-198. Tengeri 89.75. Liszt 775-815. Az irányzat nyugodt.

ÓVJA AZ ARCÁT

a szepian káros hatásától, mert a szepian kiütéseket, foltokat, korai ráncosodást és egyéb bőrtisztáltságot okoz. Az arcmosásra használja kizárólag az orvosok által ajánlott tökéletes párisi emulsió, a »Visagino« Adalina Patti-t, amely az arcbőrnek állandó üdöséget ad és megszüntet minden bőrtisztáltságot. Köszönőlevelek napoként érkeznek hozzánk. Kapható gyógyszerárakban, drogáriákban és illatszertárakban üvegenként 30 dinárért, Jugoszláviai főváros: Zagreb, Gajeva ulica broj 8.

Részvén társaságok, pénzügyi irodák stb. mérlegek újságokban való közzététele végett, épué mint közgyűlési meghívók-nak a hivatalos lapokban való közzététele végett forduljanak Scholka hirdetőirodához, Novisad, Futoški put 2. Tel. 276

Női- és gyermeklehereműt a legúj-tányosabb áron a »Dama« fehérneműszalon készít Tolstoleva (Ódor-ny) 21.

BUTORSZÖKSÉGLÉTÉY legocsóbban szeress be 11013 Nagy Varjas Rókus szertalomszertel, Subotica, VI. Vukovičeva 3

Ritka alkalom mindazoknak, kik butort akarnak venni. Lásd az »Atlas« d. dt. Novisad, Sumadijska ul. 10. (a Hálléren tud) útrdésé.

Megnyit VIKTORIA gramafon és lemezárház. Állandó hangverseny. Paje Kujundžićeva u. 4. (Mir vendéglő mellett.) 10729

MULÁBAK, MUKAROK EGYENESTARTÓ FÜZÖK, BEFEGTŐLŐ KÉCSKE BEYEDÜLI KESZITŐJE SCHÖNERUNN VÁLLALAT SUBOTICA, PAJE KUJUNDŽIĆEVA ULICA 24

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejtetlen jó férjem illetve édesapám halála alkalmával részvétükkel fájdalunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Subotica, 1926. január 31.

Özv. Rajčić Sándorné

Ertesítés.

Tisztelettel értesítem nb. vevőimet, hogy Avrama Mrazovićeva ul. (volt Sándor Béla utca) 4. szám alá költöztem. Midőn mélyen tisztelt vevőimnek eddigi bizalmukért köszönetet mondok, kérem esetleges tavaszi ruháknak elkészítése végett fenti helyiségemben már most megjelenni sziveskedjenek ahol legfinomabb angol szövetekből férfiruhát készítek.

Kiváló tisztelettel:
Kunák Jordán
szabó Sombor.

20.000 dinár

temetkezési díjat fizet a volt Szent Száva temetkezési egyesület, melynek nevét a közgyűlés Ciril Metodra változtatott át.

Minden haláleset után 25 dinár fizetendő.

Uj tagok felvétetnek reggel 8 órától este 6 óráig az iroda helyiségében III. kör, Sudarevića ulica 103. szám alatt.

Az elnökség

Beiratkozások a lent jelzett kereskedőknél lehetséges.
Burnál István kereskedő Sudarevićeva ul. 108., Szabó S. Ferenc kereskedő VI. krug, Sava Tekeli ul. 30., Kuthalok Ferenc kereskedő VI. krug, Sava Tekeli ul. 62., Fejes Károly kereskedő VI. krug, Stipe Gergić ul, Vetro János kereskedő, Cara Lazara ul. 23.

Oglas.

Sokolsko Društvo u Somboru raspisuje i oferetnu licitaciju za izradu celokupnog rada oko gradnje zgrade Sokolskog Doma u Somboru.

Ponuda se može podneti isključivo samo za celokupne poslove, Zasebne ponude po vrsti poslova neće se uzeti u obzir.

Blankete odnosno predračun i uslovi za stavljanje ponuda mogu se za vreme zvaničnih časova u sobi br. 23-24 I. sprata žup. zgrade dobiti.

U blankete ima svaki nadmetać ponudene jedinične cene brojevima i slovima tačno ispisati.

Licitacija će se održati 28. februara 1926. g. u 10 sati pre podne u maloj dvorani žup. zgrade. Na licitaciji mogu učestovati samo građevinski inženjeri, arhitekci i graditelji koji su dužni prilikom licitacije kvalifikaciju dokazati, a koji pored toga imaju lično ovlašćenje i uverenje od Ministarstva Građevina, da su ovlašćení učestovati na javnim licitacijama i da su platili za proteklo tromesečje.

Svaki nadmetać dužan je isti da do 9 sati u istoj maloj dvorani položi 10% od konačne svote svoje ponude u gotovom novcu ili u vrednosnim hartijama.

Ponuda ima se snabdeti taksonom markom od 100 — dinara i u pet puta zapečaćenom kovertu ima se napisati „Ponuda za gradnju zgrade Sokolskog Doma u Somboru“.

Planovi, ponudbeni predračun i uslovi, koji se odnose na ovu gradnju, mogu se dobiti u sobi br. 23-24. I. sprata žup. zgrada dnevno od 15—17 časova uz cenu od 500 — dinara.

Naknadna ponude i one, koje odstupaju od propisa i uslova, neće se primiti.

Iz sednice odbora za gradnju Sokolskog Doma, održane u Somboru, 27. januara 1926. god.

Nov. Nastasić
tajnik.

St. Stratimirović
starešina.

Tisztelettel értesítem üzletfeleim és ismerőseimet, miszerint

fatelepet nyitottam,

kérem jóindulattal támogatásokat vagon-tételben tűzfára, valamint kox, kőszén és vágottfára házhoz szállítva.

Teljes tisztelettel:

Buchwald Gyula

Oslobodjenja ul. 42.

(Senta ut) telefon 176.

770

Tek.

Vojnić Antal urnak

Palić

A „Prvo Vojvodjansko Društvo za Pomaganje Rodilja u Subotici“ a folyó hó 25-én megtartott választmányi ülésen hozott határozata értelmében Vojnić Antal ur választmányi tagnak az egyesület kötelekeiből való kifelése alkalmából ez uton is legáltalásabb köszönetet fejezi ki az egyesület érdekében eddig kifejtett fáradságot nem ismerő, bürgő, lelkiismeretes és eredményes munkájáért.

Egyben legnagyobb sajnálattal fejezi ki a választmány, hogy távozásával egy sziliss tagját veszti személyében.

765

Upraviteljstvo.

30.000

dinár temetkezési segélyt

fizető „JEDINSTVO“ halotti társulat igazgatósága ismételtén felhívja a tagokul jelentkezettek, hogy tagsági könyvecskéiket legkésőbb 1. évi február hó 15-ig annál is inkább váltsák ki — mert ezen idő eltelte után az egyesülettel szemben minden igényüket elvesztik és helyeik más jelentkezőkkel töltenek be.

Az igazgatóság határozata alapján az egyesület újabb (100) egyszáz tagot vesz fel alapító vagy rendes tagul.

Jelent ezéseket Subotican elfogad az egyesület vezetősége (iroda: VI. Nikola Kujundzić ul. br. 1., nagytemplom megett). Bajmokon Kis János ur községháza és Cservonkan Staudt József tanító ur.

He'yi képviselők az ország bármely részéről keresztetnek.

A suboticiai jelentkezők felvétele az egyesület hivatalos helyiségében naponta eszközöltetnek. A felvételekor a tagnak személyesen meg kell jelennie.

Kórházi vagy szegényházi ápolat tagul fel nem vehető.

Minden tagnak temetkezési segélyre csak abban az esetben van igényjogosultsága, ha tagsági könyvecskéjét már kiváltotta.

Subotica, 1926. január hó 27-én

817

Igazgatóság

Üzletáthelyezés

Értesítjük az igen tisztelt vevőközönseget, hogy

Zrinjski trg 2.

és Paje Kujundzićeva ul. 4. sz.

alatti üzletünket tetemesen megnagyobbítva **Kralja Aleksandra ul. 6.** (nagytrafikál szemben) **helyeztük át.**

Uj helyiségünkben külön nagybani és kicsinybeni eladási osztályt rendeztünk be.

A t. vevőközönség további szives pártfogását kérve, vagyunk

kiváló tisztelettel

„Viktória“

Horváth István és Társa
varrógép, kerékpár és beszélgép kereskedése.

818

JUGOSZLÁV SZERB és HORVÁT NEMZETI ZÁSZNÓK

tiszta gyapjuból, szine nap és víz ellen garantiált

75 cm széles 120 cm hosszú Din.	70.—
100 cm széles 150 cm hosszú Din.	100.—
110 cm széles 200 cm hosszú Din.	150.—
120 cm széles 250 cm hosszú Din.	200.—
150 cm széles 300 cm hosszú Din.	300.—

szállítunk hőmentve az összeg előre való beklüdesnél vagy utánvétellel.

KLEIN i WINKLER SUBOTICA, Trumbićeva ul. 22.
Viszonteladók kérjenek ajánlatot!

Átutazók figyelmébe!

CHAT-NOIR — FERETE MACSKA

(Bérány szállóval szembeni kis utcában)

Február 1-től új slager

Tabarin műsor! Belépti díj nincs!

Kellemesen szórakozhat.

Oroszabb mint a kávéház!

657

ÜZLETEM ÁTHELYEZTEM

Sokolska (Gombkötő) ul. 9. szám alá.

Mindenféle hádogára cikkek a legolcsóbb áron!

BÁNYAI SAMU

660

UJ ÜZLET

Raktáron tart nagy választékban a legmodernebb női és férfi cipőket. — Mélyen leszállított árak!

NESNIDAL GYULA

Subotica, Kaszinó épület.

Pénzintézetek, iparvállalatok

részére mérlegfüzeteket a minden más nyomtatványokat jutányosan és izlésesen készít

„Minerva“ nyomda, Subotica

Árajánlattal szolgálunk!

624

Vagononként Dinár **1500**-ért elvállalok

40—50 vagon buza őrlését.

kiörlés az őrlési tetszése szerint. Érdeklődők adják be címüket a Bácsmegyei Napló novisadi kiadóhivatalába „Bácska“ jellegre. Megbeszélőre személyesen jövek. Ugyanőkök díjaztatnak.

765

TÜZIFA ÁRAK

Házhoz szállítva!

Elsőrendű hasáb búkkfa	100 kg 35.—
Elsőrendű aprított búkkfa	100 kg 40.—
Másodrendű hasáb búkkfa	100 kg 30.—
Másodrendű aprított búkkfa	100 kg 37.—
Tőlgya hasáb	100 kg 30.—
Aprított tőlgya	100 kg 36.—
Vékonyfa átütézéshez	
összekötőve	100 kg 28.—

Prima búkkhasábfa vagon-tételben ab allom Din. 2800.—

BOSNA FATELEP SUBOTICA

Teherpályaudvar mellett. — Telefon 512.

Budapesti Nemzetközi Vásár

1926. április 17—26

Rendező a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara.

Vámházraktár. A legjobb eladási alkalom Áru és személyes állítási kedvezményeket helyi és külföldi vasúti és hajózási társaságoknál. Vizumkedvezmények

Központi iroda:

Budapest, V., Szemere utca 6

Tb. képviselő:

Dr. Szilágyi Géza, Beograd, Strahinica Baza 43/a.

HÁZASSÁG

Nőtlen, keresztény, föld-birtokos vagyok. Harminckétéves. Meguntam már a magányt. Elhatároztam, hogy nősülök. Szüvedélynem a vadászat. Barátaim a könyvek, erdők, hű lovak, bernátheurveim és szeretettel gyűjtött dolgaim házámban. Birtokom a természet csodás szépségeiben bővelkedő hegyvidéken fekszik. Kis kastélyom városhoz közel. Ha mindezekhez imádandó asszonynak is volna, elmondhatnám: »Erős vár az én házam«. Minden vágyam megismerni Öt. Vagyvona nem tekintek. Legyen szegény, de szíve, lelkiében gazdag. Akkor meglepődöttem leszünk. Teljes című levelet »Ábrándozások« felírére továbbít a kiadóhivatal. 231

Benősülne 28 éves keresztény józan és mások által jó kereskedőnek mondott kereskedő, egy tisztességes családba, ahol mélyreható hű feleséget és jó üzletet kapna. (Névtelenre nem válaszolok.) »Logmesszebbmenő« diszkrétció: felírére a kiadóhivatalba. 834

Házasságot Jugoszláviában jobb családoknál diszkrétion elintézek. Megbízást elfogad »Doktorné« felírére. Subotica, Azina 11. 851

16 éves, szolid nevelésű fiatal keresztény leányomat szeretném férjhezadni tisztességes gondolkodású emberhez. Leányomnak zöldség-kezelésén kívül 55 föld birtoka van. Feltétlen komoly úriembert szeretnék féltve őrzött leánykámnak bemutatni. Bővebbet: »Készpénze is lesz« felírére küldendő levélre fogom megadni. 232

Kereskedő, 30 éves, izr. vallású, fess megjelenésű, jó házból nősülni óhajt. Keresi intelligens leányt, megfelelő hozománnyal ön-állóság vagy benősülés céljából. Fényképes levelet kér. M. Starić, Brod n-S. Poste Restante. 785

BANGÓ
JOGI SZEMINÁRIUM
Budapest, IX. Ráday-utca 14
SIKERESEN KÉSZIT ELŐ
VIDÉI IERET IS! 19045

LEVELEZÉS

Két jóbarát kellemesen óhajt szórakozni, lehetőleg két vidéki barátommal. Levelek »Két jóbarát« címen a kiadóba diszkrétion mellett. 591

Novisadról levél jött. Levele igen megtetszett, kérem pontos címét, kimerítő levéllel. »Doktorné« felírére kiadó. 788

Reflektor. Számítalan millió csókkal szárítom fel könyveit. Szeretném mindenkor intenzíven érezni. Hiszen kristálypatakokban ömlik belőlem az emlékezés. Belsőlegesen köszöntöm. 789

Sz. szerű
csipkefüggönyök
ágyterítők, zongoratarok és lakások díszítésére szolgáló mindenemű
diszkrétion munkák
a legkényesebb izlésnek megfelelően készülnek
Gabriel Juliska
szalonjában, Budapest, I. Döbrentei-tér 6
Telefon József 59-96
Kivánat: díszítéssel szolgát

FOGLALKOZÁS

Néhány intelligens nevelés és házvezető, kik a államnvelven kívül még magyarul, németül és franciául is beszélnek, azonnali belépésre állást keresnek. Nemzetközi Tudakozó Iroda, Kralja Aleksandra ul. 9, Subotica. 747

ELADÓ
közvetlen a Kerényi-országot mellett Sombortól 5 kilométernyire 10 kat. hold
prima föld
szállásépületekkel együtt azonnal eladó. Bővebb információt
Dr. Veselovski József
ügyvéd ad.

Házvezetőnek ajánlkozok egy jóméglelensű 30 éves nő közeli vidékre. Cím: Szabados B., Novisad, Dudarska ul. 8. 779

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címző közzéadásra számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbőlyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésközlésekhez válaszbélyeg melléklendő.

Nyomda-ügy. Olyan szakmabeli, művelt, nagykorú és katonai szolgálaton túllevő, kifogástalan jellemű, agilis egyének, kik egy vadaasági közpészterü nyomdavidálat vezetésére alkalmasak s lehetőleg mindhárom nyelvet tökéletesen bírják — főleg pedig akik társuláshoz vagy vételhez megfelelő vagyonnal rendelkeznek, hogy összes személyi adataikat (nős-e, kor, vallás, képesítés, működés stb.) levélben közöljék, ha lehet lev.-lap-fényképpel. »Gutenberz 30« felíre alatt e lap kiadóhivatalába. 780

Szolid és kedvelt felsőbácskai cég
bor és pálinka szakmában oly ügy s, jól bevezetett, megbízható
utazót
keres, ki legalább is két nyelvet beszél.
Ajánlatokat a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatalába »U azo 9« felírére kérjük. 860

Csemegye- és fűszerüzlet, szerb és magyar nyelvet tökéletesen bíró, 2-3 ígyes kiszolgálóleányt keres. Németül is beszélők előnyben. Pallas Reklam, Paja Kujundzica ul. 4. 804

LUXUS AUTÓ
Lancia Lambda, 4 ülésses 25 HP még alig használt, valamint egy Steyr 6 ülésses 12/40 HP kettős karosszék, nagyon jó karban oleson
ELADÓK
Schmidt Viktor magánzó
Slav. Pozsega 818

Fiatal leány irodai, vagy pénztárnoknői állást keres. Azonnalra is mehet. Cím a kiadóban. 802

Ügyes kiszolgáló a rövid-áru szakmában február 1-re kerestetik. Cím a kiadóban. 797

Fürdőzőnek felvétetik jó megjelenésű fiatal nő. Bővebbet dr. Kleitsch, Velekli-Bečkerek. 768

Deutsches intelligentes Kindermädchen mit Jahreszeugnissen wird zu zwei kleinem Mädchen sofort gesucht. Adresse in Verwaltung. Novisad. 778

Intelligens fiatal embert vagy leányt fogorvosi asszisztens és a fogtechnikai pályára kiképezni, orvosnau fogászati és fogtechnikai kurzus, honorárium megállapodás szerint. Dentis Fenyvesi Ernyélt Magyar. Rep. fogászati és művelester. — (18 éves prakt.) intézete Budapest, IX. Ráday utca 5. 762

Papucsossegédet jó szabadonvarró munkást azonnal felveszek. Bajai Antal, Szombor, S. Radosavljević ul. 28. 786

Deutsches Kinderstubemädchen für sofort gesucht. Adresse in der Administration. 865

ELŐNYOMDÁT
MÓDERNŰL
FELSZERELVE
legolcsóbban szállít
LEOPOLD SÁMUEL
SABLONGYARA
SENTA 287

Kiművelő felvétetik. Révay műszereskedés, Sokolska ulica 2. 783

Intelligens nevelő- és házvezetőket keresünk előkelő jobb voivodina házába. Kizárólag elsőrendű, intelligens megjelenésű hölvek jelentkezzenek. Megjelölni: nemzetiségét, kora és hány nyelvet beszél. (zongora, varrás, kézimunka stb.) írásbeli igények. Lehetőleg fényképes ajánlatot küldeni, mely esetleg vissza is lesz küldve. Előnyben részesülnek, kik bírják az állami nyelvet, belépés azonnali. Nemzetközi Tudakozó Iroda, Kralja Aleksandra 9, Subotica. 721

ELADÓ
190 hold prima szántóföld, Pálison olesó villatok és 2 ülésses szőlő épületekkel. Énöm h 21 borok, szivógázmotorok és dinamok.
Felvilágosítást nyújt:
»EROS« IRODA
kereskedelmi osztálya
VI. Frankopanska ul. 23. 822

Fiatal cukrászegédet, ki már gyárban is dolgozott, azonnal felvesz. Longa, Stara-Kanizsa. 713

Mázoló és rézesztergályos tanoncok felvétetnek Braća Goldner légszekeréngyárában Subotica, Jugviceva 20. 639

Drogista-segéd megfelelő gyakorlatlalt, lehetőleg szerb, német és magyar nyelvismereettel kerestetik. Ajánlatokat Fehér drogéria, Sombor, kéretnek. 684

Fiatal leány elmenne magánvos nőhöz, a háztartásban is segédkezn, esetleg írásbeli feladat. Leveleket »Otthon« felírére a kiadóba kér. 812

Hentessegéd, vidéki, 2 éves praxszissal felvétetik állandó munkára. Kovacsics, Huspiac. 844

Faszén
Mütrágya
Rézgálic
eladására keresek minden községben helyi ügynököket, továbbá egy tisztességes utazót
Lederer Leó
bankház, Sombor.

Házvezetőnőnek elmenne fiatal nő kis családhöz vagy magánvos urnőhöz, esetleg vendéglőbe kiszolgálónak. »Beccsületes« felírére a kiadóba kérek. 844

Negatívretust elsőrangú kivételben vidéki fényképezőknek is vállalok. — Tóth, Baruna Trenka trg 4. 847

Bud pesti háztulajdonos házainak gondozását vállalja csekély díjazással díjért nyug. imazott állami tisztviselő, k e téren nagyobb gyakorlatlalt rendelkezik. Szives megkeresések
KLOSSY LAJOS
nyug. sz. v. tanács u., Budapest, I. E. yevy u. II. IV. 3. küldendők. 717

Vendéglő elsőrendű forgalommal lezárolásra kaucióképes szakembert keres. Cím a kiadóban. 842

Gépirónó, szerb—horvát nyelvismereettel felvétetik Weinhut celluloidárugyárában, Pašiceva ul. 8. 834

Pénzt ta arít és időt nyeri!
Ha ut'evél' lakásügy, ipari stb. engedél ek bármilyen kérvényének megírását és elintézését reánk b zza.
Gyorsan és oleson dolgozik az
»EROS«
ügyn. iroda levelezési osztálya
833 Frankopanska ul. 23.

Cukrászegéd önálló jó munkás állást keres. Cím Ladislav Lukinich, Kanak. 807

Autoszakembert keresek, aki Ford-autók és Fordson traktorok kezelésében, valamint ezek javításában feltétlenül biztos, lehetőleg nőien, szakemberek ajánlatát kérem, írásbeli igények, eddigi működés, valamint referenciák megjelölésével Földvári Béla Fordképviselő Staribečei. 735

INGYEN
nem
de 8 dinárért
1 liter FEHLER BORT kaphat
STEINFELDNÉL
Ugyanott házi szükségletre fűszer- és csemegye árakat oleson szereshet be
Vilsonova u lca 8.

Rosa. An die bestimmte Adresse abgerungen. Bes-taden gruss I. No. 8. 790

Fiatal, helybeli rövidárussegéd angróüzletben azonnal felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 861

Walter magántanfolyam
Előkészít középiskolai beszevonni megérvizsgálatra, ére' tségre. Árm ig stamból. — Budapest Rákóczi ut 51. 689

VÉTEL-ELADÁS

Eladó ház Sentán forgalmas uton, vendéglő és két üzlethelyiséggel, több vendégszobával. Esőlemez kiadó vagy elcsereendő hasonló értékű ingatlanért. Bővebbet Bergi Jakab, Senta. 766

Fizvelem! Kereskedők! Legjobb sombori turót szállit M. Cirilov, Sombor. 830

Üzletberendezés felosztás miatt eladó. Keresztény Fogvasztási Szövetkezet Mol (Bačka). 831

Sentán jól felszerelt könyvnyomda eladó.
Cím a kiadóban. 820

Féláron vásárolhat üzletáthelyezés miatt kész férfi-, női- és gyermekruhákat, bőrkabátokat, gumiköpenyeket. Ötönny raglán, férfi vagy női télikabát 550 dinárért, gyermekruha, köpeny vagy télikabát 350 dinár, Bőrkabát 900 dinár, Esőkabát 300 dinár, míg a készlet tart. Vidékre utánvétellel, meg nem felelés esetén a pénz visszaadom. Régi helyiség főtér, új helyiség februártól kezdve Gyümölcs-piac, Földes Samu. 96

MÉRNÖK-ISKOLA
TECHNICA
ALTENBERG TIT. Németország Állami biztos. — Gép- és automobilléptészet, Elektrotechnika. — Mérsékelt ellátás a Stud. Cassinoban Programot kivágatira küldünk. 10674

Gyártelepnek megfelelő és a követut mentén fekvő nagytelkű ház alkalmas melléképületekkel és megfelelő lakásokkal azonnali átadásra eladó. Bővebbet Malusey-iroda, Városliget. 850

Supr.
FARKAS ANDRÁS
KÁRPITOS - DISZITÓ
tapétázási vállalat
SUBOTICA
Cara Dušana ulica 5. szám
Vas Ádám mellett
Tanonc felvétetik. 8204

300 darab fiatal akácfa ültetésre eladó. Samu Pál, Bajmák. 840

tüzifa
hasabban és aprítva, valamint I-a béc i dió-koksz rázhoz szállitva legolcsóbb árban kapható 561
Weisz Dezső
akereskedőnél, posta mellett. Poštanska ulica 4. sz.

Temetkezési egyesületek és községeknek alkalmas egy csukott, üvegezett és két nyitott halottas kocsi, valamint egy csukott fiaker, mind jókarban, azonnal eladó. Nemzetközi Tudakozódó, Aleksandrova 9. (Halbrohr ház).

TÜKÖR minden méretben
Béni
TÜKÖR javítás
FRANCER ÜVEGESNÉL
Trumbitova ul. 9. csirkepiac 43

HÁZ MINT NYEREMÉNY!

A Földmivvelésügyi Miniszter ur 1925. dec. 9-én 46806/I. sz alatt ket határozatával a Prvo Zagrebačko Radničko Drašivo (Első Zagrabi Munkáségylet) házsorsjáték sorsolási napját 1926. május 1-re engedélyezte.

1. nyeremény 2. nyeremény 3. nyeremény

Mindhárom ház modernül újonnan épült, valamennyi nagy kerttel. — Zagrebban, E en három nyereményen kívül még 101 tárgy, arany- és ezüsttárgyak, 5 kerekpár, porcellán- és üvegedények kerülnek kiadásra mint melléknyeremények. Mint 104. nyeremény kerül kiadásra az egylet védnökének
Öfelsége I. Aleksander királyunk
ajándéka egy gyönyörű szép aranyóra. — Hibosajtvá 35.000 sorsjegy egyenként 50 D. árbau. Igyekezzen mindenki a sorsjegyet megvenni, mert 50 dinárért házigazda lehet. Aki sorsjegyet óhajt venni, vagy száza ek m helyt azok visszontatásá válla'ja, forduljon a közpóthoz
Zagreb, Josip Franz Opava, Nádibakcsaki ter 11-1. vagy a novisadi főcíműtőhöz L. Matinellohoz, No. 1242 Páruorka 2).

KORZÓ MOZI

Vasárnap utoljára PETER PÁN Ar örökifjúság álma. A cím szerepben a tündökös szépségű Betty Bronson Hétfőtől Nagy luxus film! Boldogság tolvaja Szerelem, illúzió, tanc, görögök. Nászutas repülőgépen, golfverseny fűrdőkösztíműs görögökkel!

LIFKA MOZI

Vasárnap utoljára Közökhajra ZORO és HURU burleskattrakció valamint a nagysikerű HARRY PIEL. ujdonság. Hétfőtől Marica grófnő Kélműve turo operettjének díszelőadása

APRÓHIRDETESEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó hatszercsón számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdések, kérdésekhez válaszokhoz melléklend.

30 HP szivogazomotor lánccs magánjáró Ritsston 8 HP cselővel 40.000 dinárért eladó. Ivica Péter, Bačko-Petrovo selo. 784

Eladó ház 3 szoba, 2 konyha, előkamra, mosókonyha, 40 []-l világos műhely, 50 []-l csukott faszerű, 2 beépített díszőbl, villanyvilágítás, 1250 []-l telekkel azonnal lakomatosan átvethető. Ügyvendők díjaztatnak. Cím a kiadóban. 869

10.000 drb új jó vályog, továbbá régi ajtó és ablakok keresztetnek azonnali megvételre. Milkojić, Cara Lazara ul. 43, Subotica. 804

Staramoravicán nagy sarkház, kocsma és üzlethelyiség sűrűsége eladó, esetleg bérebeadó. Bővebbet Gáspár Lajos tulajdonosnál, Staramoravica. 762

Misznövényeket keresek megvételre: aszvet, quobát, laurust, oleandert, pfl. lezendronit vudkát. — Szives ajánlatot az ár megjelölésével alábbi címre kérlek: Gover Henrik, Crvanka (Bačka). 773

Eladó több ház hely és két lakóház a szesedi szőlőkben. Cím: Petres közsérgyár, Paliesi-ut. 601

Friss maroni, datolya, mandarin, citrom, narancs, alma stb. állandóan raktáron. Kiss István, Barátok templomával szemben. 574

Zongorák, pianinók, legmodernebb és legfinomabb kivitelben Prágai zongoratermeiben Vét-Kikindán kaphatók. E szakmában legregibb és legolcsóbb beszerzési forrás hazánkban. Részletezésre, is.

ÜZLETI KÖNYVEK

OLCSÓBBAK MINT BÁRHOL

NAGY ÁRLESZÁLLÍTÁS!

HEUMANN MÖR könyv-, zenemű-, írószervi és papírkereskedésben Subotica Karadjordjev trg 12.

Főter leztorzalmassabb helyen is üzleteltetés feltűnő nagy kirakatokkal az engedtetik csakis textil-, kalap- vagy cipőárúsítás céljaira. Nagykereskedőnek kiválóan alkalmas detailarúsításra. Bizományi árusítást is vállalnak az üzletben. Textile jellegre e laphoz beérkezendő érdeklődésekre levélben azonnal adok felvilágosítást. 754

Kiadó Subotica főterén iroda, raktár, műhely, bott, autogarage. Dr. Blummal. 819

Két fiatal ember csinos butorozott szobát keres közel a beltérhez. Cím a kiadóban. 826

2 újított díszű elveszett 28-án, csütörtökön a bajmoki járáson. Egyik fekete-tarka nőstény, másik szőke ártány. Alkinek eladásra kínálják járuléval (passus) nélkül, vagy aki valamit tud róla, vagy megtalálja, jelentse a bajmoki rendőrségben, vagy Suboticián a tulajdonosnál, Stojan Miloševićnél, Karadjiceva ul. 22. alatt, hol jutalomban részesül. 827

Inecto 15 perc alatt tartóra festi a haját! Kapható 18 színben bármely szakmába vágó üzletben! 828

Iccesi állás főterei vendégelőben gyermektelen házaspárnak vagy kaucióskeves egyvennek kiadó. Pékemence házzal és teljes berendezéssel együtt eladó. Malusev-iroda, Városliget. 822

Házaspárnak vagy két fiatal embernek csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Esetleg teljes ellátással. Ugyanott finom házikosztra elfogadnak urienberket. Cím a kiadóban. 801

Airikai fényképeket, levezetőlapokat, bélyegszorozatot stb. érdekességeket küldök annak, ki engem egy fényképezőgéphez juttat. Fischer Árpád 12 Cie du 3/2 Etr. Hopital Auvert Fez (Maroc-Afrique). 793

Uccal butorozott szoba konvhasználatával azonnal kiadó. Skotus Viator ul. 56. 811

Különbejárati butorozott szoba azonnal kiadó. I. Vlaška ul. 5. 809

Lőhangu zongora eladó, esetleg bérebeadó. Szilvásvy Ferenc, Vilsonova ul. 36. 855

Lakas különbejárati utcai szoba vasuti állomás közelében azonnal kiadó. Nagy Ferenc-telep 3. I. 10. 854

Beltéren üzlet gyönyörű berendezéssel átadó. Lakások, garzonzobák, paliszi villák kiadók. Cserelakások előfizetésre. Csajgdi házak eladók. — Szántó föld Berbe kapható. Pénzkölcsönt földre, nagyobb házra közvetítik. Keresek kisebb-nagyobb lakásokat. Langné, Agima 11. 852

Új zongorákat, pianinokat, harmoniumot, mindenféle hangszereket műföld, bárhol vásárolni, okvetlen jézze meg vállalatomat, mely Jugoszláviában legnagyobb, legtöbbféle márkájú tart. leghosszabb lejárati részlete, legolcsóbb. Kales hangszerműkereskedő, Subotica.

Cinészek Szaktipia megjelenik havonta kétszer divatcipő és szabásminta-melléklettel. Megrendelhető: Berger Sándornál Staramoravicán. Előfizetés egy évre 100, félévre 50 dinár. Mutatványszám 10 dinár beküldésénél. 830

Csinosan butorozott utcai különbejárati szoba, konyghasználattal, házaspárnak kiadó. Masarikova 32. 840

Bácskai földre kedvező feltételek mellett kölcsön kapható. Felvilágosítás nyerhető: Senec ulca 21. Fekete Gyulánál. 457

Subotici Centralna Banka zálogosztálya Aleksandrova ulca 4. Állandóan folyósít kölcsönöket ékszerre és mindenféle árutkra. 8920

Elveszett egy kisebb nővesű fehér foxi borna mell. nyakláncán 1779. számú jelvény — Beograd jelzéssel »Zoki« névre hallgat. Megtaláló jelentkezzék Sombor, Birčaninova 44 alatt, jutalomban részesül. 836

Özv. Némethiné cselédelhelyezőtinteztet Topnička ul. 32. sz. alá helyezte át. Kéri a n. é. közönség további pártfogását. 733

Kisbárany vendéglő vezetését átvetttem és konvhatat régi fő hírenek megfelelően továbbra is háziassan vezetem, havi és napi abonomat elfogadok a leghozsodabb árban. Tisztelettel Pusztay Imre vendéglős. 437

Új zongorák, pianinók, csakis elsőrendű világmárkát, a leghosszabb lejárati részletezésre kaphatók 10 éves jótállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kajn Lajos hangszerműkereskedőnél Subotica Városháza. 706

AEG vetítőgépek mcziberendezések, vetítőszen és FILMATTRAKCIÓK ORIENT-FILM D. D. SUBOTICA TELEFON 8-37

Valódi idomított farkaskutya eladó. Cím a kiadóban. 761

4 HP gázmotor, hűtőcsövek, centrifugál és illiszivattyú cselón eladó Vuković Antalnál, Pre-radovičeva 21. 859

Harmonium, alig használt, 22 változatu, 5 oktávos Augster-féle fekete, eladó, vagy zongoráért cserélendő. Tosity, Novi-Vrhas 409. 841

Ügyvédek, orvosnak, mérnöknek megfelelő házak két szobától háromig egyéb mellék, illetve irodahelyiségeknek is megfelelő házak eladók és május elsejei, esetleg azonnali átadásra eladók. Malusev-iroda, Városliget. 849

8 HP Clayton Schutleworth cselőgarantúra átalakított magánjáró 6 léghörös, megfelelő garancia mellett részletezésre is eladó. Boros gépész, Bačka-Topolja. 800

Jókarban levő hullárúszó eladó. Dávid József vendéglősnel, Nova-Kaniža. 739

Egészen új rézgy matracca, ételiszekrény, szalon eladó. VIII. Jagodinska ul. 6. 732

Eladó Staramoravicán a főteren jóforgalmu vas-és fűszerüzlet házzal együtt. Érdeklődni Sztruhás Kávéházban, — Stara-Moravicián. 637

VESZEK nagyobb mennyiségű heremagot Kőrösi Géza Subotica 9558

Nea-Crem legmegbízhatóbb arc- és kézápoló KORONA GYÓGYVIZERTÁR VÁROSHÁZA SUBOTICA

2 írógép, egy kútnő íróasztal és 2 szekrény elköltözés miatt olcsón eladó. Buro, Aleksandrova 9, Subotica. 853

Szesedi szőlőkben három kapa szőlő házzal együtt intányos áron eladó. Vastasoknak különösen alkalmas. Plebanitska ul. 12.

Jóforgalmu borbélyüzlet minden elfogadható árral eladó. Crnojevičeva ul. 2. 823

Vendéglők Suboticián főteren teljes berendezéssel vagy anélkül bérebeadandók. Fűszerüzlettel lakással együtt, áruval és berendezéssel vagy anélkül azonnalra átadók. Malusev-iroda, Városliget-i fasor. 803

Házam eladó. Kőrösi Péter kórházszolga, Senta. 819

Komplett sima örömalom-berendezés egy 30-35 HP teljesítőképességű vizturbina, egy háromgyökös hengergépek, basabszíták kanaró, felvő, 2 pár komplett kőjárat transzmissziók társakkal intányos áron kedvező fizetési feltételek mellett sűrűsen eladó. Marlov József, Maradek, z. p. Beska. 722

NŐI KALAPSZALON POGÁNY Kalap szalonomat megnyitottam. Kérem a tisztelt hölgyközönséget, hogy régi praxison alatt bevált szép munkáimról és jó üzletemről vétekkényszer nélkül meggyőződni sziveskedjenek. Átalakításokat modellek után készítek. Trg Fra Ješe 15. I. emelet Ljubibratic-ház (Hitelbankkal szemben) Telefon 30.

Dunai homok 215 dinár vagonba rakva ab Bogojivo kapható. Ádám Józsefnél, Bogojivo. 640

Söröshordók, használtak, törés és korhadmentesek azonnal tölthetők, darabonként ötven dinárért kaphatók. Szétküldés vasuton úánvétellel megfelelő előleg beküldése mellett Frank Sándornál, Subotica. 582

A következő birtokok házzal, elő és holtállományával eladók 50, 95, 98, 145, 220, 350, 420 hold. Bővebbet: Krámerué, bejezvezt cég iradáiban, Ostiek, I. Kapucinska 10. 515

Eladó 30 HP Hotherr gyári magánjáró motor, 6-os Umráth 7 léghörös lokomobil, külön cselők és lokomobilok. Vadóc Károlynál B-Topolja. 9688

Eladó fedezőm. »Ahri-man« angol telivér Balaton Aviata után, Pilaszonovich József birtokán, Staramoravica (Bačka). 331

BÁMULATOS OLCSÓN ELADÓ: Órák, arany, ezüst ókszerék, dohánytárcák, ruhák, télikabátok, utazóbundák, nőingek, vászonkézimunkák, cirilbetűs írógépek, sülyesztővarrógép, különféle illatszerek, Sampón, Bayrum, kávépótlék, butor darabok, finom rézgy matracca, fűrdőkád kályhával, nagymennyiségű finom svajtszövet, egy 4-es és egy 3-as Wertheimkassza, különféle karácsonyi ajándékok Kiss adásvétel intézet VI. Trumbičeva (Petőfi) ul. 11. Csirkepiac. 10333

Használt Fordson traktorok és autók vételével és eladásával legolcsóbban és legrövidyösből fizetési feltételek mellett foglalkozik Földvári Béla, Staribečej, Telefon 83. 10204

KÖLÖNFÉLE

Vidéki hölgyek és urak ókszerjavítást és drágaköveglátást megvárhatják Blaha órás és ókszerésznel Subotica, Edénypiac. 698

Képekertkülönlegességek festmények, gobelinek, fényképek szakszerű keretezése Bachinger Frigyes Lifka-Mozi Hungária-épület Sudaravič ul. 34.

Időszaki martirologia

Milanóból jelentik: A „Corriere della Sera” írta, hogy egy missziós társulatot Lakafurdhól (Belga-Kongo) értesítettek, hogy egy protestáns néger, az átkezeszettelkedési szekták fogta, valószínűleg a szekták szektái néztek rá, mert nem akartak átkezeszettelkedni. A kiutazásai eredményeként eddig nyolcvankilenc néger holttestét találták meg.

Nyelvankilenc hullá szeretőből, áhítatból, vagy fanatikus elszántságból az üdvösség kivételkedéséért 1926-ban, amikor pacifista kongresszusok érik egymást és világbeke apogéit emlékeztetnek illik, egészen csinos és lélekhez álló állásimény. Nem fontos, hogy Afrikában történt, ahol az ilyeneket előzetes mandula hiszélással szekták megoldani és pörkölésekkel és máglyák gomolygó füstjével. Történelmet és megeshetett volna ez az eset itt közvetlen szomszédságunkban is, amint hogy más formában megeshett tegnap és ki biztosít arról, hogy nem fog bekopogtatni holnap. Az eset mindenestre rendkívül fontos és kiválóképen jellemző és nagy vakaság volna ki nem emelni a napiretek hullámsírjából.

7.

Álljunk meg egy pillanatra. Nem a négerenél, akiket legyilkoltak a szereit véres végőhídján. Nem az oszménél, amely már szállított lakokat, örülteket, féltelgyelműket és lobogó ideálistákat a martirologia lapjaira, hanem a lézengő anekdotikus lelkeknél, akiknek egy gyenge intés kell. Vagy ez se. Csak egy meg nem értett gondolat aprópenzre váltása egy fel, ködös stigma, esetleg az örök kegyelem vérszegény halasztja, hogy felemelje a villogó tört. Ábrahám jó korban élt, amikor a végső gesztusnál égi szózat akadályozta meg a bárányszívű Izsák vérsapóását, de mit csináljon szegény belga-kongói kalvinista néger, aki Cadorna ur és Joffre ur és Hindenburg ur gyászos szellemi testamentumát intonálja. *Quem Deus perdere vult, demeritat prius* — tartották régen a jó régiek, a régi jó időkben és ki tudja, talán igazuk is volt a nagy cirkuszok aréna-mutatóványai között nekik, akik megdöbbentő föténnyel és hidegvérrel üdvözölték a meleg vér csobogását. Akkor filozófia volt a gyilkos, szórakozás a horgés és kellemes kéj a hulló tetem és mindezekben felül megnyugtató érzés a sterilizált téboly.

2.

De ez mind föltevés, gyenge hipotézisek halmaza csupán és normális agygyal mégsem képzelhető el olyan eszeveszett szituáció, amely legitim mázt mázofion antik glóriaképpen a hullácsinálók patológikus homloka köré. Ezért, éppen ezért, vagy talán csakis ezért némiünk el magunkban a kísértő múlt autentikusnak látszó vagy tetsző történelmi precedenseit, mert a nyelvankilenc kis néger hullája Locarno idejében egészen biztosan fontosabb leszerelési konferenciák tényeinél, sőt *horribile dictu még frankhamisítást afférennél is*. A fiatal életéből összehelyenyészett hulladombok fölött most már lehet medítálni öröme apotózisán és bánatos sorsok bukácsolásán keresztül a sivar jelen ködös éjszakájáig, de nem lehet ének nélkül hagyni azt a néhány liter egyenlítőitől vért, amely Afrika forró homokjába csurgott pont 1926 esztendővel Krisztus születése után

3.

A jelen szempontjából újra fölvetődik a három évtizedes aktuális gondolat, amely vehemens erővel fektet bele a hittérítés munkájába. Folyóiratok, röpítatok, gyűjteményes levelek és naplók tömeggel hagyták el a sajtót harminc éven át arról az emberleletti munkáról, amelybe a primitív népek civilizálása belekerült. Sokszor nyelvankilencre rug azoknak a misszionáriusoknak a száma,

akik fűbe haraptak egy programért és nyílegyenes célért a globusz valamennyi elhagyatott sarkán. Ezek egész boldogan haltak meg. Örömmel és megnyugvással, mert ezt keresték, a vágy beteljesülését kutatták és találták meg.

De mit kerestek vajon a nyelvankilenc kis néger, akiket cukorkákkal és csillogó csecesbecsékkel csalogattak keresztvíz alá a szekták szektái. És mit forgatott az a gyámban a megkerült protestáns néger, aki üdvözülés helyett nyelvankilenc törzsúrassal Kain-bélyegzet vásárolt magának. Nem hamisít. Igazít. Amilyet semmiféle égrekiáltással nem sikerül levezekelni.

*

Állítsanak gyenge, ellenvetésnek erős az a fölfogás, amely természetesnek és

érthetőnek hirdeti az eget ostromló áhítat pillanatnyi kilengéseit. Ezek a kilengések, a sablonosan poroszkáló lélek csendes ingái fognak maradni még hosszú ideig és kárba vesztett erőlködés minden olyan mozgalom, amely az evolúció bojkottjával akar gyorsabb iramot diktálni. Még Afrikában sem valószínű, hogy ez sikerül, vagy sikerülhet a háborus korszak romjai fölött. A missziós telepeken napirenden vannak a véres megoldások, a lelki dresszura nagymesterrel mindig újra esőkönyös dilemmák elé állítja a kitenyészett fajok ellentétele és megdöbbentő tanulmányosága. És mi az uralkodó fölfogás ma? A nyelvankilenc hullá gyűlöletből dicsőült meg? Nem. Szeretéből.

Mesterházy Ambrus

Az álomváros

Levél Velencéből

Kapta: Baedeker

Végre megláttam álmomnak a horzalmat, vidám, csodálatos városát. A ti zek tanácsának remítétele és a Velencei Karnóval ütemes hangjai visszhangoztak bennem az idevezető úton, s a lagunák meg a tenger Rómájának esodái és az álmok hívtak-csáltak felje. Különösen az álmok, amelyekben a róla-brándozónak úgy jelenik meg Velence, mint egy templomtömlőleg és palotavesztő pohelykönyven terülve el és libbenve tova a vízen.

Mielőtt az ember látta a várost, már álmodik róla, többször és izgatott módon, mint bármiről a világon. Álmodik róla és a nagy építómesterekről, akik márványosodással hirtették tele, a piktorokról, akik olyan színeket találtak itten, amelyek másutt lehetetlenek, s a történetéről, amelynek rémes epizódjai gimnazista korunkban a hátunkat borzongatták. De aztán, ha idejut, akkor látja az ember, hogy *Träume sind Schäume*. Ez az álom ugyancsak távol van a velence-valóságától, — különbözni fog tőle, sokkal inkább, mint ahogy rendszeren el szokott térni a képzeltalkolta kép az eredetitől, az álom a realitástól. Talán azért, mert ez a város maga is egy álom, minden szeretőjének a saját külön álma, amelyet itt helyben kell megálmodni... Érezte ezt Dickens, a nagy költő, aki a vele foglalkozó utleírásának ezt a jellemző címet adta: *Egy álom*.

És micsoda szép, költői álom! Talán innen van az, hogy poétáknak (és *stimmung-os* egyéb utazóknak)

olyan nagyon tetszik ez a város. Mert tudnak álmolni. S innen az is, hogy a nyárspolgároknak, még ha itt születtek is, nem tetszik. Mert nem tudnak álmolni. (Ez utóbbiak úgy nyilatkoznak róla, mint egy »nem konvenióla» lakásról, — azt mondják róla, hogy nagyon nedves.)

Ez az álomszerűség egyik különlegessége Velencének, amelyet fokoz az éjeli csönd, amely a nappali városra is ráborítja a hangtalanság ünnepi fátyolát. A sok embertől lakott nagy városnak a vízi útjain sokszor temetői csöndöt találunk, arra a tipikus álomra emlékeztetőt, amelyet végigálmodik olykor minden művelt, világlátott ember. Jól ismert nagyvárosban, Párisban vagy Bécsben bandukol, s egyszerre csak minden átmene nélkül — sehol se olyan gyors az egymásutánok tempója, mint álmainkban! — alacsony házak közt, néptelen, sehol látott, falukhoz hasonlító vidéken találja magát és sehol se lát se embert, se kocsit. Az első, aki leüthetné, fél ezen az istenfeledte tájon, s a másikat lesve lesi, hogy fölkapason rája s menekülhessen népesebb, biztosabb tájakra. Itt se látok ez álomszerű vizikátorokon se embert, se kocsit, de magam ülök a vizek járművén, gondolom vagy motoros csónakon...

Ez utóbbiak közvetlenül a háboru előtt kezdtek kiszorítani a gondolákat, amelyeknek evezősei még 50—60 év előtt a Tasso stanzáit énekeltek s úgy hozzátartoztak Velence etnografikus feltárához, mint régebben a *ciocciaro-k*

Rómának az utcakepéhez s a *lazzaronok* Nápolyéhoz. Az új reform-alkalmatoság, amely lassankint oly följőlegessé teszi a gondolat, mint valamikor a vasut a postakocsit, talán kevesebb versnek s dalmak a szülője lesz, mint a hagyományos, történelmi patinájú gyászgondola — *la biondina in gondoleta* el se képzelhető egy benzinhajtotta bárkában —, de azért nem tudta megsemmisíteni e város sajátosságok költészetét, amelyet olyamnyira feltettek föle egynemely velence-rajongók. Lehet, hogy ezek egyikét-másikat elzavarta minden az egyre szaporodó nagy motorcsónak-park és én is ismerem e város néhány oly barátját, akik duzzogva vonultak vissza föle, mert megengedte, hogy elszaporodjanak benne a poézis elenségei, s hogy *Aussterbeal*-ra jussanak a derék jó gondolások, a Beppo-k, Francesco-k és Niccolo-k, akik barátai, bizalmasai, pletykahordói, alkalomszínálói, hűséges kísérői voltak a lagunák szerelmeseinek. Elmaradtak innen néhányan, de jöttek helyükbe mások, akik fiatalabbak, semhogy összehasonlításokat tehetnének a múlt és a jelen, a régi és mai Velence között, akik csak most kezdik taposni Itália földjét, s akiknek mentalitása úgy viszonylik a motorcsónak előtti korszak itáliatúrójához, mint ezé a Goethe-korabeli turistáé-lyoz.

Minden változik s Velence se állhat meg senkinek a kedvéért azon a ponton, amelyen a beléje szerelmes utazó fikszirozni szeretné. Az érdemes öreg Ruskin, akinek pedig e város igen nagy hálaival tartozott — Byron-on kívül senki se tett annyit a hírességéért —, már a *vaporetto*-któl is megijedt, s ahogy egy félszáz év előtt az első kis gőzhajó fölbukkant a lagunák álmos vizén, régebben fölmondta a pensionját a *Calcina*-ban, amelyet ő avatott épülemenyezetessé az idegenektől azelőtt kevésbé kultivált *Zattere*-n, fölpakolta a kofferjait, otthagya *»Velence köveit*», amelyeket oly szeretettel tanulmányozott, s kedvévesztve keserűen vonult vissza a másik hazájába, Angolországba, gondolván: *vége Velencének*, ha a gondolat szüz vizeket gőzmasinás hajók kezdik brutalizálni. A kftűnő tudós csalódott, éppen úgy mint azok, akiket utjabban a motoros járművek riasztottak el az álmaik városától. A *Fondamenta delle Zattere*-n büszkén mutogatja a *»Calcina»* tulajdonosa a Ruskin által lakott szobákat (s ezen a címen még ma is drágábban adja őket bérebe), s az idegenek oda is s a többi penzióházakba és hotelokba csakugy tódulnak, mint a teljes ember idejében.

Még a háboru is csak annak tartamára árthatott e népszerű város varázsanak. Ott is, mint mindenütt, volt némi fönnakadás, sok csalódás, nem egy bukás, számtalan zöldregravergődés és uborkafarakapaszkodás. Csakugy, mint nálunk. Csakugy, mint mindenütt... A Lidón újabb szállóházak épültek, s a városban is mind több palazzo-t alakítanak át hotelokká, s Velencét épp annyian, sőt többen szeretik s keresik föl, mint a régi jó időkben, amelyek valóban jók voltak. A gondolák és gondolások kevesbedése, pusztulása, lassu kihaltása is csak ennek a kedves és emlékezőreméltó céhnak s a rokonszenves szmes-övi vidám s énekeskedő legényeknek ártott, magának a velencei életnek, a vidám napnak és regényes éjnek talán semmit. Mint ahogy a tüzló lokomotív az utánnarohogó hosszú kocsitárkál csak megváltoztatta a tájak képét, de nem ölte ki belőlük a regényességet és a poézist, úgy a gépuszatok se fojtottak magukba a lagunák életének romantikus szépségeit, csak új vonásokkal, ruás motívumokkal gazdagították azt.

Ami a nagy kamális! Iletti a város egyik legnagyobb büszkeségét, az meg egyenesen tarkább, elevenebb, színesebb lett a sok villamos és benzines járműtől, hotel- és egyéb autóbustól. Hogy a gondolák fogatával e egyszerűen

Jean Richepin

Sirfelirat akárki számára

(Építaphe pour u' imposte qui)

Nem ismerte senkisémet. Élt, de nem tudni: miért?
Azt se tudni miért halt meg. Magával ő nem hozott
Semmit erre a földre és a rendnek kedvéért,
Ahogy jött, úgy távozott.

Öröm, bánat és remény, álom, derü, panasz, baj
Együtt, majd egymásután szívét megdobogtatták.
Szeme tisztá volt és vig. Ajkán sokszor sirt a jaj
S kacagott a vigasság.

Evett, ivott és aludt, minden napja így mulik,
Aztán újból kezdte el az evést, alvást, ivást,
Mert a változatosság kedvelője volt mindig
Szeretett újat és mást.

Jót tett és úgy élt mintha felhők között járna meg.
Rosszat tett: de lelkében büntudattal ez nem járt
Jött és ment életében tűnő barát, ellenség,
De ezek meghaltak már.

Szeretett. Majd új szerelmek jöttek az évekkel.
Zsémbés lett és utálta az élet nyugodt unalmát,
Így múlt el ez az ember, éltünk is így mulik el:
Jön, megy s máris: jójukát!

Ford. Szentleky Kornél

ca- kevésbé fekete és gyászos, az de-
rűtebbé teszi a vedutáját s vidámabbá
az életet rajta. Ez a csodás utvonal a
világnak a legérdekesebb utcája, ame-
lyet mindkét oldalról változatos stíli
márványhomlokzatok szegélyeznek. Né-
mely velence-smokknak az a bájos si-
ráma, hogy amióta jólét költözött be
a palotásorba, s az ablakok többsége
márcson bedeszkázva, hanem virágokkal
díszesítve (ami amik a kedvező élet-
jele, hogy a mögöttük pompázó helyi-
ségek megint lakják), hogy azóta ha-
nyatlott Velence poézise, csak csimált
fájdalom, affektált keserűség lehet.
Ahogy a heidelbergi várnak nem ártott,
hogy korabeli stíben rekonstruálták,
ugy a velencei palazzo-k szépségét se
támadta meg, hogy a romköltségeket
megkorrigálva lakhatókká tették őket.
Ha a *Ca Doro*-t a könnyűpénzü tulaj-
donosa nagy áldozatokkal helyre nem
állítja, csak régi metszetekből ismernők
a világ egyik legbájosabb palotáját, s
ha az érzelgősekre hallgatunk, a S. Mar-
co Campaniló-jét is csak fakó levelező-
lapokon bannulhatnók, míg így, hogy
újából fölépítették s az összeomlott
hasonlóvá enelték, a régi már csak
keveseknek hiányzik.

Voltak pesszimisták és sötétjövő-
lőslők, akik a múlt században Torcello
sorsára szánták a márványvárost s
már előre elíratták, mint azt a bete-
get szokták, akít menthetetlennek je-
lent ki a doktorkonzillum. De e jó urak
védelek s a könnyűeket hiába ontották.
Velence sorsa nem lett ily szomorú s
inkább a római Panteonra emlékeztek,
amelyben kétszer év előtt a görög-roma-
i isteneknek áldoztak s később az
Istenanyának állítottak oltárt.

Az álom megmaradt hát, s csak má-
sok álmodják.

A nagy kanális palotásorainak a la-
kói is, bámulói is mások, de a hangula-
tok, amelyeket kelteneik, épp oly álom-
szerűek, mint régen voltak. Az, hogy
bennük s körülöttük modern élet vibrál,
s hogy a technika új vívmányával föl-
szerelt járművek bonyolítják le a köz-
lekedést köztük, csak újabb hájt köli-
csönöz e vízi korzónak. Ezt bizony
ott álmodhatja meg az utazó helyben,
aki, mielőtt meglátta, nem tudja elkép-
zelni a látványt, amelyet e palotamü-
velnek a vízben ölelkező árnyéka nyújt?
Ezt bizony nem álmodhatta meg előre
senki, — még Byron se, ez a nagy ál-
modó, akinek Velence volt a legszebb
város s a Canal Grande a legszebb uc-
ca a világon. De aztán, hogy megtelepe-
dett a Palazzo Mocenigo-ban, az álma
s a stanzáit itt szötte s itt álmodta meg
a *Child Harold* negyedik énekét, a *Két
Foscari* és *Marin Faliero* tragédiáit s a
Beppo stróliát. Gyönyörű álmok. S ha
itt álmodik Velencéről, álmodjon ilyen-
lét, s ébredjen ilyenekre.

E pompás utnak csak a formája pró-
zai. Olyan, mint egy nagy kiffi. A ve-
lencei utleírók szépítik az ügyet s rá-
fogják, hogy az alakja: fordított S be-
vü. Erőltetett dolog. Biz' az olyan, mint
egy kotosszált kiffi.

Nem baj, mert máskülönben semmi
kómikus sincs rajta. Mert az, hogy it is,
mint mindenütt olasz földön, a mosott
fehérneműt szárítás céljából kiingatják
az ablakokon, az it nem kómikus, ha-
nem egészen normális dolog. Azt, aki
Burckhardt- és Ruskin-tanulmányok
után jön ide, első látásra tán zavarja,
de aztán hozzászoklik a szemé épp oly
könnyűséggel, mint ahogy rászoklik ar-
ra a sok szépre, amiben meg otthon
nincs része. A szélről lengetett férfi- és
női ingek bizony furán festenek a ne-
mesvágású gót ablakokon, de békítésül
demokratikus gondolatot is ébresztenek,
mert arról tesznek tanuságot, hogy e
pazar emeleteket már nem csupán má-
gások és gazdag idegenek lakják, de
egyszerű emberek is, akik nem csinál-
nak titkot a vászonneműkből. Hiszen
— gondolják valószínűleg — mindenki
tudja, hogy a kabátunk s a bluzunk alatt
inget hordunk! Bizony: *les Dixes s'en
pont!* A palotacipő családok, a régi di-

csőséges köztársaságnak a kísistenei,
nagyreszt kihaltak, mások elköltöztek,
még többen tönkrementek, s most a
nagyuri otthonokban jobbra olyanok
ültöttek tanyát, akik kevésbé fényes
házakban születtek. Ami egyebütt a há-
boru után történt, a nagy eltolódás, itt
már az osztrák uralom alatt megkezdő-
dött, amikor sok büszke *nobile*, dogé-
nak rácsirtós leszármazottja duzzogva
vonult fafusi birtokára, Osztrák és ma-
gyar urak vásároltak akkor palotákat
a Canal Grande-n, s Tagliouli, a híres
táncosnő vette meg egyikét a legszeb-
beknek. Ekkor még szép s nagyon kul-
turált élet folyt a kifliformájú uton, bé-
csi arisztokraták rendeztek ott fényes
estélyeket s a kanálison végigsikló gon-
dotfaházakban vígan s szerelmesen folyt
a flört s a páros élet akár régebben, —
csak hogy gondatlanul, a fizek tanácsá-
nak és egyéb ijeszto hatóságoknak a
fenyegetése nélkül. Az osztrák policia a
leben und leben lassen elvére helyezke-
dett s nem vetett gátat a velencei nő-
kék és uracsok szerelmi intrikáinak.
Bölcsen gondolta az operabuffóval:

Aki szerelmes,
Az engedelmese...

S a *Fremdherschaft*-nak engedelmesség-
re volt szüksége... Hagyta hát szeret-
kezni és álmodni a báváros lakóit, ál-
modni és szeretni, ami jóformán egy
és ugyanaz...

Károly román trónörökös szerelmei

Aki mindig komolyan szerelmes és szerelméért feláldozza a trónt

Röviddel a háboru befejezése előtt,
1918 szeptember 18-án a román hivata-
los lap egy nagyon érdekes jelentést
közölt. Ez a jelentés így szólt: *»Ká-
roly trónörökösét édesatyja, Ferdinánd
király ölelsége 75 nap szigorú fogsággal
bünteti, mert állapította a katonai legye-
lőszabályokat. A büntetés letöltését tar-
tozik a trónörökös azonnal megkezdeni.
Ezt az intézkedést a haza és a dinasztia,
jól értelmezett, érdekei követelték
meg.»*

Károly trónörökös megbüntetésének
publikálása a dinasztikus szokásoktól
nagyon elért. Mert ha meg is büntettek
azelőtt egy trónörökösöt, azt nem igen
szokták a köznép tudomására hozni.
Károly trónörökös, különben a román
nép előtt nagyon szimpatikus volt, mert
a *Hohenzollern származású princek már
igazi románoknak tartották*. Károly Ro-
mániában és pravoszlávnak született,
ezért különösen a román nacionalista
körökben nagy szeretetnek örvendett.
Mesélik, hogy az extrónörökösöt már
gyermekkorában annyira elfogta a na-
cionalista gondolat, hogy egyszer a
térképre csapott és azt mondta, hogy
»előjön a nap, amikor Bukovina és Erdély
felett is én fogok uralkodni.

A meghiusult jó parti

De miért is büntették meg a román
trónörökösöt. Mária román királynőnek
volt udvarhölgyéhez *Lambrino Zizi*hez,
a trónörökösöt gyengéd szálak fűzték.
Erről a viszonyról tudott az egész ud-
var, sőt az akkor Jassyban tartózkodó
román közélet is. Voltak olyan hangok,
amelyek nemcsak azt mondták, hogy a
trónörökös többet tartózkodik szerelme
közleiben, mint például a harctéren.
Amikor a trónörökösöt, mint ezredpa-
rancsnokot Tatra-Nenejbe helyezték,
egy szép napon Lambrino Zizi is megje-
lent ott, nyilván nem azért, hogy a ro-
konait látogassa meg. Nem is voltak ott
rokonai.

1918 szeptember hónapjának második
felében a szerelmes pár, egy fiatal ro-
mán tiszt kíséretében Odesszába szö-
kött, ahol szerelmükre papi áldást is
kértek. Az esketési szertartást 1918
szeptember 12-én végezte el az alelcsői
román pap. Az esketési jegyzőkönyvbe
a trónörökös mint *Ferdinandovics Ká-*

Aztán, mikor Sadowa után eltakarod-
tak az osztrákok és Venezia (már nem
Venedig) az *Unia Italia* gyöngye-drága-
sága lett, a nagy csatorna sokat vesz-
tett a pompájából. A bécsi arisztokraták
és pénzmágnások, akik a Habsburgok
udvara kedvéért lakták a Canal Grandet,
kivonultak onnan s a palotáikat, mint
főlölséggé vált lomot adták el a leg-
többet (de mégis igen keveset) ígérő-
nek, Borkereskedők, régiségárusok és
hoteller-ek vásárolták meg a cserben-
hagyott palazzo-k egy részét, a többi
pedig lakatlan maradt hosszú esztendő-
kig. Az ablakok s a falak márvány-
burkai lerögzedtek s a nagy kanális
néhány pontja ez időben jobban hason-
lított egy érdekes romhoz, mint a világ
legszebb vízi avenue-jéhez. Am ez a szo-
moru korszak se ártott az álmodozás-
nak. A város maga is aludt s a látoga-
tói meg a lakosai akkor is álmodtak, s
akik a pusztulásán busultak s a buká-
sát jósolták, bizonyára gyakran hallhat-
ták az ellenprofécia bizakodón tiltakozó
szavát: a ledgyzó (a szöke Venezia)
nem halt meg, csak alszik... És álmo-
dik...

S az optimistáknak volt igazuk. Ve-
lence szebb, mint valaha volt. A roma-
dozó falakat helyreállították, a Canal
Grande megint *in floribus* van, s az ut-
jain eleven élet foly, szerelme játszik
álom álmodozik...

roly jelentette be magát.

Ez a szerelme tette tönkre a román
királyi párnak azt a tervét, hogy a
trónörökös az orosz cár leányát vegye
el feleségül. Mert hiszen még a háboru
előtt a petrográdi és a bukaresti ud-
var között egy ilyen házasság érdeké-
ben lépések is történtek. Ferdinánd ro-
mán király még trónörökös korában
Pétervárott meglátogatta a cári udvart,
amely látogatást a cár Konstanzában
adott vissza. A konstanzai látogatás
alkalmával az akkori román trónörökös
felesége, a mostani királynő, tárgyaláso-
kat kezdett, amellyel azt akarta elérni,
hogy Károly presumpatív trónörökös ve-
gye el feleségül az orosz cár legidősebb
leányát, Nikolajevics Olga azonban már
akkor, amikor Károly trónörökös korá-
ban Pétervárott járt, hallani sem akart
róla, sőt *nem is mutatkozott a cári ud-
var vendége előtt*. A cári udvar egyik
udvarhölgye ezekről a napokról úgy
nyilatkozott, hogy *Nikolajevics Olga*
azt mondta volna:

— Inkább meghalok, mintsem ennek
az embernek legyen a felesége!

Nikolajevics Olga egypár hónappal
ezután a találkozás után el is pusztult.
Nem lett senkinek sem a felesége.

Ki az a „Zizi“?

Lambrino Zizi szegény családból szár-
mazott, azonban erős akaratú, kitartó
nő volt, aki rövid idő alatt rájött arra,
hogy Károly trónörökösöt hogyan kell
befolyásolni. Pedig Lambrino Zizi ala-
csony természetű, hosszú orru nő, akit
még *jóakarattal sem lehet szépnak mon-
dani*. Azonban ismerősei szerint nagyon
értett ahhoz, hogy hogyan kell a férfiakat
meghódítani.

Amikor Ferdinánd király az odesszai
házasság hírére meghallotta, a fiatal pár
után elküldötte Bolio tábornokot, aki
magával vitte az uralkodó üzenetét,
amelyben megparancsolta, hogy a trón-
örökös azonnal térjen vissza Jassyba,
együttal figyelmeztette arra, hogy ez a
házasság teljesen ellenkezik a dinasztia
házi törvényeivel. A király a trónörö-
kösnök visszatérésekor kijelentette, hogy
mivel az uralkodóház feje nem járult
hozzá ehhez a házassághoz, *tehát a há-
zasság érvénytelen*. Ferdinánd király
azonnal meg is tette a lépéseket a há-

zasság megsemmisítésére. A román leg-
főbb semmitűsítők később lélettel bon-
tották fel a házasságot. A bírói Rólet
azonban nem bontotta fel a szerelme
s 1919 augusztusában a trónörökös *ujra
elvette feleségül* szive választottját. Az
új házasság után a trónörökös lemon-
dott trónörökösödési jogáról.

Károly helyett a testvére, Miklós lett
a trónörökös. A király és a királynő
azonban Miklós trónörökségét provi-
zoriumnak tekintették és a házasságot
ismét felbontották. Károly ekkor már
hajlandónak mutatkozott arra, hogy
újra átvége a trónörökös jogait. Károly
trónörökösnek Lambrino Zizivel való há-
zasságából fiugyermeke született, aki ma
hat éves, ép, egészséges fiu.

A második házasság felbontása után a
trónörökös hajót már az anyai szó-
ra és *elvette feleségül az akkori görög
király leányát, Jelenát*. Ez a házasság
1921. március 10-én történt.

Károly trónörökös azonban nemcsak
szerelmi téren került ellenkezésbe édes-
apjával, hanem politikai kérdésekben
is többször összeküzdözték. Károly-
ról még akkor, amikor a potsdami ka-
tonai iskola növendéke volt, azt mon-
ták, hogy *a központi hatalmak híve*.
De akkor, amikor állam déan Mária ki-
rálynő befolyása alá került, nagy ellen-
sége lett Németországnak. A háboru be-
fejezése előtt a *Lurnau* című román
lap a következőképpen emlékezett meg
a trónörökös egy érdekes fellépéséről:

»A királyi udvarban fontos határozat-
okat hoznak. Német és osztrák rész-
ről távirati uton követelik a bukaresti
béke aláírását, különben *Mackensen* elő-
fog nyomulni a csapatával. Ezen tá-
nácshozások alatt egy napon a trónörö-
kös berontott a tanácssterembe és szó-
torí hangon elkiáltotta magát: A sajtó,
a katonaim és a királynő ölelsége ne-
vében követelem, hogy *ne fogadjátok el
ezt a békét, harcoljunk tovább, mert
élet és halálról van szó!* A trónörökös
ahogy jött, úgy el is ment, magukra
hagyta a tanácsstani minisztereket.»

A száműzött szerelmes

Károly első lemondása alkalmával
tagja maradt a királyi háznak, most
azonban kirekesztették onnan és az or-
szágból tíz évre száműzték. *Fia, Mi-
hály*, lett a trónörökös, aki *melé egy
háromtagú régensséget neveztek ki*. Még
a nevé is elvették tőle és most *Monas-
terium* néven fog tovább élni. Jelena
hercegnő ezután is tagja marad a ro-
mán királyi háznak és segített fog fia
nevelésében.

A mai napig sem tudja biztosan senki
sem, hogy miért is kellett most Károly-
nak trónigénylési jogáról lemondani.
Károly mostani lemondása számos kom-
binációra adott alkalmat, azonban az
igazság még most sem derült ki. A leg-
erősebben az a kombináció tartja ma-
gát, hogy a mostani lemondás tulaj-
donképpen oka ismét a trónörökös vég-
zete: a nő.

December hónap folyamán temették
Alexandra angol anyakirálynőt. Károly
mint a román király megbízottja ve-
részt ezen a temetésen. A temetés után
Károly nem tért vissza azonnal Romá-
niába, mert Párisban találkozása volt
egy nővel, aki a hotelokban *Lupescu*
kisasszonynak szolta magát bejelentő-
ni. Ez a harmincéves nő fatális hatás-
sal volt a trónörökösre. Lupescu kis-
asszony tulajdonképpen nem is kisass-
zony, hanem egy román tiszt elvált
felesége. Multjáról nagyon sok fantasz-
tikus dolgot beszélnek, a legérdekesebbek
azonban az utóbbi elbeszélések. Lu-
pescu kisasszony valaha tagja volt mint
műlovarnó a Beketov-cirkusznak. Am-
kor a Milánóban szereplő cirkusz fel-
oszlott, Lupescu kisasszony a milánói
Tabarin-műatóban lépett fel és itt is-
merkedett meg a román trónörökösrel.
A milánói Tabarin személyzetének elbe-
szélései szerint Lupescu kisasszony ma-
gáról mint menekült orosz grófnőről
szokott beszélni, azt mondta, hogy

örökös névnek használta a Lupescu nevet. Más verziók szerint Lupescu kisasszony romániai szőlőlány, akinek festői megjelenése, szépsége könnyen valószínűsíti azt, hogy a Lupescu név arisztokrata eredetet is takarhatott, pedig...

A román beavatott körök régóta tudnak erről a szerelemtől és kíváncsian várják, hogy Lupescu kisasszonyt is elveszítse majd feleségül Károly, — most már Monasterianu, — a száműzött Károly trónörökös, a nők áldozata.

A komédiások leánya

Dusc Eleonóra kiadatlan levelei

Dusc sohasem volt valami szorgalmas levélíró. Hányt-vefett színész-élete, nyughatatlan, ideges természete, finom szemérme, mely féltett arról, hogy gondolatait, érzéseit közösméltre tegye, nem teremtette levélírónak, kinek természet-szerűen szeretnie kell az áradást, a hosszúra nyúló csevegést. Ha valami közölnivalója akad, rendszerint a sürgönyhöz, levelezőlaphoz folyamodott. Nem is maradt utána sok levél. Most V. Bucci huszonhét levéléről emlékeznek meg, melyek a halhatatlan színész D'Arcalshoz intézett és legközelebb a *Corriere della Sera* hoz nyilvánosságra. Ami a levelek írását illeti, a következőket állapítja meg az író:

— Dusc írása föltűnően egyenlően, befűt olykor finomak és aprók, olykor nagyok, erőteljesek, majdnem durvák. Gyakran aláhúzza a szavakat, még gyakrabban alkalmazza a pontokat és gondolatjeleket. Mindig lila tintával ír. Ehhez úgy látszik az önbizalma hiányában babonából ragaszkodott.

Leveleiben nem egyszer panaszkodik a magában való kétségéről, mely miatt aludni sem tud.

— Vannak órák, mikor *hiatalnak, megijúlnak és bizakodónak érzem magam*, de olyan órák is, mikor az a fontosság, melyet a közönség tulajdonít nekem, megfélemlít, *hieltenné tesz, úgy, hogy elmosolyodom.*

Valahányszor a betegsége miatt pihen visszatér a színpadra, *elfogja ez a szent féltetem és ezt semmi sem oszlathatja el.* Még a próbák sem. 1884-ben egy kórházban Milanóba érkezik, abba az átközött Milanóba, mely annyira nyomorban volt sokáig s megrémül a gondolatra, hogy a milánóiak elé lépjen.

— Mikor első estén a színpadra léptem, úgy éreztem, hogy egy szikra élet sincs bennem. Aztán mikor a lámpák elé jöttem s a közönség kedvetlenül morogott, *úgy tetszett, hogy végem van.*

Mért nem szeretik őt a nézők? Talán az alakja miatt? Az első felvonás végzetével a hallgatóság hideg marad s közben meglatogatta Duscét egyik nagyon őszinte barátja, aki így szól hozzá: — Vigasztalódjék: *a maga csupnyasága meghódítja a közönséget.* Ez jó jel.

— *Tudom, mindig tudtam* — írja Dusc — *hogy csunya vagyok, de hogy hallottam is, — nagyon fájt!*

Ha gyöngékedik, vagy nagyon elfáradt a munkában, a tenger mellé megy, vagy a hegyek közé, hogy tüdőbajából, melytől sohasem szabadult meg egészen, föllábadjon. Egy ilyen üdülés alatt írja:

— Ezek az édes pihenések, a szenvedő léleknek és a beteg testnek, ezek az elfeledkezései elfeledtetések a természet ölében, szinte feledtetik velem a színpadot. Itt egészen érzem, hogy én vagyok én, csak kazzal foglalkozom, amit emlékezetből előkötörök, vagy ami lelkeimben remeg. Milyen diestelennek tetszik most, hogy érzéseimet újra verem s kénytelen vagyok játszani.

Majd hozzátesszi:

— *Játszani, milyen csunya szó. Játszani sohasem tudani és sohasem is fogok tudni.*

Színészyermek volt. Gyermekkorai élményéről így vall:

— Egyik kis községről a másikra bolyongtam, az édes apám kopott szímlapjával. Akkoriban lenéztek ezt a

mesterséget. Ha édesanyám föl akart vettetni valamelyik községi iskolába, csak nagynehezen vettek föl, *nem engedtek a többi lányok padtárába, hanem a tantónő mellé ültettek.* Csak ő beszélt velem. És

TERE-FERE

Orvoshistóriák. Mind a két orvoshistória Olaszországban történt.

Egy ismert szülész táviratot kap barátjától, ki borral kereskedik nagyban s vidéki birtokán él.

— Jöjj azonnal, szülésre!

L. doktor kissé csodálkozik, mert barátja feleségén egyáltalán nem észlelte, hogy örvendetes családi eseménynek néz elébe, de utra kel azonnal.

— Bocsáss meg kérlek, hogy ide fárasztottalak, — szól a borkereskedő, csak a kutyám fog megkölykezni. Tudod mennyire bálványozzuk ezt a kedves dögöt. Nem szeretjük volna valamilyen közönséges állatorvosra bízni.

A szülész bosszankodik, egy szót sem szól, csak arra kéri barátját, hogy hagyják magára a szukával, rágyújt a pipára, megvárja, míg a kutya megkölykezik, aztán hazamegy.

Másik héten a szülész sürgős táviratot küld a kereskedőnek:

— Jöjj tüstént, roppant fontos ügyben.

A kereskedő föltűnik az orvoshoz, ki fontos arccal így szól:

— Menjük le a pincébe, ott nyugodtan megbeszélhetjük, majd mingyárt megmagyarázom.

Lemennek a pincébe.

— Nézd, — szól az orvos — multkor kaptam egy üveg kitűnő vörösbort. Tudod, mennyire szeretem. Nem mertem magam kinyitni. Légy szíves luzd ki a dugóját.

Erre a szülész ravasszul kilopodzik a pincéből, kulccsal bezárja ajtaját s barátja egész nap fogva maradt.

A másik történet is mulatságos.

A hadigazdag magához kéret egy hírneves sebészt sürgős műtetre. Elmegy az orvos hozzá, a hadigazdag pedig a lábát nyújtja, hogy vágja ki tyukszemét.

A sebész kitűnően kivágja a tyukszemét, mikor pedig a hadigazdag tiszteletdíj iránt érdeklődik, az orvos egy 10,000 líráról szóló számlát nyújt át neki, melyet a páciens kissé esodálkozva ugyan, kifizet. Másnap a sebész feladóvevényt juttat a hadigazdagnak, mely arról tanuszkodik, hogy tiszteletdíját egészen a szegényeknek adományozta. Ez fejét csóválva veszi tudomásul. Azt hiszi, hogy a sebész megbolondult.

Hogy halt meg egy igazi amerikai? Azok, akik megunták az életet, ezer és ezer fortélyos módot eszelnek ki az öngyilkosságra, hogy eltávozzanak a síralomválygóból. Ezen a téren Amerika vezet, az öngyilkosok klubjának hazája.

De itt is föltűnést keltett a bostoni Maxima Ditch öngyilkossága, mely eddig minden rekordot ver.

Maxim Ditch meguntta életét, oltározta, hogy öngyilkossá lesz. De miután Boston szalonjaiban a legszemlésebb, legeredeőbb fiatalembernek tartották, izgatta becsúgyát, hogy halálában is méltó maradjon hírnevéhez.

Ennélfogva olyan öngyilkosságot okumálta ki, mely páriát ritkítja.

Maxim Ditch csodálatos célzó volt. Ezt a képességét használta föl öngyilkosságához, de úgy, hogy nem közvetlenül célzott: ez nagyon elcsúszott lett volna. Önmagával párbajozott.

Kertjében földállított egy céltáblát. A céltábla két centiméteres körsugaru célpontja összeköttesben volt egy gépezettel, mely meghúzta egy pisztoly ravaszát s ez a pisztoly, mely a céltábla mögött foglalt helyet, csövével egyenesen a célzóra irányult.

Miután a szerkezetet gondosan elkészítette, Maxim Ditch a végzetes napon kiment kertjébe és célba lött. Az első hét lövés nem talált, de a nyolcadik a céltábla középpontjába ért, mire a ravasz megrántódott, a golyó kirepült, egyenesen szíven találta az öngyilkost. Így halt meg egy igazi amerikai!

Mikor a kislányok kijöttek az iskolából s karonfogva egy cseléd kíséretében hazaszaladtak, a világot sem vettek volna maguk közé, mert én — a komédiások gyermeke voltam.

A rák meg a fény. Mind nagyobb buzgalommal kutatják a tudósok, hogy mi lehet az oka az emberiség legnagyobb csapásának, a ráknak. Ezek a vizsgálódások egyelőre csak tapogatózások. Majdnem mindenre ráfogtak már, hogy a rák okozója. Most a fényt vádozzák meg ezzel, a tulságos fényt. Természetesen ezt is époly fentartással kell fogadnunk, mit a többi elméletet.

Wadkins Pichford, a kőbonctan tanára észrevette, hogy a rák nagyon gyakran fordul elő a halászköznél, tengerészeknél, ami szerinte megerősíti elméletét. Véleménye szerint az a körülmény, hogy az utóbbi hetven évben a rák annyira elhatalmasodott, annak tulajdonítható, hogy a fény ellen egyáltalában nem védekezünk. A gyapjruhát vékony pamutruhák helyettesítik, a fekete szövetet világos szövetek. Nagy városaink sugárujai, piaci fürdenek a fényben, nem mint a középkorban, mikor az emberek ösztönösen keresték a homályt. Maga a mesterséges fény is ártalmas.

A tudós ezt írja:

— A nők mellrákja valószínűleg abból származik, hogy nem eléggé védelmezik mellüket a fény behatása ellen s kivágott ruhában járnak. Hogy mennyire így van ez, csak a japáni nők példájára hivatkozom, kik eddig sohasem hordtak kivágott ruhát, mellüket gondosan takarták. Miután ők is rákaptak az európai divatra, negyvenhárom százalékban több betegedett meg rákban, mint annak előtte.

A furcsa okfejtés egyelőre csak mulatságos. Amíg bebizonyosodik, a nők nyugodtan járhatnak kivágott ruhában nyolevan, kilencven éves korukig.

Görög rövidszoknyák. Ismeretes, hogy Görögországban szigorú törvény tiltja meg a rövid szoknyák viselését. Ennek értelmében a rendőrfőnök rendelkezetet, körleveleket bocsátott ki, hogy a közegek a törvényt betűről-betűre végrehajtsák, s minden ellenszegülőt szigorúan megbüntessenek.

Merenditis — így hívják a rettegett rendőrfőnököt — elrendeli, hogy a rövidszoknyát lehetőleg öreg detektívek ellenőrizzék és mikor sétálni mennek léptékes sétabotot vigyenek magukkal, hogy suttymban megmérhessék, vajon a szoknyák milyen távolságra vannak a föld színétől. Egyszerűen csak a hölgyek mellé kell állniok.

Amennyiben a nők az engedélyezett mértékét túllépik, a detektíveknek azonnal jelentést kell tenniök.

— Értésültem — nyilatkozik most a félelmetes Merenditis, — hogy egyes hölgyek ki akarják játszani a rendeletet és látszólag hosszú szoknyát hordanak, amely tulajdonképen rövid. Megtörtük a szükséges intézkedéseket, hogy ez a fogás lehetetlenül váljon.

A rövidszoknyáért 100—1000 drachma pénzbüntetés fizetendő, ha pedig valaki visszaesésben van, harmánapi, pénzbírsággal meg nem váltható börtönrre ítéltetik. A görög nők január 15-ig kötelesek voltak meghosszabbítani szoknyájukat.

Mindaz pedig a görög meztelesség klasszikus országában történik. Mit

szól hozzá Pallas Athene, az ökörszemű Héra és főképp Aphrodité?

Biztosítási mánia. Paderewsky, a lengyel zongoraművész egy angol biztosítótársaságnál mindennemű sérülés, baleset ellen biztosította magát erőművész-kezét. Utóbb a zongoraművész véletlenül megsértette egyik ujját, mire a biztosító társaság súlyos fontokat fizetett neki...

Ezen a téren az angolok páratlanok. Minden ellen, az élet minden elképzelhető s elképzelhetetlen körülménye ellen lehet biztosítani magunkat.

A színházi vállalkozó, ki szabadban játszik, vagy ünnepélyt rendez, nemcsak a rossz idő ellen biztosítja bevételeit, hanem egyik-másik színészének betegsége ellen is, sőt a királyi család tagjai halála s az azzal járó udvari gyász ellen is.

Kereskedők, iparosok, biztosítatják magukat a föld bármely pontján kitörhető háború ellen, a nyaraló az eső ellen, mely ezen vagy azon a nyaralóhelyen esik s elrontja üdülését. A biztosítótársaság a kártérítési összeget a légsúlymértő szerint fizeti.

Az, aki valamelyik öreg rokonát ápolja s eltartja, biztosíthatja magának a beteg életét vagy inkább a halálát, s a társaság kártérítési összeget fizet neki, amennyiben a beteg még mindig él. Lakásunkat is lehet biztosítani mindennemű kis és nagy kár ellen: az ékszereket az elveszés ellen. A közönséges és ajánlott leveleinket, mindenünket. Egy anya, ki hámas ikret szül, biztosította magát a nagyon is boldog családi esemény megismétlődése ellen, aképen, hogy a biztosító társaság egy új ikerszülés esetén a kikötött összeg háromszorosát fizeti neki.

Ezenkívül lehet a biztosítást is biztosítani, hogy minden egész biztos legyen. Erről is biztosít bennünket a biztosító társaság.

Ember-kar egy dobozban. A *Daily News* különös fölfedezésről ad hírt.

Egy londoni régiségkereskedésben mi-nap árverést tartottak és eladtak egy rezdobozt, melynek födelét régi, erős lila selyemszalag kötötte át.

Az, ki ezt megvásárolta, legnagyobb meglepetésére egy megszenesedett, kiszáradt férfi-kart lelt benne. A tenyéren két vastag szög által vájt lyukat fedezett föl.

Furcsábbnál furcsább föltevések jártak szájról-szájra, hogy kié lehet ez a kar. Most aztán egy történész minden kétséget kizáróan állapítja, hogy kinek a karját adták el árverésen.

Több, mint háromszáz esztendeje annak, hogy egy napon nyílt piacon kivégezték Montrose grótot, a tábornokot, J. Károly angol király híres pártivét, aki a Cromwell vezette forradalom áldozata lett.

gykori írásokból kiderül, hogy a gróf különböző testrészeit Skócia négy városkapujára szögezték ki. Egyik karját nyilván elvitte valamelyik tisztelője s ábitatosan megőrizte.

Ez a kar utólag háromszáz esztendeig bujdokolt. Az utolsó hír, melyet hallottak róla az volt, hogy egy leedtsi régiségkereskedőhöz került, bizonyos Ralph Torelsbyhez. Aztán elveszett minden nyom, míg most rábukkannak s megalapították, hogy a tenyéren lévő lyukakat a forradalmárok szögei ütötték és a kar jogos tulajdonosa Montros a holtában is királyhő gróf.

MENYASSZONYI KRAMER
KOSZORU-FÁTYOL
KOSZORU, FÁTYOL
SOKOLSKA ULICA

DRÓTKOTELEKET
szigetelt és csupasz rézhuzalokat,
szőlőpásztorokat, antenadrótokat, ólombelét, elsőrendű mészegben, tatányos ár,
szállít a Novisadi Kábelgyár (Radziska ut. 2.)
Telefon: 121. 1433

Társszerzőim

Irtá: Kálmán Jenő

Mostanában egyre sűrűbben találkozom olyan emberekkel, akik azt mondják, hogy:

— Szerkesztő ur, okvetlenül beszélni szeretnék magával!

A dolog az első időkben határozottan gyanús volt. Lehetőséges, hogy várattam volna az emberek szemében? Mindenki velem akart beszélni. Az igaz, hogy Bethlen István gróf egyetlen egyszer sem fogott meg a kávéházban ezzel a kérdéssel, sőt ezidélig Krausz Simon sem hívott félre, hogy valanj! sürgősen megbeszéljen velem, de azért éppen elég előkelő klientúrám volt. Például olyanok, akik nemrég még autót lártak, de most, — mint bocsánatkérő gesztussal mondták, — egészségi okokból szívesebben járnak gyalog. Volt tőzsdések, nagykereskedők, akik ugyancsak egészségi okokból a hatszobás lakást fölcserélték vagy rövidesen föl fogják cserélni egy sokkal kisebb helyiségre.

Már ismerem ezeket az embereket. Azt mondják szerényen:

— Ha egyszer lesz egy félóra szabad időm...

Ilyenkor mindig azt gondolom, hogy nekem sokkal több szabad félórám lesz, mint nekik szabad évük. De az ember sohase legyen elutasító vagy büszke az elesettekkel szemben. Elég fájt, hogy volt egy idő, amikor ők még nem érdeklődtek az én szabad félórám iránt.

— No? — mondom egy kis biztatással.

— Hát kérem, — sóhajtja az én emhereim valamelyike, az, akivel éppen tárgyalásban vagyok, — sokat gondolkodtam már azon, hogy kellene már egyszer valamit csinálni. Mert butaság, hogy az ember így leéli az életét, amikor a pénz a földön fekszik, csak le kell hajolni érte.

Önkéntelenül a lábam elé néztem. Csakugyan feküdt ott a kávéház padlóján egy árva százkoronás, de senki sem nyúlt utána. Még az én volt tőzsdés barátom sem.

— Őszintén szólva én már rég gondolok a szerkesztő urra, — folytatja ő.

— Ha énnekem ilyen tehetségem volna... pedig nem mondom, bennem is mozog valami, csak persze belőlem hiányzik a rutin.

— Na ja, — mondom én elismerően és már körül is nézek, mert kezdem sejtetni, mire megy ki a dolog.

Az én emberem azonban már benne van.

— Ha én egyszer leülök, tessék elhinni, csak úgy ontánám a dolgokat. Tudja, hány novellatémám van? Ezer! Csak le kellene valakinek írni.

— Kis üzlet — legintek én, mert most már végképpen le szeretném rázni barátomat.

— Hát persze! — lelkesedik ő. — Magam is azt mondom: kis üzlet. Elvégre mit kapni egy novelláért? Három, négy, mondjuk legjobb esetben ötszáz ezer koronát. Nem is gondoltam erre komolyan egy percig sem. Hanem...

(és itt suttogóra válik a hangja) egy darab, az már igen! Egy darab, még ha gyengén megy is, meg lehet keresni három-négy száz millió koronát! Viszont, ha beüt, akkor jön Amerika a dollárokkal, Anglia a fonttal, Olaszország a lírával! Ha egyetlen egy darabot ír meg az ember egy szezonban, már rendben van a szénája!

— Bizony!

Az én emberem biztatásnak veszi a dolgot és végképp belemerül.

— Tudja, milyen remek darabot írtam, Szerkesztő ur?! Egy Molnár Ferenc iskolába jöhetne hozzám. Teszem föl, itt van mindjárt az én életem. Ha elmondom magának, esküszöm, hogy úgy, ahogy van, egy kész darab. Ahogy én megismerkedtem az elvált feleségemmel...

— Kérem, kérem, azt majd elmondja

egyszer, amikor jobban ráérek.

— Hát hiszen éppen erről van szó, kedves szerkesztő ur, Magának olyan jó tolla van. Mindig csudálkoztam, hogy még sohasem lártam a nevét színlapokon. Gondoltam magamban, biztos, keresi a témát. Noshát nekem van! Én elmondom, maga megírja és mind a ketten gazdag emberek leszünk. Akarja?

— Hogyne! Már régóta szeretnék gazdag ember lenni. Ez volt a legtitkosabb vágyaim egyike.

— Akkor megegyeztünk! — válaszolja ő diadalal. Mindegyikünk kap ötven százalékot. Ha most nem ér rá, holnap délután ilyen időben itt leszek és elmondom az ötletet. Biztosítom, hogy csak papírt és ceruzát kell hoznia.

Meleg kézfogással bucsuzom társszerzőmtől és egy fél évig nem teszem be a lábamat abba a kávéházba. De hát vannak még más kávéházak a világon. Másnap már megint megfog egy ember.

SZERB-HORVÁT KÖLTŐK

MANO JLOVIĆ:

ARIEL SZÁRNYÁN

Halk csillogásu szárnyakon
repít remegő rajongásunk,
hogy messze a szédítő magasból,
azuros boldogságunk
drágaköves otthonába lássunk.
A sötétség, a nyomor, a bánat,
mélységes mélyben alattunk árad.
Néha megállunk. Rátorpanunk
a lelkek keskeny útjára.
Hidnak tesszük gyöngy magunk
az Élet és Halál szakadékán.
Miközben bódító virághalók
tonódnak körénk. Mi vagyunk
az álomlábók
az ég és föld határán.
Altató rózsák és anomónák
bűvös lánca várán.

— Szerkesztő ur! Egy »ilyen« tippem van az ön számára. Az egész világot megfőzheti vele.

Gyanakodva nézek rá a lelkes emberre, de ő szerényen elhárítja az anyagi érdekeltségnek még csak a gondolatát is.

— Hígyie el, hogy remek dolgot ajánlok önnek és a magam részről mindössze tíz százalékkal akarok benne lenni. Nos, meghallgatja?

— Hát tessék! — szölok megadás-sal.

— Arról van szó — sugja titokzatosan, — hogy írni kell egy darabot... egy bohózatot. De nem olyant, amit mindenki tud írni, hanem olyant, ahol a közönség az első jelenettől az utolsóig szakadatlanul röhög, szünet nélkül. Hogy a végén nyílást kap az oldalába...

Ezek után nem merek bohózatot írni. Mert ha végül megírom a szóbanforgó darabot, amelynek végén a közönség nyílallást kap az oldalába, jelentkezni fog társszerzőm és beinkasszálja a megállapított tíz százalékot.

a tétongó torku örvény dalol.
De füllnek ezt nem érti, idegen ez a hang
és a mélységbe nem tekint szemünk.
Ránéző arcunk a nap fényesre hinti,
a jókedv rózsaszíne van velünk.
Lelkünk forrongó melegét dalba
öntjük a lágy tavaszt megasztalva.
S ha a földön szeretem csókja
csendül,
győzelmi harsonánk ujjongva
zendül.
Magunk erejétől részegen
örökké zengjük énekünk,
mintha a fekete meredeken
nem törhetne szét egy perc alatt
életünk.

Fordította: SIMON SÁNDOR

Ahol fel van függesztve az egész közigazgatás

Kis riport Pancsevőről

A Temes és Duna összefolyásánál fekvő délbánáti város az elmúlt hetekben nagy szenzációknak volt színhelye. Mindenki a városi igazgatás körül visszaéléseket tárgyalt és szinte egyhanguan alakult ki az a vélemény, hogy a város fejlődése érdekében a város vezetését meg kell tisztítani a nem odaváló elemektől.

Pancsevo a Vajdaság egyik legnagyobb gabonapiaca, amely évente kétmillió métermázsza gabonát szállít el. Ennek a kétmillió métermázsának legnagyobb részét hajón szállítják tovább és különösen a Braila felé irányított forgalom nagy részét bonyolítja le a pancsevői kikötő. A pancsevői gabonakereskedők régi panasza, hogy a Bándt északi részét felé rossz a vasúti összeköttetés, azonkívül hogy a hajóátrakási munkálatok nagyon megrágták a bánáti gabona továbbszállítását. A gabonakereskedők minden reménye most a Pancsevo—beográdi hid, amellyel, ha felépül, elérik azt, hogy a kocsikon Beográdba szállított gabonát minyárt hosszujáratu uszályokba önthetik be, em pedig úgy, ahogy az most történik, hogy a gabonát kocsin kell a jenusi kikötőhöz szállítani, ahol aztán a rövidjáratu uszályokba rakják, s csak a Dunán tudják átrakni a hosszujáratu uszályokba. Előfordul ugyan, hogy Pancsevőről a Dunához is el lehet jutni kocsival, azonban a Dunához vezető út az év 8—10 hónapjában állandóan víz alatt áll.

A pancsevői lakosság bizik abban, hogy még a tavasz folyamán megindulnak a pancsevői hid építési munkálatai. Ha a hidépítés a tavasz folyamán megkezdődik, akkor három év

mulva Pancsevőről Beográdba nem kell tétlen a jéggel borított Dunán áthajózni, hanem a hidon vezetők villamos kocsik husz perc alatt Beográdba fogják röpteni a pancsevőit.

Pancsevo városának ez év tavaszáig nem volt villanyvilágítása. Az 1925. év tavaszán kezdte el a pancsevői villamosközpont az áramszolgáltatást. A pancsevőiek azonban nincsenek megelégedve a villanytelep működésével. A villanytelep kis kapacitások építették, úgy hogy a telep ma már nem is fogad el újabb megterheléseket. A villanyáram ára is nagyon drága, kilenc dinárt számít a német villanytársaság az áram hektovattjéért. A gázgyár üzeme is elavult már és a város vezetősége semmiféle módosításokat, javításokat nem eszközölt a gázgyár fejlesztése érdekében. Pedig ha a gázgyár jó állapotban lett volna, akkor ma már Pancsevón egy nagy külföldi izzólámpa gyár gyártaná a vámentes villanylámpákat.

Pancsevo városának kétségtelenül legérdekesebb embere az öreg Weiffert György sörgyáros, malomtulajdonos, aki egyuttal a Narodna Banka kormányzója is. Ha Weiffert György hazatér Pancsevóra, az mindig esemény a város életében s amikor a Weiffert család izléses dimai yachtja áthozza a Dunán a Narodna Banka kormányzóját, akkor a város apraja-nagyja eléje járul kéréssel, panasszal, s ő mindenkit szeretettel meghallgat. A Weiffert-családának nagy érdekeltégei vannak Pancsevo ipari vállalatainál. Weiffert György elnöktisztségében a város legvirágzóbb pénztézetének is.

Pancsevo városának megvannak a

fejlődési lehetőségei. A város a Bánátnak Szerbiával való összekapcsolása után csak emelkedni fog. Mindez fontossá teszi, hogy a város közigazgatása olyan kezekben legyen, aki ezeknek a nagy feladatoknak meg is tud felelni. Pancsevo város lakossága a belügyminiszter tisztogató munkáját nagy lelkesedéssel üdvözli, bár a városban minden objektív ember elismeri dr. Murgan Vladimir polgármester hozzáértését, rátermettségét és nagy tudását.

II. Vilmos filmen

Painlevé fia mint új filmszár

Londonból jelentik: A II. Vilmos császárról készített film nagy feltűnést keltett az angol fővárosban. Szinte el sem akarták hinni, hogy a volt császár a filmgép elé állott. Az előadásnál nem voltak ugyan tiltótevések, de a közönség nyugtalanodott. A vidéken nagy botrányokat rendeztek.

A császár-film azt ábrázolja, hogy a császár Doornban a felesége kíséretében és ennek két leányával sétára indul. Négy vagy öt kutya is ugrándozik körülöttük. Az angol sajtó megjegyzi, hogy a volt császár még mindig szívesen mutatja magát a közönség előtt és látszik rajta, hogy jól esik neki, ha a falu lakossága üdvözi. Ezután a film után egy másik császár-film mutatnak be, amely II. Vilmost a háborúban, mint legfelsőbb hadurat, ábrázolja, aki egy katonai parádé alatt a tisztelgést fogadja.

Ami a doorni filmet illeti, meg lehet állapítani, hogy ezt nem a Pathé Cinéma készítette, hanem készen vette Hollandiában. A cég azt mondja, hogy sejtelmé sincs róla, miképpen készült ez a film. A filmből meg lehet állapítani, hogy a császár lakosztályában és annak közelében készültek. Lehetetlen feltételezni, hogy a császár ne tudott volna a felvételekről. Southamptonból azt jelentik, hogy ott nagy botrányok voltak a császár-film miatt és levették a műsorról. A német sajtó »borzalmas izléstelenségnek« mondja, hogy a császár lefilmeztette magát. Az angolai fogadtatás, a lapok szerint, nemcsak a császárra hanem a mai Németországra nézve is kinos.

Néhány nap óta érdekes reklámok jelentek meg Páris utcáin is. A nagy francia lapok közlik, hogy Painlevé volt francia miniszterelnök fia filmszár lett és legközelebb egy nagy filmjében fog bemutatkozni a francia közönségnek, Jean Painlevé, a Sorbonne egyik legszorgalmasabb növendéke volt, aki móta kikerült a középiskola padjaiból, jóformán csakis mikroszkópjainak, csontváznak és könyveinek élt.

A híres matematikus és a politikus fia azonban nemcsak tudós hajlamu fit, hanem egyike a legszebb férfiaknak Párisban. Feltűnően markáns arcúle kedvelté tették Páris nőtársadalmában. A párisi asszonyok, kis midinettek és grizettek rajongnak érte. A színházakban egyik primadonnának sem volt olyan nagy sikere, mint a nézőtérén megjelenő fiatal orvoshallgatónak. Egy francia filmgyár igazgatójának támadt az az ötlete, hogy a szép Jean Painlevét egy film főszerepének eljátszására nyerte meg. A párisi újságíróknak, akik megkérdezték az ifjú Painlevétől, hogy szívesen játszik-e filmen, azt a választ adta, hogy örömmel játszik annál is inkább, mert Thania Fedorral, a Comédie Française híres művésznőjével játszhat együtt. Cherchez la femme!

PATKÁNYIN PATKÁNYIRTÓSZER

d-boza 15 dinár, kapható minden gyógyszerésztárban és drogeriában továbbá a Torontáli Agrárbanknál V. H. B. ékeken.

Zsidó parlament

Mordechai Avi-Schaul jeruzsálemi újságíró írja a Bácsme gyeci Naplónak:

Variou hogyan képzélik a zsidó parlamentet önközi Európában? Ugy gondolom, hogy meglehetősen furosán; sokan bizonyára megfelelő arányokkal.

Pedig ez egészen komoly dolog. Olyannyira komoly, hogy a zsidó nép az első energikus életvilágulásának tekintendő ezt a parlamentet (amely szerényen a *Választottak Gyűlése* nevet viseli) kétféle esztendő óta.

Hogy megérthessük ezt a parlamentet, két dologgal kell tisztában lennünk. Az egyik az, hogy a palesztinai zsidóság autonóm életközösségekben él: a zsidó nemzeti otthonban, melynek fejlesztése az angol mandatórius hatalom feladata és amely a népszövetség felügyelete és védelme alatt áll. A másik, hogy a palesztinai zsidóság politikailag és szociálisan fejlett közösség, amely nemcsak hogy felüli a világ kultúráinak aktuális gazdasági, politikai, szociális és kulturális problémáit, hanem ezen felül az alkotó és teremtő munkának legsúlyosabb célkitűzéseit vállalta, amelynek egy nép újjászületése, egy pusztán ország felépítése, egy nyugati kultúrával töltött népek a keletre való átültetése.

Ha e körbe tudjuk úgy megérthetjük, hogy a kicsiny palesztinai zsidóság parlamentje komoly munkával volt megterhelve a január első napjaiban megnyílt első ülésszakban.

A világ zsidóságához való viszony, az angol kormányval való tárgyalások, az arab testvérennel való együttműködés, az iskolarendszer, a gazdasági kérdések — mindezek súlyos gondjai a parlamentáris életben oly fiatal zsidó népnek Palesztinában.

A jeruzsálemi parlamentben az összes elképzelhető politikai és szociális irányok képviselve vannak. Ez egyrészt tagozottságot, de másrészt politikai érettséget jelent. A zsidók minden husz éven felüli férfinak és nőnek, aki legalább félve lakik az országban, — választói jogot adnak. Ez a választói jog titkos, proporcionalis és községenkénti — tehát az elképzelhetően legdemokratikusabb. Csak egy korlátozás van: az írní-olvasni tudás. De az analfabéták száma, ez — könnyen sejtendő — csaknem a nullával egyenlő. A zsidók között talán egy fél százaléknál analfabéta van. A passzív választói jognak még egy feltétele van: a héber nyelv tudása. Ez utóbbi korlátozás azonban könnyen érthető, tekintve, hogy a zsidók-nak egyik főcélja Palesztinában az ősi bibliai nyelv feltámasztása.

Hogy az olvasó fogalmat alkothasson a zsidók politikai éberségéről és sokoldalúságáról, álljon itt egy kis lista a zsidó parlamentben képviselt pártokról:

- 1) *Mizzachisták*: ezek vallási nacionalista szellemet képviselnek.
- 2) *Revizionisták*: szélső politikai cionizmust hirdetnek, a bevándorlás teljes korlátozását és a zsidó állam radikális gyors keresztülvitelét követelik.
- 3) *Parasztpártiak*: kolonista, kisparaszti elem.
- 4) *Szelérek és jemeni zsidók pártja*: keleti zsidók, akik politikai iskolát nem lártak, szociális vagy gazdasági rétegződés nincs náluk.
- 5) *Középpártiak*: városi kispolgárság, kézművesek.
- 6) *Egységpártiak*: radikális polgári elemek.
- 7) *Demokraták*: a hivatalos polgári cionista politika hívei.
- 8) *Hijumkás-párt*: többnyire a városi proletárság és koloniákban levő bér munkások pártja.
- 9) *Munkaegység pártja*: baloldali szocialisták, az új kooperatív mezőgazdasági telepek munkásai és a városi és a városi munkásság egy része.
- 10) *Kommunisták*: igen elenyésző

számban vannak a városokban. 11) *Női fogók pártja*: a hivatalos feminista programot képviselik. Ezek-kivül szép számban vannak női képviselők a többi pártokban is, de különösen a munkáspártokban.

Kivülálló szemlélet azt hihetné, hogy ily sok párt részvételével nem is lehet pozitív és termékeny parlamenti munkát végezni. De — az új zsidó közösség dícséretére mondassék — a palesztinai zsidó parlament tárgyalásaiban nyoma sincsen a kimondottan pártmárcoknak, vagy személyi természetű vitáknak.

Se parlament nemcsak abban különbözik minden más parlamenttől, hogy mincesnek kipróbált és képzett parlamenti szónokai, hanem abban is,

Az olcsó tojás Ethnografia

A falu, amelyikről a történet szól, épp olyan szürke és egyszerű, mint a többi. Szürke abban az értelemben, hogy a falak vakolatát rég levette az eső, most csupán vályogrészletek meredeznek a semmibe, illetve néznek farkasszemet a tulsó oldal csupasz faláival. A község-bházán kívül egyetlen meszelt ház van, a bírósé. Ha azonban letelik a tisztje s másra marad a kis ködnyön, pusztulás-nak indul az ő vakolata is. Mint ahogy, valóban, van benne valami életbelesel-let: reprezentáljon ezután az új bíró.

A jegyző még nem melegegett meg a faluban, folytatódott azok az apró tró-fák, amik az erők összeméréséhez tartoznak, — egy reggel eltűnik az éjs-kantrából négy sonka, egy oldal szalonna és vagy öt főnyi kolbász.

Nagy a megrökönyödés, az arcokon sajnálkozás, csak befelé mosolyog az öröm. Házkutatás aligha segít a bajon, bár olyan gyorsan megenni sem lehet okkora mennyiséget, — de a csendör-munka eredménytelen. Majd, a vélet-len...

Medru Lukrécia, a koravén anyóka, ott lakott valahol a falu szélén, ő az első, aki megszerette a jegyzőt, mert valami boszorkányos szerrel (egy gram fenacetin volt) egyszerre megszüntette a fia lázát. Bejáratos a házba, hát nem tűnik fel, hogy most is oda odalog.

— Uram, hívasd el azonnal a bába Stánát, mondass vele átkot a tolvajra.

— Mire jó az?

— Csak hallgass rám, én előkeritem a sonkákat. Nem szabad az ilyesmire csendörrel fogni, nem ért az hozzá.

— Hát Isten neki!

Jön Bába Stáná s a jegyzői tekin-tély sulya alatt úgy kicirkalmazza az átkot, hogy a hallgatóságot szinte kileli a hideg a hallatáa. Ha ez az átk meg-fogna, a tolvaj megfullad az első hara-pásnál s veszett kutyaként hempereg a szemédombon. Továbbá követik példá-ját gyermekei és unokái hetedziglen.

Akkor azt mondja Lukrécia anyó.

— A tolvaj most már biztosan elő fog bujni.

— Hogyan?

— Ne kérdezz sokat, csak figyelj. Figyeld meg, kik lépik át a házad küszö-bét. Szóba állhatsz velük, ez nem árt, mert a tettes maga fog jelentkezni, sőt jelentkezik is mindenki mást megelőzve. Te csak arra vigyázz, hogy falubeli embernek ne adj ki pénzt. De egy garast se, mert ebben a pillanatban elrontottál mindent. Ismétlem, ne vásárolj semmit, csak figyeld, hogy kik lépik át a küszö-bödet. Az asszonyod is vigyázzon a pénzre.

Az átkoknak hamar híre fut, elkonyat-kor már csoportok értekeznek róla, csak a jegyzőök hallgatnak.

Másnap reggel sokan tanáznak a község-házán, oda gyűl munkanélküli napokon a nép, hogy jelölje adja a ható-sághoz való tarozandóságának. Mikor előkerül a jegyző, mindegyiknek van

hogy csaknem minden egyes képviselője elsőrangú intellektus, céltudatos és lel-kes munkása a közös törekvéseknek.

Nemcsak az angol kormány ifjoni emberei, hanem az arab testvérenép is nagy figyelemmel kíséri a zsidóság parlamenti életét. Az angolok politikai szempontokból nézik, míg az arabok (ezeken kívül) még gazdasági és kul-turális szempontokat is szem előtt tar-tanak.

A két testvérenép közötti viszony az utóbbi időben igen sokat javult. A zsi-dó parlament egyik fontos és életbe-vágó célja e viszonyoknak végleges megoldása és a zsidó autonóm közös-ségnek egy arab autonómiával való bá-rárságos egybekapcsolása.

Jeruzsálem, 1926 január végén.

mondanivalója, az egyik élébe megy, a másik bevárja, a harmadik a konyhán keres protekciót. Azonkívül figyelembe kell venni, hogy körülbelül a jegyző az egyetlen a faluban, aki készpénzért vá-sárol, sőt akinél aprópénzre lehet váltani jószágot, baromfit.

Mindennapos a kínálgatás, de ma nem jön senki. Csak Nyisztor Panteleimon látszadozik a vizslával, feltűnő kedves-kedéssel cirógatva.

— De szép kutyád van, domnule, hi-zeleg a közeledő jegyzőnek.

— Ugy-e, szép!

— Sok kutyát láttam életemben, de ilyen még soha. Aztán hozzátesszi sugva.

— Beszédem volna veled, de nem akarom, hogy észrevegyék az emberek.

Tégy úgy, mintha a kutyáról lenne szó.

— Csak mondd, Panteleimon.

— Pöröm van a városban, be kellene mennem, csakhogy nincs pénzem.

— Tölem akarsz kérni?

— Dehogy akarok, dehogy! (Legug-golt, vakargatta a vizsla fülét, ami vi-szont arra is jó, hogy ne kelljen a jegy-ző szemébe nézni) Sok csirkém kelt az idén, olcsón adnám, azonban még töb-bet tojtak a tyukjaim. Ugy gondoltam, hogy vennél belőlük. A tojás most ná-lunk is drága, két liatosért lehet adnak, de én kényszerhelyzetemben adok ki-lencet. Ha akarod, tized.

A jegyző már majdnem belement az üzletbe, de még idejekorán eszébe ju-tott valami.

— Sajnálom, Panteleimon, de nem kell. Kapsz te máshol is pénzt.

— Domnule, hidd el, sosem jársz ilyen jól. Vakuljak meg, ha találsz még valakit, aki tizenegy tojást ad két ha-társért.

— Mit csinálók annyival?

— Vegyél egy forint árát, majd aztán próbálkozom másfelé is, csak összetá-kolom pénzt.

— Majd máskor Panteleimon. Így is köszönöm, hogy rám gondoltál.

Az ember homlokán kitor a verejték, szalad a jegyzőnéhez a konyhába.

— Damna, halljad csak, milyen köny-nyelmű ember az urad. Nem kell neki tizenkettejével a tojás.

— Máskor, lelkem, majd máskor.

Emberek jönnek, az irodában szól a telefon, a jegyzőnek el kell menni. Pan-teleimon is elvánszorog, de úgy, hogy minden pillanatban visszatérhessen.

Medru Lukrécia, aki most is a hely-színen süttörög, akkor odasugja a jegyzőnének.

— Hivassatok a zsandárokat, Nyisz-tor Panteleimon a tolvaj.

— Hátja tévedsz!

— Egy életem van, de ráteszem.

Panteleimon úgy reszket, mint a ko-csonya, mikor vállára teszi kezét a csendőr. Beismer mindent, ő vitte el a disznó többi maradékait.

— Nem ériem az egészet, mondta később Lukrécianak a jegyző, mi ebben a vicc?

— Egyszerű, uram, az egész. A tol-vajt megfogja az átkot, hacsak kész-pénzért nem ad el valant a károsult-nak. Ezért akarta Panteleimon, a gya-lázatos, hitvány árért elpredálni ebben a drága világban a tojást. Mielélt ve-szoi tőle, nem gútt az átkot.

Torontáll.

Trónörökösök sorsa

Semmi sem új a nap alatt, semmi sem új a történelemben. A román trónörökös esete, bármilyen szenzációs, az emberi-ség történetében ez az eset sem új.

Nagy írígyes trónörökös korában — tudjuk — Angliába akart szökni mert apjának, a káplárkirálynak tulságos konzervatív és szoldateszka szelleme nem tetszett a szabadelvűen gondolkodó trónörökösnek. Csak hogy Götz báró egy 1839-ben megjelent könyvében azt írja, hogy Frigyes trónörökös Bécsbe akart szökni s át akart térni a katolikus hitre, hogy eljegyezze Mária Teréziát.

A trónörökös apja haditörvénysek elé állította, de Mária Terézia közbenjárá-sára nem halálra, hanem várószágra ítelték. Frigyes Vilmos csak halálán ágyán békült ki fiával, kiből Nagy Fri-gyes lett.

Még különösebb eset Don Carlos spanyol trónörökös esete. Rajongó lelki it-in, szabadelvű gondolkodásu ember volt, apja pedig konzervatív ember. A trón-örökös egy festmény után beleszeretett Anna főhercegnőbe. Miksa császár leá-nyába, de szerelmes volt saját mostoha anyjába is: Valois Erzsébetbe, aki édes-apja harmadik felesége volt. Don Carlos összeesküvést szőtt apja ellen, meg is akarta ölni, ezért a király tönkbe vetette. Ott halt meg a szerencsétlen 23 éves ifju 1568-ban. Schiller drámában örökítette meg emlékét.

A trónörökös szerep mindig különle-ges volt az udvarokban s az életben. Ezeket nem nevelték az élet számára, ezért rendszeren kalandos életet élnek. Az angoloknál walesi hercegeknek, a franciáknál dauphine-nek hívják a trónörökös-t.

A walesi hercegek hosszú időn át hirhadt emberek voltak. Tivornyáztak, ittak, csínytevést követtek el, de néha közbotrányokat okoztak, de mielőtt a trónra jutottak, kijózanodtak, meggom-lyodtak. De rézente évszázadokon át zendülést szítottak az angol trónörökös-ök a királyok ellen is, ami sok vér ki-öntésével járt. Hisz III. Rikád is a trón-örökös ötlete meg.

A dauphine-oknál sem volt az utolsó időkben szerencsésük. XVI. Lajos fiát, kiből XVII. Lajos lett volna, egy csizma-díához adták, aki halálra lábszifajta. — Nagy Napoleon fia: a Reichstadt her-ceg, öröklött betegségben halt meg if-jan. III. Napoleon fiát: Lulut, egy zuluk-affer lándzsa szurta szíven a harctéren. Magyarországon az Árpádék idején sem volt ritka a trónörökös pártütése. Imre király ez vsétapálcával indul lö-zadó öccse: Endre táboraiba, akik aztán arestomba zárat. II. Endre ellen az ő fia: a koronázott «kis király», a későbbi IV. Béla fog fegyvent. IV. Béla ellen ve-dig ennek fia: V. István üt pártot.

A Habsburgoknál ritkább a trónörö-kössel való baj. II. Rudolf királyt öcs-e: Mátyás, a trónörökös kényszeríti rá, hogy a magyar koronáról lemond-jon.

A Rurik-ház utolsó tagját: I. Fedort, Godunov öli meg, hogy cár lehessen.

A Romanovokhoz is sok vér tapad. A trónörökös és trónigénylők nem tudták kívárni a cár halálát. Apa a fiát, fiu az apát, asszony a férjét végezteti ki, hogy trónra jusson, hiszen kevés cár halt meg természetes halállal.

A trónörökösöknek a megpróbáltatás, ugylátszik, végzetük.

A szépség a nő legnagyobb ekesége!

A rut ercot megszépíteni, a szépséget megtartani, építeni, legnagyobb művészete a kozmetikának. A modern kozmetikának remeke a

DR. FÖLDES MARGIT-CRÉM

amelytől az arc úde, ruganyos, haramos, illatos lesz. A ráncok elsimulnak, szep-isek, májfoltok eltűnnek. Újból mindenütt kapható. Ár 15 dlnár. Vezetőképviselő:

HELLER, VELIKA-KIKINDA

11193

lampsianál, ütőértágulásról, vívóeres vérpangásnál.

Az érvágás mérgezésénél is kitérő eredménnyel alkalmazható, így: alkoholemérgezéssel járó delirium, veronál, gomba és gázmérgezés esetében. A hirtelen, ismert ok nélkül beálló, hörgősse járó agóniánál is sokszor életmentő lehet egy alapos érvágás.

A »vértelen érvágást« az u. n. köpölyözést vagy köpölyözést a fiatal orvosgeneráció tán még hírből se ismeri.

A köpölyözéshez kis, öt centiméternyi átmérőű, gömbölyű szélű, harangalakú pohárkakat (németül: *Schröpfungbe*) használunk. Fogóra erősített »égő«, spirituszos kis vatta csomóval légüres teret idézünk elő a nedves üvegharangban és egy-két másodpercig tartó »törlés« után hirtelen a fájdalmas testrészt helyezzük az üvegharangot.

Az alkalmazás helyén a bőr szederjesen elődomborodik és e helyen rövidesen *bőraatti vérzés* jelentkezik. Egszerre tíz, tizenöt üvegharang alkalmazható egymás mellé — különösképen alkalmas erre a mell és a hát zsíros bőre — és egy negyedóra múlva eltávolíthatók.

Miben áll a száraz köpölyözés hatása? A régi orvosok azt hitték, hogy a köpölyözés vért von el a fájdalmas szervtől és így hat fájdalomcsillapítóan. Nemrég minden kétséget kizáróan kimutatták, hogy a köpölyözés hatékonysága nem más, mint éppen a *leszívatosabb kezelési mód, az idegen fehérje kezelés az u. n. proteín-terápia*. Az üvegpohár alatt képződött bőraatti vérzés ugyanis később felszívódásra kerül és mint *idegen fehérje* győzítőlag hat a szervezetre. Francia orvosok szerint a köpölyözés folytán néha mutatózó sávyával telít hólyagok tartalma, felszívódva szintén győzítő erővel bírnak.

A köpölyözést, amelynek fájdalomcsillapító hatása is elismert, kitérő eredménnyel alkalmazzák idegzsábjánál, ischiasznál, erős fájdalommal járó száraz mellhártyagyulladásnál, influenzánál, makacs, fájdalmas bronchitis és hosszán tartó tüdőgyulladásnál is.

Amint látjuk a köpölyözés kevés kiadással járó, házilag is alkalmazható és ami fő: végeredményben teljesen ártalmatlan eljárás. Csak használhatunk vele, de sohase ártunk.

Csak módjával a borocskát

— Uj görög legenda —
Irtta: dr. Kunos Ignác

Nagy Istenünk a világot im megteremtette s kedvét lelta benne. Urrá tette a balandót a nagy mindenségen, hegyen, völgyön, réten.

— Hát vajjon az állataim milyenek is látják? Helyüket-e állják? — töpreng az ur szava, gondos gondolatja. — Ahány állat, rávaló nap, egy táborra gyűlön, együvé kerüljön s minden egynek kívánsága szabadjára legyen, a szavával éljen.

A sok állat hegyén hátán ólálkodást jár a sátán s amint neszel errefelé s csetlik-botlik arra felé, találkozik a kakassal, szembe kerül a disznóval. Egyet dobban patás lába és megszólal kénese szája:

— Mit szoltok a nagy világhoz? Teremtőtök munkájához? Van-e kollő nyulalmatok? Ételetek, italotok?

— Csodásan szép ez a világ, hegyes-völgyes ez az ország; dombok felett uralkodunk, mocsolyákban turkálkodunk — szólnak ketten egyetemben.

— Lehetne ám sokkal szebb is, ember állat boldogabb is, hogyha... hogyha... — tétováz a sátán szava.

— Hogyha... hogyha... még mi lenne? — tudakolja a két beste.

— Hogyha lenne, ami nincsen, ezen a föld kerekészen, hogyha lenne, a mi nincs meg, ami eddig nem teremt meg.

— Mi lehet az, ami nincs meg? Ami eddig nem teremt meg? Hogy lehetne sokkal szebb is, ember állat boldogabb is? — röfög a turó disznó, kukorékol a kakasszó.

Sátán szava sutogós, szószólása habozós.

— Tökés fácska alacsonyka, hajla-

dozó ága boga, olyan apró bokorfele, cikkos-cakkos levélkéje. A formája fürtösöcske, a hajtása gerezdecseke.

— Fürtje vajjon mire való? A gerezde mire is jó? — kérdezzetik kíváncsian, két állatfej összebujtan.

— Fürtje szőlőbogyó, nedve mámorító, szíve gyöngybe játszik, csillogón csillámlék.

Nézd el, nézd a két állatját, hogy lesi a sátán szavát.

— Nedvét kiszorítod, levét kicsurgatod s bor lesz szőlőből, ital gyümölcséből.

Nézd a kakast meg a disznót, hogy lesi a sátáni szót.

— Ize elkábitó, szaga tébolyító, but-bajt elfelejtet, gondtalanul éhetsz. Ezt kérjétek az Istentől, a világot teremtőtől: ennek adja meg a módiát, ételeteknek illő jussát.

Ahány állat, rávaló nap ugyanegy táborban egy testvér az urban.

— Átatkám, a világot milyennek valljátok? Jónak javalljátok? Nincs-e vajjon nagy művemnek némi fogvatéka? — kérdi az ur szava.

— Csodás világ a világunk, szép világban az országunk — s imádják a világot urát, hatásmasan szóló szavát.

Csak az egy kakasnak nincsen semmi szava, csak az egy disznónak nem hallszik a hangja.

— Hát ti ketten mért hallgattok? Aikbiggyeszte mért duzzogtok? Nem elég

szép e világ itt? Szívetek még szebbre vágyik?

— Csodásan szép a világunk, erdős völgyes az országunk, de sokkal szebb lehetne még, boldogabbak lehetnénk, még, hogyha... hogyha...

— Hogyha... hogyha... mi is lenne? — kérdi tőlük az Istenke.

— Tökés fácska alacsonyka, hajladozó ága boga, olyan apró bokorfele, cikkos-cakkos levélkéje. A formája fürtösöcske, a hajtása gerezdecseke.

— Azután meg — szól a disznó úgy mellesleg — fürtje szőlőbogyó, nedve mámorító, szíve gyöngybe játszik, csillogón csillámlék.

— Azután meg — szól a kakas úgy mellesleg — nedvét kiszorítod, levét kicsurgatod s bor lesz a szőlőből, ital gyümölcséből.

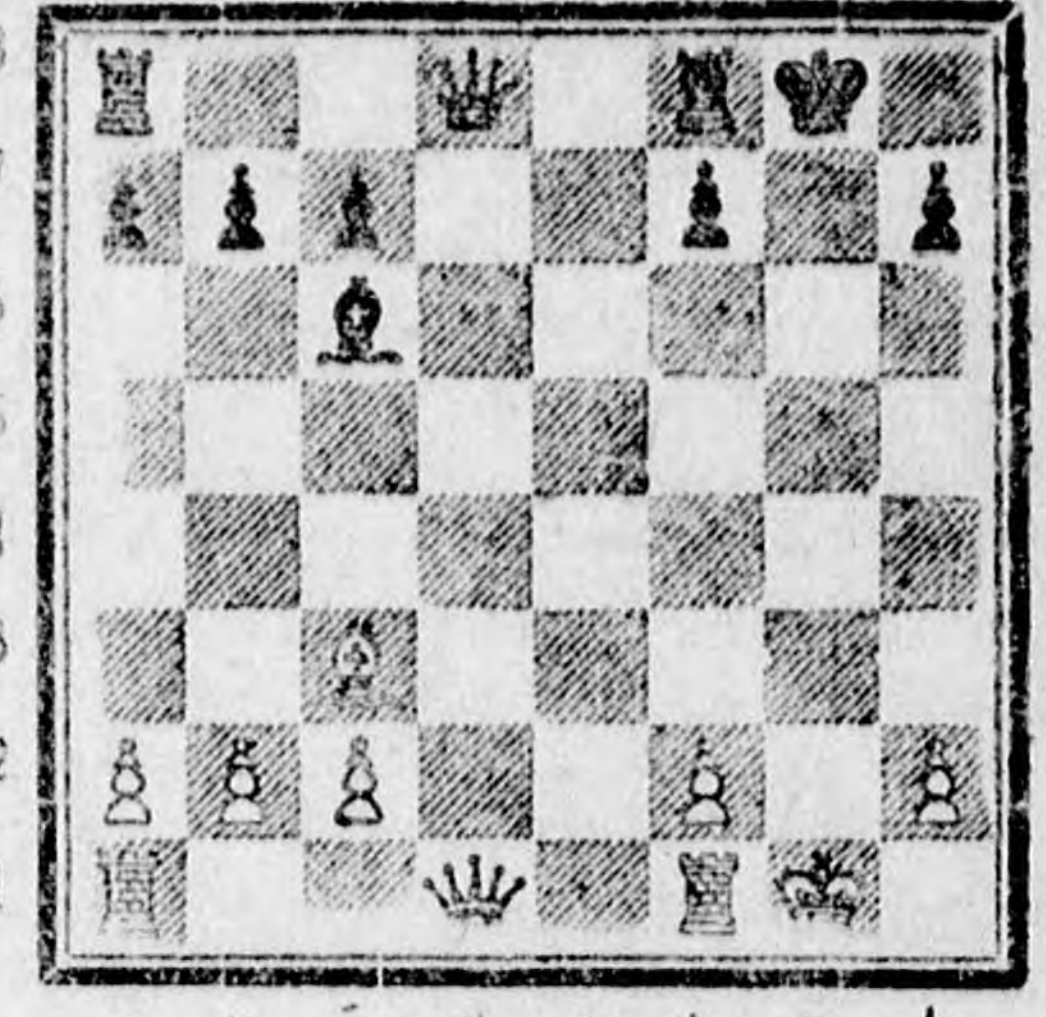
— És a legfő — szól egyszerre mind a kettő — ize elkábitó, szaga tébolyító, but-bajt elfelejtet, gondtalanul éltet.

Szól az ur az állatszóra, ember-fi is érthet róla:

— Legyen meg a szőlőtöket, lógadozon fürtös fürtje, élvezétek a szőlőjét, csurgassátok izes levét. Am szől jól megfontoljátok, intelmen meghallgassátok. A ki iszik bort módjával, mérsékléssek kis kupával, annak váliék öröme, teste-lelke épségére. De aki csak egyremásra nagyokat önt a garatra, annak arca a disznóé, annak esze a kakasé.

Im így legyen örökkéig, állat éltig ember éltig.

- 13. Fc5×f6 Ff3×g2
- 14. Ff6×g7 Fc4×f3
- 15. Fg7—c3 Fg2—c6

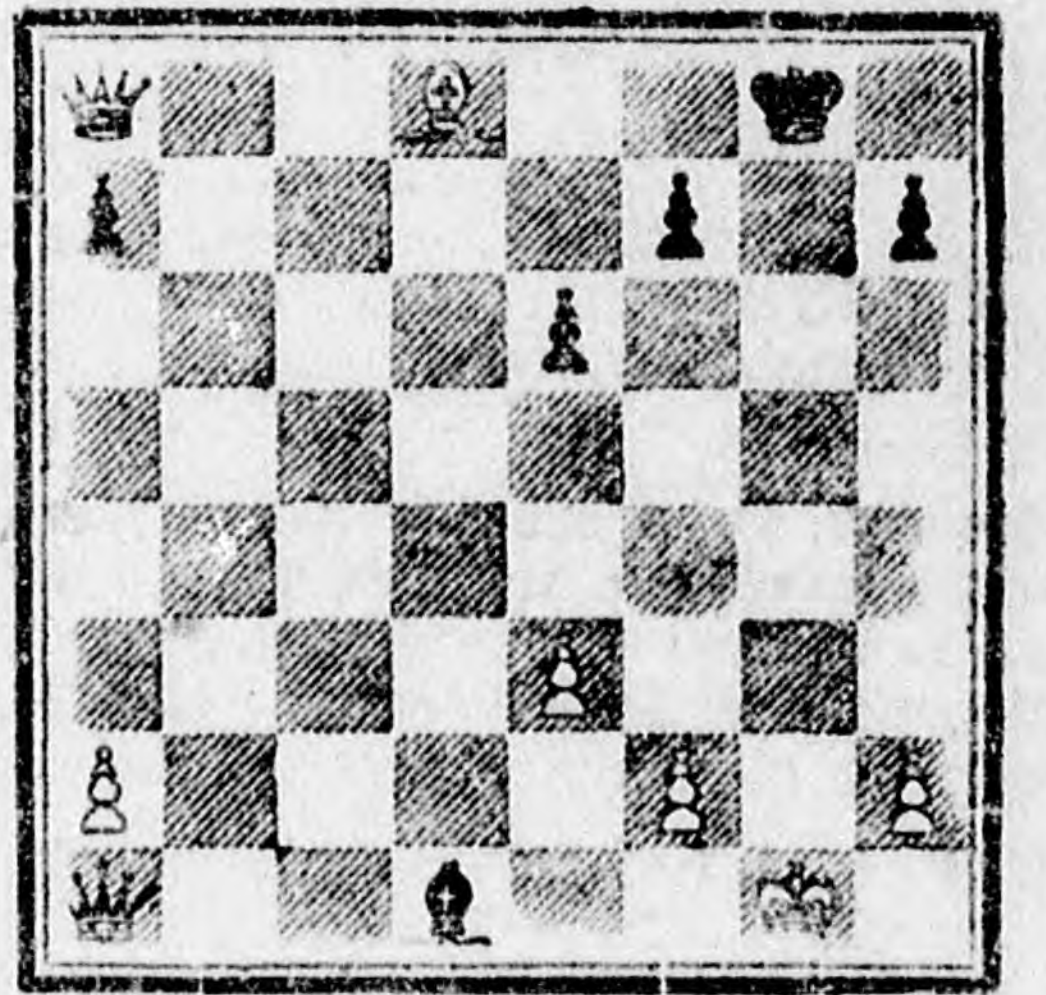

16. Vd1—g4+ feladja.

Vagyis az olasz ginoco pianissimo is inkorrekt.

III.

- 1. d2—d4 d7—d5
- 2. Hg1—f3 Hg8—f6
- 3. c2—c4 c7—c5
- 4. Fc1—g5 Fc8—g4
- 5. e2—e3 e7—e6
- 6. Hb1—c3 Hb8—c6
- 7. Ff1—e2 Ff8—e7
- 8. 0—0 0—0
- 9. Fg5×f6 Fg4×f3
- 10. Ff6×g7 Ff3×g2
- 11. Fg7×f8 Fg2×f1
- 12. Ff8×e7 Ff1×e2
- 13. Fc7×d8 Fc2×d1
- 14. c4×d5 c5×d4
- 15. d5×c6 d4×c3
- 16. c6×b7 c3×b2
- 17. b7×a8V b2×a1V

18. Fd8—f6.

Fekete Lajos:

IN DUETTO

— Itáial emlék —

Szememnek vakító tüze csillan —
Tamara, ne torótsd el a szemedet;
Jójj ide édes, lágyötü kerevet vár,
Add ide a szád
És éjszín szemedet.
Ha akarod, most én leszek
A círaruhás velencei herceg
És te a legszentebb szüz az Adrián;
Ótélj, csókolj, most megáldjuk e percel
S e fészket, hova a vágyunk hálni jár.
Tamara, nézd, a függönyök közt
Hogy bekacagnak a csillagok;
Ó, milyen nótások és nagyok.
Tamara, csókolj; most éget az ajkad
Ugy, most simít a vállad,
De jó itt lenni nálad,
Tamara, édes, de jó pihenni rajtad.
Ó, áldott lenge függönyök,
Csipkék-rejtette titkok,
A szíveink tükre;
Megáldott és ritka,
Szép percel a kettőnk életének...
Ó, hová is múltak a muló évek...
Drága Tamara,
Régi szép ével kettőnk életének...

SAKK

A szubotocai sakk-kör február 1-én kezd meg házi versenyét, amelynek győztese 1926-ra a klubmesteri címet kapja. Résztvehet minden játékos, aki valamelyik osztályzó versenyen az első osztályba került, vagy ha már előzőleg is résztvevett bajnoki versenyen. Jelentkezni lehet a sakk-körben Csillag István-nál.

Általános szokás, hogy a klub bajnoksági versenyeket télen rendezik, mert a forró nyári napok sokkal jobban kimerítik a játékosokat. Véleményünk szerint a szubotocai sakk-klubnak, a szokástól eltérőleg, mégis a nyár folyamán kellett volna a versenyt megrendezni, mert Szubotocán a diákság az, amelyből a versenyzők nagy része kikerül, s ezek csak nyáron tartózkodnak itthon. A helybéli játékosok is ilyenkor alig érnek rá, úgy hogy határozott és egy-séges játékidő megszabása és kötelezővé tétele majdnem teljesen lehetetlen. Ez viszont fegyelmetlenségre és a versenynek a végtelenségig való elhúzódására vezet.

A verseny résztvevőinek névsorát és az eredményeket részletesen közölni fogjuk.

*

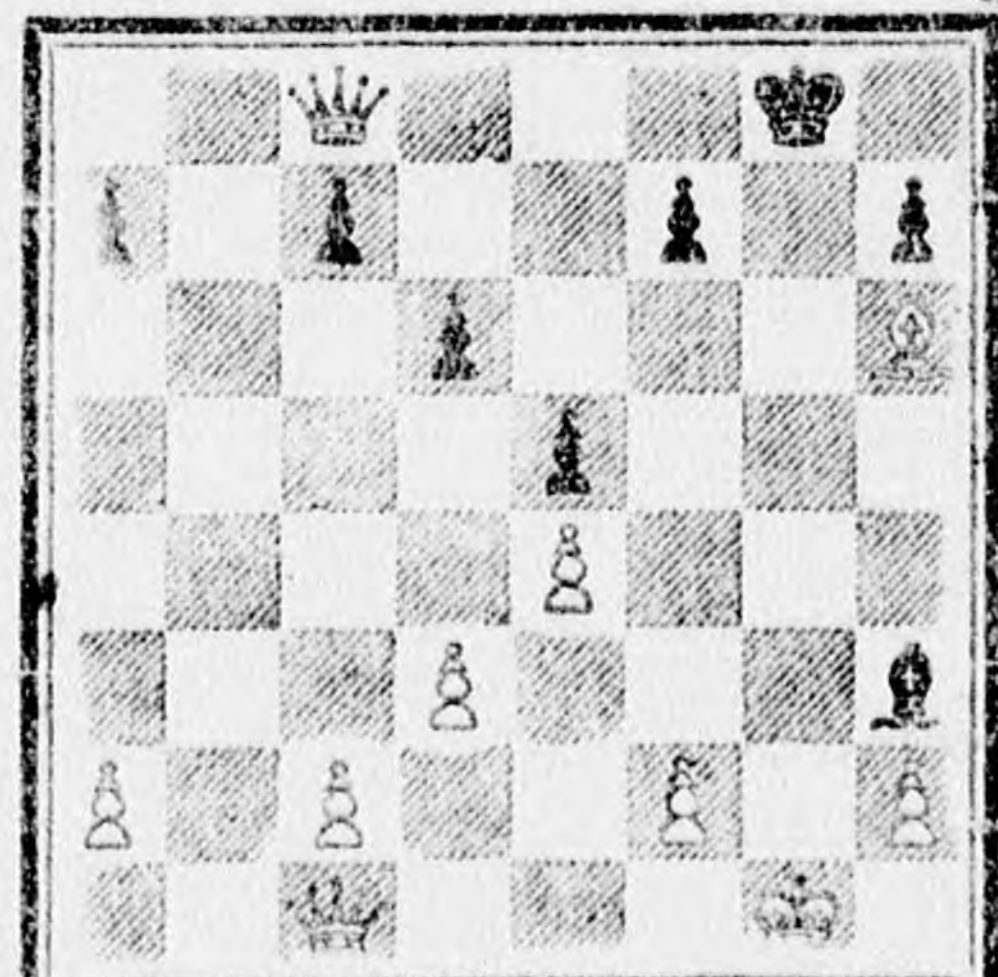
A szubotocai vegyes verseny eredménye. Havasi magyar mester vendégszerzésre megkezdett vegyes verseny befejezéséhez közeleg. Az eddigi eredmény a következő: Havasi 4, Nicifor 4, Boschan 1½ (1), Kohn 1½ (1), dr. György I (2), Csillag 1. Mint látható, az első és második díjon Havasi és Nicifor egyenlő pontszámmal osztoznak, a középső helyezéseket dr. György hátralevő két játszmájának eredménye fogja eldönteni.

Humor jó a sakkban. Bármily elvont és unalmasnak is látszik a laikusok előtt a sakk, mégis igen sok humoros momentum is előfordul benne. Ezekből a humoros momentumokból állít össze egy igen értékes koszorút Krejčík nemrég megjelent »13 Kinder Caissens« című művében. Az érdekes könyvből alant közlünk egy szemelvényt: A társaságban arról vitatkoznak a sakkozók, hogy utánozhatja-e sötét világos lépéseit és a következő három játszmával bizonyítják

a szimmetrikus védekezés mód szer tartatatlanságát.

I.

- 1. e2—e4 e7—e5
- 2. Hg1—f3 Hg8—f6
- 3. Hb1—c3 Hb8—c6
- 4. Ff1—b5 Ff8—b4
- 5. d2—d3 d7—d6
- 6. 0—0 0—0
- 7. Fc1—g5 Fc8—g4
- 8. Fb5×c6 Fb4×c3
- 9. Fc6×b7 Fc3×b2
- 10. Fb7×a8 Fb2×a1
- 11. Vd1×a1 Vd8×a8
- 12. Fg5×f6 Fg4×f3
- 13. Ff6×g7 Ff3×g2
- 15. Ff8—h6 Ff1—h3
- 16. Va1—c1 Va8—c8

17. Vc1—g5+ feladja

Ezzel a spanyol négyes huszárijáték inkorrekttségét bebizonyították.

II.

- 1. e2—e4 e7—e5
- 2. Hg1—f3 Hg8—f6
- 3. Hb1—c3 Hb8—c6
- 4. Ff1—c4 Ff8—c5
- 5. d2—d3 d7—d6
- 6. 0—0 0—0
- 7. Fc1—e3 Fc8—e6
- 8. Hc3—d5 Hc6—d4
- 9. Fe3×d4 Fe6×d5
- 10. Fd4×c5 Fd5×c4
- 11. Fc5×d6 Fc4×d3
- 12. Fd6×c5 Fd3×e4

Szerkesztői üzenetek

Becskek. 1) Magyarország és Csehszlovákia között még nem jött létre olyan megállapodás, amely a kérdészettyben irányadó volna. 2) A kérdés értetelenségül van megfogalmazva. 3) Vadászfegyver tartása is engedélyhez van kötve.

Olvasó. Egyszerű belföldi levélre 1 dináros bélyeget kell ragasztani.

Taroklójátékos, Novivrbász. A partner utimótának mekontrózása nem érvényes, tehát a megcsinált utimóért a két ellenfél egyszeres díjat fizet.

Budapest-Newyork. Mi az alternatívának azt a részét választjuk, amelyre én azt mondja, hogy az se baj. A Saturday Eveninget bármelyik hírleptörlesztő vállalat után (Subotica: Literaria) megrendelheti.

W. H. Az utlevelet rendes uton kaphatja meg. Férj és feleség egy utlevelet is válthat, de a vízumdíjat két személy után kell fizetni. A kiállítás időpontja még nincs megállapítva.

M. T. Noviszad. Használható rejtvényeket szívesen veszünk.

Helen. Nem áll módunkban a kérdőzett amerikai címet megtudni.

Kivándorló. A cikk egy javaslatról számolt be és most még nem látható előre, mikor fog a javaslat megvalósulni.

II. tré C. Cimezze a levelet a Pesti Napló szerkesztőségéhez.

Horgesi. A tartásban, ha az egyik fél tercedel, a másik bélyével mond auzt, az utóbbi nyerte meg a partit, mert e tekintetben a bély minden más fixurául erősebb.

Sz. I. Ha besorozták katonának és elköltözött az országból, föltétlenül katonaszökevénynek tekintik és ha vizsztatér ehhez képest megbüntetik. Katonai szökevények nem kaptak amnesztiát.

Hü olvasó. »Szatirikus« verseinek humora kétségbeesett.

S. M., Szubotica. Sirjon és szérvenkezzék. Ilyen verset még egy spanyol műfordítónak sem lett volna szabad elkövetnie.

Szerény. Ön a szerény ibolya szerepét játssza levelében, de mégis volt bátorsága beküldeni azt a költeményt. Mi csak suttogva áruljuk önnek: nem jó. A nyelvtant megtanulni azonban nem árt.

B. F. L. A fiatalító módszer bevált, az ön novellája azonban nem.

I. P., Veliki-Kikinda. Versfordításait legnagyobb sajnálatunkra nem közölhetjük. A versek szépek, de stílusa annyira magyartalan, hogy csak nagyobb javítások után láthatóanuk nyomdafestéket.

»Marika«. A kéziratát olvashatóan tessék beküldeni, ha lehet répirással. A novellát elolvassuk és ha jó, alkalomadtán sorra kerül.

E. R., Szombor. A lapnéldányt szíveskedjék ajánlva beküldeni.

N. J., Ada. A postatakarékpénztári hatékérvényesítéséhez nem kell semmi különös bejelentés.

M. Gy., Sztaribecsei. Németországban freyburgi és hallei börskola a legjobb hírű.

B. J., Szrbobran. Az alkalmazottak fizetése első helyen fizetendő ki a csőd-tömegből vagy fizetőkép telenség esetén.

V. E., Becskerek. A francia követség minden további nélkül ad vízumot, semmiféle írás nem kell hozzá. Franciaországban minden három hónapban kell kérni tartózkodási engedélyt. A Párisba való utazás Budapesten át körülbelül 2.000 dinárba kerül.

P. J., Baesko-Petrovoselo. Ha igazolja, hogy családfennartó és bécsét ön tartja el, akkor csak kilenc hónapot kell szolgálnia.

D. M., Kula. A bácskai mérnökök a noviszadi mérnöki kamarához tartoznak, amely husz dinárral ellátott kérvényre ad engedélyt mérnöki prakszis folytatására.

Érdeklődő. Graifogusunk közvetlen ad elemzést. A levél kiadóhivatalunk címére küldendő, amelyet mi azonnal továbbítunk. Az elemzés díja 10 dinár.

S. H., Nis. A pénzüzetek az amortizációs kölcsönöket még nem vették fel üzletkörükbe. Az Uprava Fondova ad a betűnek körülbelül tizedrésze erejű kölcsönt tizenkét-tizenhárom éves lefizetésre.

B. F., Apatin. 1) A férfi, ha amerikai állampolgár, magával viheti feleségét Amerikába. Kiskoru katonaköteles csak akkor vándorolhat ki az országból, ha az egész család kimegy. 2) Argentínában nincs magyar útság.

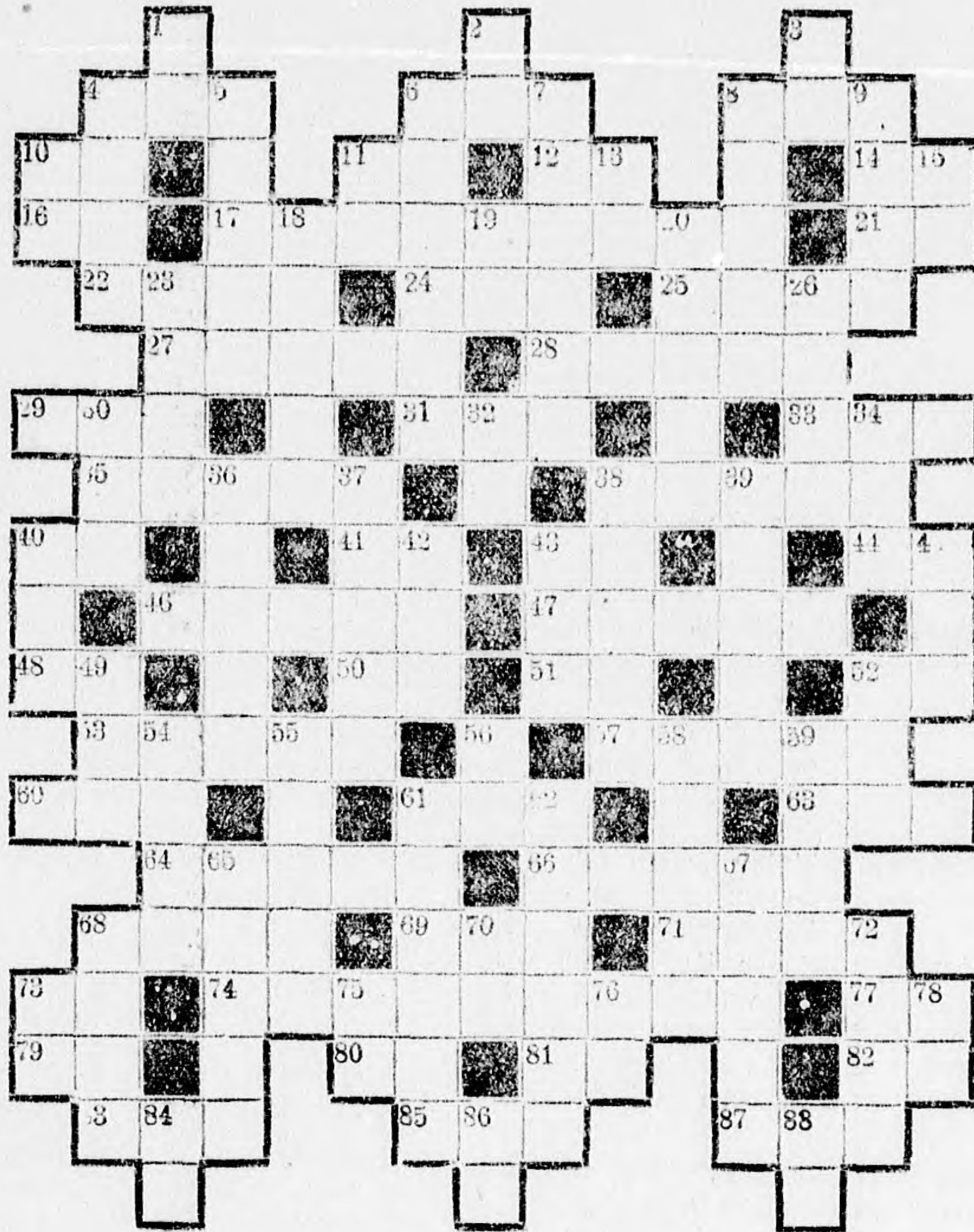
B. K., Baisa. Levelét orvos-munkatársunknak adtuk át, aki az orvosi rovatban fog a jövő héten válaszolni. Lapunk olvasói levélben is kaphatnak orvosi kérdésekben felvilágosítást, ha orvosmunkatársunk részére válaszbélyeget mellékelnek.

D. M., Novibecsei. A kérdőzett lapcímek: Narodna Svijest, Sloga, Dubrovački List, Dubrovnik; Nova doba, Hrvatska Sloga, Split; Narodna Straza, Dalmatinski Hrvat, Sibenik.

- 38. Operettcím
- 39. Alk sokat sétál
- 40. Évszak
- 42. Épület — idegen nyelven
- 43. Régi úrmérték
- 45. Afrikai folyó — idegen nyelven
- 49. Földműves szárszám
- 52. Az első könyvünk
- 54. Ilyen vetés is van
- 55. Ige
- 56. Mint függ. 11.
- 58. Fájdalom — idegen nyelven
- 59. Bibliai hegység
- 61. Xantippe férje
- 62. Subotica történetét írta meg
- 65. Háboruban harcra való mögötti terület
- 68. A meztelen sinonimája
- 70. Latin személyes névadás
- 72. »O« betű az első betűje habvett, — hangszer
- 73. Mutatószó
- 75. Házállat
- 76. Magyar vigjátékíró monogramja
- 78. Megszóltás
- 84. Folyó
- 86. Kicsinyítő képző
- 88. Személyes névadás

KERESZTSOROS REJTVÉNY

Szerkesztette: Czenk Henrik

Vizsztatés:

- 4. Baj, ha hajó kapja
- 6. Új — idegen szóval
- 8. Ember is állat is húzza
- 10. Kettős magánhangzó
- 11. Megyek — klasszikus nyelven
- 12. Ige (enyhe feyítés)
- 14. Olasz névelő
- 16. Házállat
- 17. Kint neveztek el ró
- 21. Kötőszó
- 22. Község Magyarországon
- 24. Mutató szó
- 25. Dunántuli megye
- 27. Góliát is ez volt
- 28. Ha egy mássalhangzót hozzáteszünk, meggondolt, megmentett emberre mondjuk

- 29. Testrés
- 31. Fém — idegen nyelven
- 33. Van ilyen regény is
- 35. Az iktató teszi
- 38. Férfi név
- 40. Álló víz
- 41. Fordítva mint vissz. 77.
- 43. Mint vissz. 10.
- 44. Német praepositio
- 46. Hegység Szerbiában
- 47. Küllő — idegen nyelven
- 48. Igeköto
- 50. Latin személyes névadás
- 51. Híres fizikus (fon.)
- 52. Nem valódi
- 53. A Pegasuson lovagol
- 57. Koronghatározó rövidítés
- 60. Ige
- 61. Két betű hozzáfeve — fordítva pramissok ejött látható
- 63. Női név

- 64. Hegyi állat
- 66. Magyar miniszter
- 68. Sütéményfajta
- 69. Helyhatározó szócseka
- 71. Diszitek — holt nyelven
- 73. Éva is ez volt
- 74. Most játszott pesti operett címe
- 77. Ami nem szük
- 79. Ige
- 80. Igeköto
- 81. Megfordítva kettős mássalhangzó
- 82. Fém
- 83. Testünk emésztő nedve
- 85. Sporteszköz
- 87. Időhatározó

Függőleges:

- 1. Folyadék
- 2. Tagadó szó
- 3. Főnév is, ige is
- 4. Francia város (fon.)
- 6. Följegyzésekre használják
- 7. Francia város (fon.)
- 8. Állóvíz feneékén van
- 9. Opera címe
- 10. Ilyen világ is van a mitológiában
- 11. Német praepositio
- 13. Kettős magánhangzó
- 15. Mint vissz. 48.
- 18. Híres zsidó írástudó neve
- 19. Praepositio
- 20. Mesterember
- 23. Angol grófság
- 26. Kedvenc papagálynév
- 30. Folyó idegen nyelven
- 32. A kör része
- 34. Tanács argót szó
- 36. Helyhatározó
- 37. Ilyen tolat ma már sokan írunk

FILM

Péter pán

Péter pán egy kisfiú, aki egyszer még egészen újdonsült csecsemő korában, elröpült hazuról a tündérekkel. Mikor este vissza akart térni, már nem tudott bejutni a bölcsőjébe, mert a mamája becsukta az ablakot és Péterke kívül rekedt a sötét ablak párkányán.

Végcsvégig ezer bonyodalom, nevetető és könnyeztető képes mese, amelynek az a morálja: *gyerekek, ne akaratok felnőtek lenni!* Addig vagyunk boldogok, amíg nem ösmerjük az ábécét és a tanító ur nádpalcáját. Ez a mese egyaránt szól kicsiknek és nagyoknak.

Milyen ostoba is ez a mi »moderna világunk. A gyerekek már pápaszemmel a felkükön jönnek világra és kimevetik azt, aki meséket mond a Szászország királykisasszonyról. A régi gyerekek még tudtak repülni. Aki valami nagyon gyönyörűt gondolt, annak ez a szépséges gondolat szárnyakat adott és úgy repkedhetett a levegőben, akár a pillangók. De kinek jut ma eszébe ilyen hasonlatosság? Mi praktikusak és hitetlenek vagyunk. És ha repülni jön kedvünk, hát beülünk egy kétfődelébe. Legjobb lezuhanunk. A tündéreket sohase érte motordefektus. A tündérek jók voltak. Milyen fájdalmas, milyen költői, mennyire elszoktunk mi már ettől: jósz és szeretet, mint nem áldozatokkal kell kihuzni, ami magától buzog fel a szívvelből, akár a forrás vize.

Szülők, akik szerették a gyermeküket, nézzétek meg a legaranyosabb amerikai szimészndt, Betty Bronsont, hogy ismét megtaláljátok magatokban a régi elveszett gyermeket, Péter pánt.

(t. 1.)

Figyelmeztetjük!

hogy 1 pár „Kulcs” jeggyel ellátott harisnya (vörös, kék vagy arany jeggyel) annyi ideig tart, mint 4 másik pár. Próbára vegyen 1 párt és Ön is meggyőződik erről.

Harisnyák „KULCS” nélkül hamisítottak. 10182-2

FELLENDÜL AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabtuk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk

500 drb nagy levélpapírt, 500 finom borítékot
összesen 180 dinárért
és 1000 számlát 100 dinárért
összesen 280 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olcsóbb mint ha papírzeletekre írja a számlát
Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három
nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.

Jó papír. — Izléses kivitel.

Vidékre a megrendelés napján elküldjük
a nyomtatványt.

Szállítás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

Kérje mindenütt a világhírű
„TOBLER” (Bern - Svájc)
csokoládé, kakaó és cukorka
gyártmányait

S. H. S. vezérképviselőt és lerakat:

„OBOROT”

Beograd, Knjeginje Ljubica ul. 15 Telefon 31-89
Kérjen árjegyzéket!

„DAMA”
FEHÉRNEMÜSZALON

Felhívjuk a hölgyek figyelmét a nálunk készült fehérneműkre.

Készítünk saját, vagy hozott anyagból: intézeti és menyasszonyi kelengyéket, garnitúrákat stb. a legszebb és legizlésebb kézimunkával; azzsur, tüazzsur, filé-tírré és himzésekkel

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

50.000

dinár segélydíjat fizet elhalt tagjai után azok hozzátartozóinak

Bácska Temetkezési Egyesület Suboticán

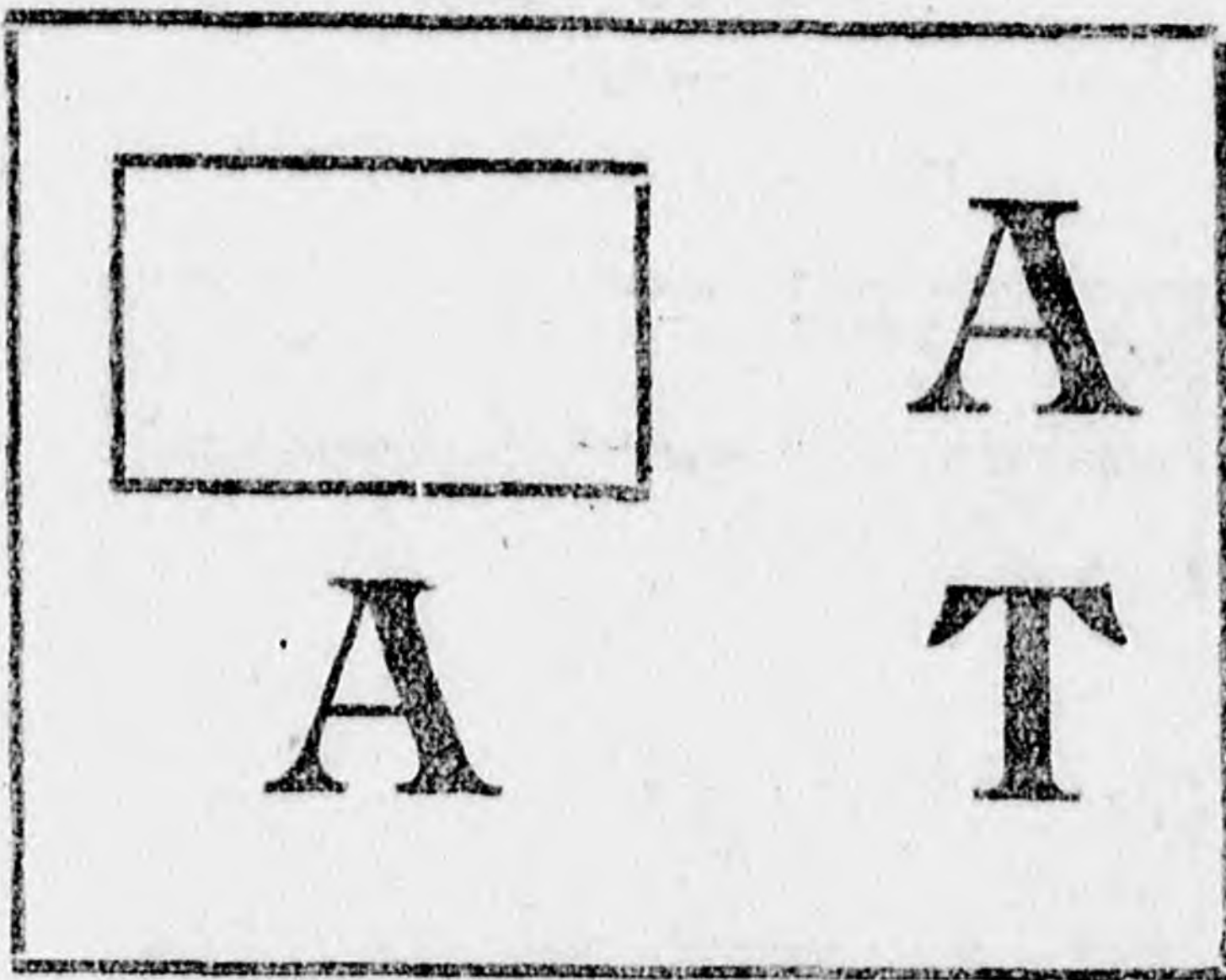
Befizetési díj elhalt tagonként 100 dinár
Új tagok felvétele eszközölhető nemre és életkorra való tekintet nélkül.

Helyi képviselők felvételnek az ország bármely községéből.

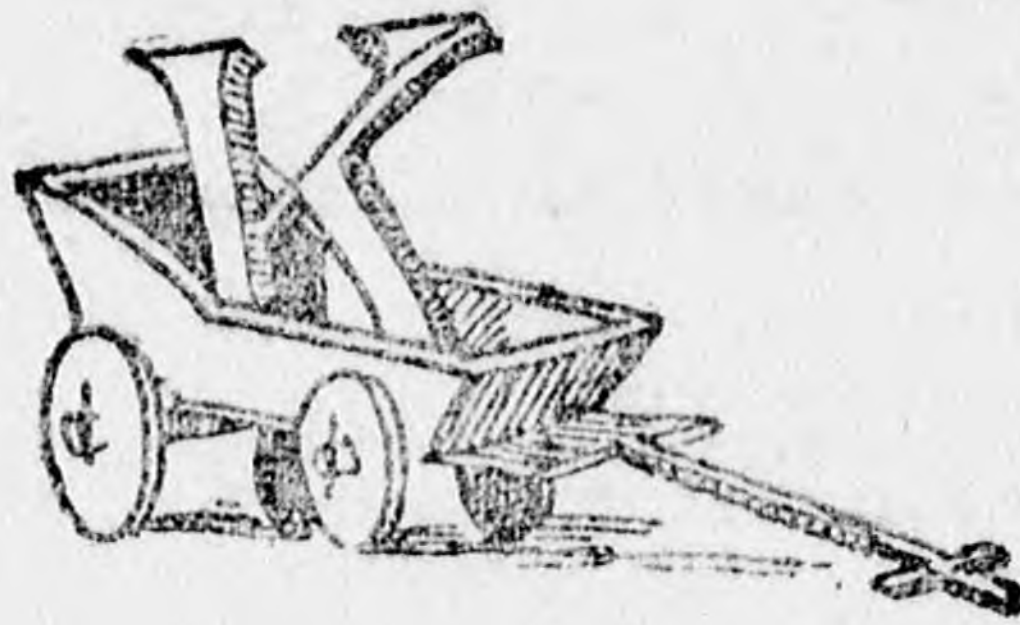
Az igazgató tanács.

Rejtvény.

I.

II.

A múlt vasárnapki számban közölt rejtvény helyes megfejtése:

„Baranyában”

Helyesen megfejtették 101-en. Könyvjutalmat nyertek: 1. Budai Jenő Vršac, 2. Deák Ella Čantavir, 3. Gaál András szobafestő Bač-Petrovoss'o, 4. Mayor Pery Pančevó, 5. Tóth Jenő gépész Stara-Moravica.

FIAT 509

6/25 HP, 4 ülésel, 4 kerékfékkel,
az ideális vojvodinai tura-autó
és az összes többi FIAT típusok

nagyon
leszállított áron,
legkedvezőbb fizetési
feltételekkel

raktáron és azonnal szállítható
FIAT képviseletnél

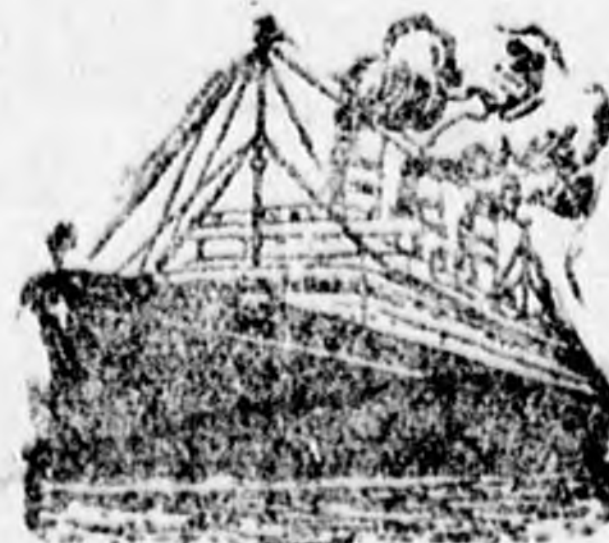
„AUTOMOBILIA”
SUBOTICA, SKADARSKA UL. 7.

**ELSŐ SUBOTICAI
PAPIRZACSKÓGYÁR**

F. BEDŐ SUBOTICA ŠENOVIĆ UL. 19. TELEFON 436.

Ajánlja minőség és ár tekintetében elsőrendű és versenyképes papirzacskóit.
Kérjen mintát és árajánlatot.

**„VESNA” HAJÓZÁSI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
S U S A K**

Rendszeres személy és áruforgalom

DEL-AMERIKÁBA ÉS KANADÁRA

Első szerb hajózási vállalat, melynek hajói hazai kikötőből indulnak. — Bővebb felvilágosítással szolgál!

ALDAN SZVETISZLAV válló őzletó **VELIKA-KIKINDA**.

680 Kg TISZTA BUZASZEM

volt az eredmény, midőn egy 550 keresztből álló búzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral el lett csepelve, betétsines géppel szakértő bizonyosság előtt után-csepellőtünk. **PÉRSÉGI IDŐT ÉS MUNKÁT** takarított meg a

DOBKOSÁR-BETÉTLÉC
alkalmazásával. Kérdésközlésre ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást

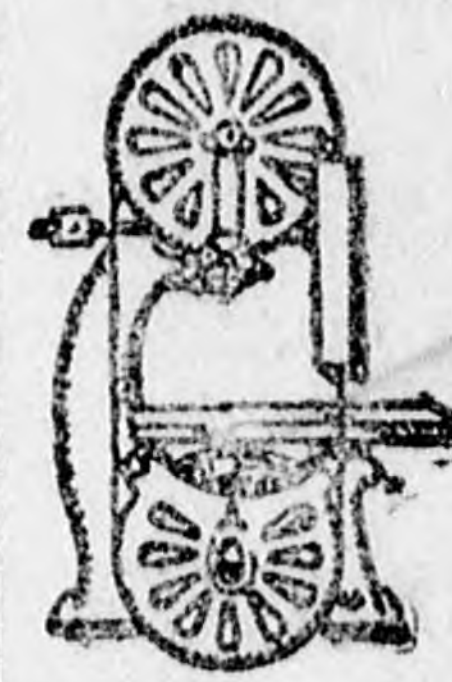
BÁRDOS és BRACHFELD NOVISAD
Zeljeznicka ulica 7 8. — Telefon 286.

Dr. SZEGŐ K.

SZANATÓRIUMA
ABBZIA (Olaszország)

Legkiválóbb tartózkodási hely telelésele agkori megbetegedések esetében. — Gyógyétrend, edzés, hízó és fekvőkurák legkülömbözőbb formái
Gyermekek 7 évtől kezdve kíséret nélkül is!

10972

Aztalások, hogaárok, fűrésztel-pek, faáruhárosok figyelmébe!

Famegmunkálógépek

4 soros golyóscsapágyazással.

Leipziger, berlini, legálabb, leglétkétezebb gyártmányok, garancia melletti, ugyancsak elsőrendű szerszámok állandó gyári raktár.

Előnyös részletfizetési feltételek!

JELINEK JÓZSEF

Subetica, Paje Kujundžica ulica 4. sz.

DEUTSCH PÁL és TÁRSA
VILLAMOSÁGI ÉS MŰSZAKI VÁLLALAT
SUBOTICA, SOKOLSKA ULICA 3.

Készít villamos világítási és erőátviteli berendezéseket jutányos áron, saját vagy megadott tervek alapján.

Kérjen ajánlatot. — Irógép és varrógépek javítása külön szakképzett munkaerővel.

605

Harisnya, csipke, rövidáru

minden minőségben a legnagyobb választékban
Legolcsóbb árak!

RÖHRICH és KRACKER VEL.-BEČKEREK
Fendler-féle „Fehér-ház” udvarában 315

„COMMERZIA”
TULAJDONOS: EUGEN BERL
ZAGREB, JELACIĆEV TRG 23.

Ajánkozik moratóriumok, kiegyezés és kezességek kereszttelvitelére.
GYORS, DISZKÉLT ÉS KULÁNS ELINTÉZÉS

406

BUTOR Halószoba, ebédő és irodaberendezést eladó, amíg a készlet tart saját áron alul, a gyár alakítása miatt, nagyban és kicsinyben, a legegyszerűbb, a legfinomabb, elsőrendű kivitelben
ATLAS D. D. butor- és faáruháru, NOVISAD
FIZETÉSI MEGKÖNNYÍTÉS

RE LAM AR
250 din. helyett 175 din.
csomag íva, post n
3 üveg O' de Cologne Rose eredeti
3 E tla szappan, nagy
3 doboz francia Bolol toppa zta
1 doboz Gellit vagy fin' igen puder
1 doka francia parfumo
„MILA”
parfumeria, Subotica
Vilanova ulica 16.

Cseh samottégla
minden méretben és
samottészit
legolcsóbb árban
Cserépkályhák
1300 D.-től felállítva kapható
Mihajlo Takác
pedar, Subotica, Agina ulica 2.
(Zenada mögött) 185

WACHTLER MIHÁLY
GÉPLAKATOS, SUBOTICA, SAVE TEKELIJE PUT 21
Saját ház

Az összes mezőgazdasági gépek valamint bármely vas és gépmunkákat vállal és javít
A legmodernebb Wertheim-kasszákat sörtetlenül nyit és javít.

307

Jegygyürük, órák, ékszerek legolcsóbban, részletfizetésre: Szombati Saroltánál Subotica, Vilsonova ul. 20. 0143 A főpostával szembe

AZ UJ AUTORIZÁLT

THE UNIVERSAL CAR
KÉPVISELET
NOVISAD, PAŠIČEVA UL. 19.

I.

Ajánlja a legújabb modellü személy-, teherautókat és traktorokat bevezetésként a legolcsóbb áron.

II.

Becserél használt Fordautókat új Fordautókra.

III.

Az összes alkatrészeket mérsékelt áron tartja raktáron.

Rejtettkép.

Hol az elefántvadász?

A múlt vasárnapi számban közölt rejtettképen a legényt megtalálták 151-en. Az első első díjat a nagyított fényképet Stojanka B. Novaković Beograd Poenkarski ul. 35. III. emelet nyerte meg, aki küldjön be egy fényképet a kiadóba. A második díjat, egy monogramot 10 különböző fazonban a hozzávaló dörzslővel Leopold Samuel sentai üzletéből Lehe Mariska Subotica nyerte, aki szíveskedjék velünk közölni, hogy milyen névre öhajítja a monogramot. A harmadik díjat, egy doboz valódi Astra körömlakkot Nagy Bertalan subotici gyógyszertarából Schmidt Zsófia Bela-Črka nyerte meg, aki küldjön be 10 dinár portóköltséget a kiadóba.

6000

dinár segélyt fizet tagjainak szülés esetén az **Első Vojvodina Szülészeti Egyesület.** Tagokat állandóan felvesz Trumbićeva ul. 3. sz. a. iroda helyiségében. Vidéki tagokat felvesznek a következők: Horgošén: Tinár adólist, községháza. Martonošon: Dušan Vasić nyug. közs. pénztáros és Nikola Milinović aljegyző. Sontán: Kopasz Kálmán kántor. Blonon: Géza Ambrus tanító, Adán: Huszág Dezsőné asztalos. St. Bečen: Komenda János nyugalmazott tanító. Somberban: Magyar István, Mrazovićeva ulica 12. Kula: Varadi Gyula nyug. tanító.

WANDERER 5/15 HP

használt, jókarban levő, háromlüléses autó eladó.

Üzemben megtekinthető: **Dezider Koder, podružnica, Osijek I.**

GIPSZ

TRAFIKANT GÁBOR SUBOTICA

Telefonsz. 4-65. Sürgőncim: Trafikant Subotica
A „Sana“ d. d. Blagaj, gipszgyár vojvodina képviselője, előnyárban ajánl, vagontételnél közvetlenül a gyárból, kevesebb vételnél a subotici raktárból szállítva:

- Dental gipszet (fogorvosok részére)
 - Alabaster " (tégla gyárak részére)
 - Special " (tégla gyárak részére)
 - Forma " 10947
 - Estrich " 10947
 - Stukatur " 10947
 - Baugipsz (építő-gipsz)
- 50 kg-os papír- vagy jutazsákokban és 125/150 kg-os hordókban.

Kerések

Somberban a beltéren esetleg megvételre modern 3 vagy 4 szobás

LAKÁST

megfelelő melléképítésekkel május 1-ig beköltözéssel. Ajánlatok **FEHÉR drogéria** Somber kéretnek.

Két kereskedő párbeszéde:

Az egyik: (Ald igen pontos a zárásban. Háromnegyed egy óráig egy arra haladó és már a kávéháza sietős szinten redőnytulajdonos ismerőse megszólítja.)
A másik: Mi az kárta? Ilyen korban, — de nem volt idő befejezni a szót, mert
Az egyik: Ingerülten felel. — Hagyjon élni, nem látja, hogy kinlódom a redőnyemmel és még nem tudtam lezárni.
A másik: Já, lássa én ilyenekkel m r mentes vagyok.
Az egyik: Hogy-hogy?
A másik: Igen egyszerű. Jó karbantartás végett átadtam őket az Első Subotici Redőny-iztosító Vállalatnak.

TÜKÖR-

BORITÓ MŰHELY

Tellett, szelvény, kézi, egyszerű és **CSISZOLT**

tükrök készit, rongált és vakult tükrök **JAVITÁSÁT** és **ÜVEGCISISZOLÓ** munkát vállal mérsékelt áron

DROBAC SZIMA VEL-BECSKEREK (a szerb templom mellett) 4209

Raktár-helyiség

padlós és sztraz, vasajtókkal, nagy befogadó térrel 1926 év február 1-től kiadó. Érdeklődni lehet a Zrinjski trg 24. számú házában a háztulajdonosnál. 0821

Akácia szőlőkaró

jutányos áron kapható **Szemző Béjánál** Subotica, Brozova ul. 2. 199

Naponta friss pörköltkávét

kapható **Sugar Manónál** Subotica, Rudićeva ul. 0416

Schlager-féle BÖRÖNDÖK és BÖRÁRUK

a legjobbak. Megrendeléseket és javításokat elfogadjuk **SUBOTICA** Aleksandrova ulica 1. 516

Dr. Farkic

magánygyógyintézete **BEOGRAD**
Az összes segédeszközökkel felszerelve

Idegbajok, neurasténia, hisztéria, epilepsia, epileptikus megbetegedések, bénulások. Sebészeti-ortopéd megkezelés, sebulések, csont- és izomtuberkulózis, hálgemegörbülések, merevedések, veszületett vagy szerzett testi hibák kezeléscré: Felveszünk kezeléscé azoktól: reumatikus, csúszos, vérszegény és alkoholfélés betegeket. **Hydrotherapie, elektroterapie, masszazs, meleg levegő, desugarizások, (mesterséges magaslati nap) Fungoparkolások (póstyeni iszap) mediko-mechanika** Vezető orvosok: Dr. H. Klein, ideg orvos Dr. C. Kajan, ortopéd-sebész. **Penziárak:** Külön szoba 150 dinár, 2 vagy 3 ágyas szoba 120 dinár naponta. Felvilágosításul szolgá az intézet Beogradban, Kucsi Mihajlova venac 29. a Kalimeodunai szemben. Telefon 5-89.

Ki akar érettségizni?

Összevont magánvizsgát tenni? Teljes anyagi felelősséggel előkészit a **BAROSS-GÁRDOS TANINTÉZET** BUDAPEST, RAKÓCZI-UT 57/A. INTERNÁTUS.

ZSÁKI PONYVAI ZSINEGI SZALAY ÉS TÁRSA

Subotica, Ciril-Metod tér 20 (Lifka mozi mellett). — Ajánl: komlós zsákokat, kárpitos cikket és az összes len és juta áru előnyös áron. **KICSINYBEN**

Csak gramofon mellett lehet mulatni, nevetni és táncolni

Aki családjának örömet akar szerezni,
Aki sok pénzt akar keresni
okvetlen kérje

**NAGY KARÁCSONYI
ÁRJEYZÉKÜNKET**
gramofonok, lemezek, varrógépek és korékpárokról
VIKTORIA

nagykereskedés Subotica, Zrinjski trg 2. szám,
Sugár tizeres mellett
Columbia Gramofon, Dikopp Diana korékpár, Phönix
va rógépek legolcsóbbak, mert a legjobbak

„HASAG”

PETRÓLEUM GÁZLÁMPÁK

100-3000 gyertyafény erősségben.

Különleges kidolgozású halászlámpák.

PETROPLIN

Zagreb, Draškovićeva ul. br. 58.

Működésért szavatolunk.

Robbanás kizárva.

Petroléum-bűz kizárva.

Képviseletet keresünk.

Mindenki INGYEN tanulhat KÖTNI

**„DUBIED”
KÖTŐGÉPEN**

Kérje a 117-es számú katalógust
VARRÓ- és SZÖVŐGÉPKÖZPONT
CENTRALA
ŠIVAČIH I ŠTRIKAČIH MAŠINA
BEOGRAD, KRALJA PETRA UL. 95.

LEGJOBBAN BEVÁLT

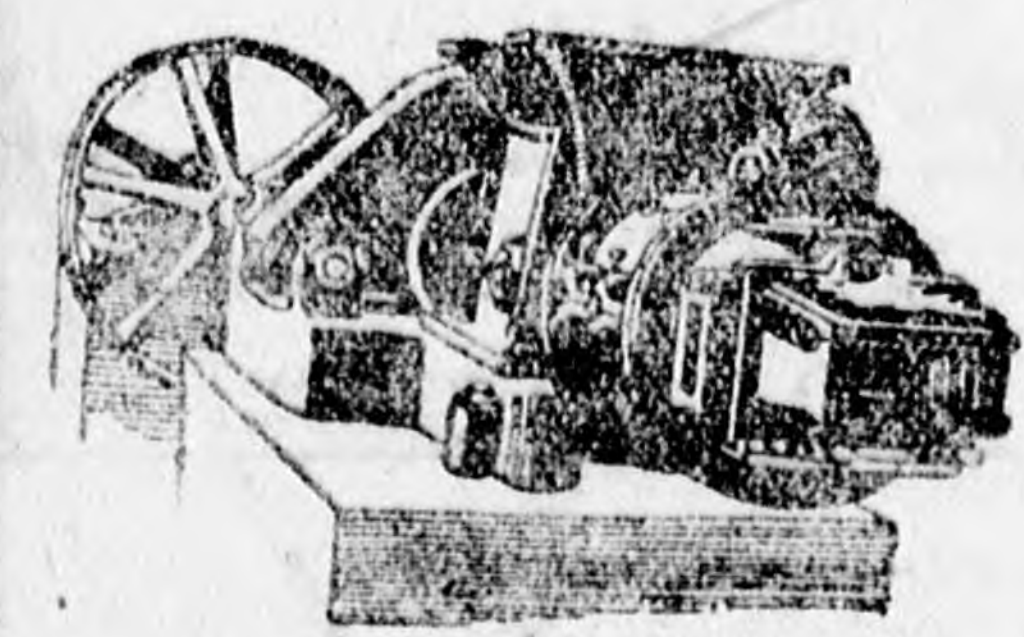
TÉGLAGYÁRI GÉPEKET

RAKTÁRROL SZÁLLIT

ERDŐS HENRIK

és **TÁRSA**

NOVISAD VEL.-BECSKEREK

Azonnali értesítésnél téglagyári szakmérnököt kívánságra
díjtalanul és kötelezettség nélkül kiküldünk.

Megvételre keresek

szerb, horvát, orosz
nyelvű szépirodalmi
könyveket legjobb íróktól

Brehm: Állatok világa
10 kötetet

Akadémia kiadású
magyar könyveket

Arral és címmel ellátott
könyvjegyzéket kérek
mellékelni

Minden megkeresésre
válaszolok

Hungária

antiquarium Szeged,
Batthyány-utca 2. sz.
Telefon 12-51

Modern, izléses

ÉKSZEREK

a legnagyobb választék-
ban. A legjobb márkájú
fali- és zsebórák

SZEMÜVEGER

minden kivételben.

Javítások pontosan

SCHVAB ALBERT

órák, ékszerész és optikus
VELIKI-BECSKEREK
Aleksandrova ul.

HELMER MIHÁLY

villanyörre berendezett
reszelővágóműhelye

Vel.-Beckerek

Geteova (Nómet) ulica 40

Vállalja ócska reszelők és
ráspolyok újra felvágását

Szerszámot készít

kőfaragóknak

Cimkét, kilsét, litografiai mun-
kát, részvények, betétkény-
vet, domboronyomást, dobo-
szokat, üzleti könyvet, gyógy-
szertárák részére préselt do-
bozokat a legutányezásban
szállít

FISCHER ERNŐ
grafikai műintézet Subotica
10892

Gyermek férfiak-

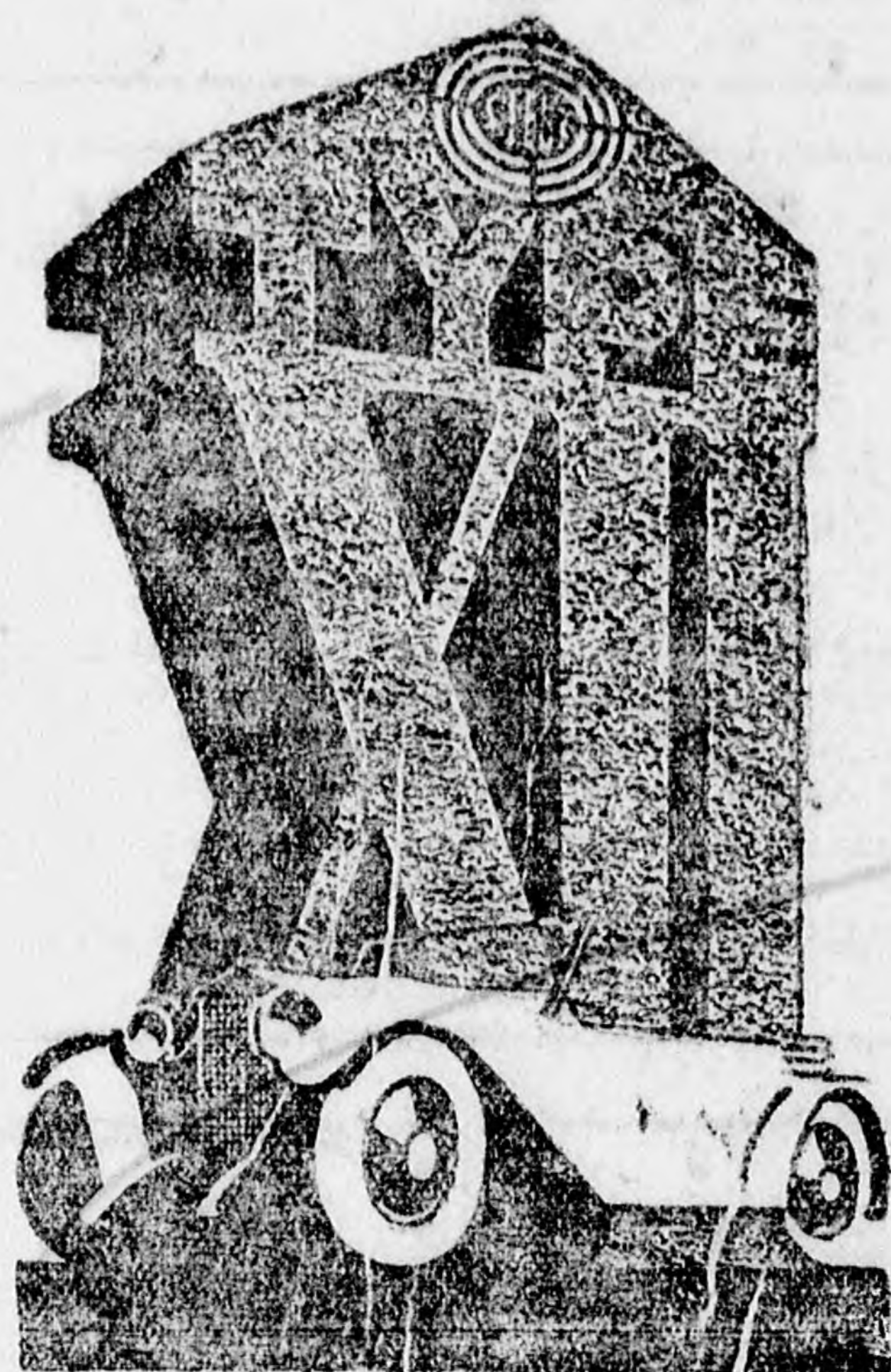
nak (impotenseknek)
hormontve kúridóm sza-
badalmazott szenzáció-
tal. Anányomatimorietés
könyvem. — Cim

„Patent 608”

Ciuj (Kolozsvar)

1 számú postafiókberlet.

Az Ön kocsija 1926

3/30 PS — 1 1/2 liter henger
„STEYRWERKE” VEZÉR-
KÉPVISELETE

Ferrum D. D. Zagreb

ZAGREB, Mažuranićev trg 3/a.
BEOGRAD, Skeptjanska ul. 13.

Első és másodrendű

bükkhasábtüztitát

dorongfát prima száraz minőség-
ben, továbbá bükkfaszenet szál-
lit vagon-tételekben a legolcsóbb
napiárak mellett.

MAVRO ALTHEIM

PODRAVSKA SLATINA (SLAVONIJA)

**FERDINAND TEICHNER
VELIKI BEČKEREK**

Ajánlja elsőrangú I-a

**kefe, meszelő, ecset és
korongecseteit**

Specialista: ecset és korongecsetekben.
Minden külföldi konkurencia kizárva.

Kérjen mintákat!

11076

„KASINA”

ÉTTEREM, SÖRCSARNOK ÉS FALATOZÓ

Telefon: 35-25 BEOGRAD Terazije 25.

UJ TÉLIKERTJÉBEN

kiválóminőségű hazai és idegen konyha, kitűnő sör

Figyelemes kiszolgálás, olcsó ár!

Minden este 6 órától koncert.

723

Rőfösárukat

elköltözés miatt

RÉTI

január 30-ig

DRUG

kiárusítjuk.

Roriál, berendezés olcsón eladó

RUDIČEVA ULICA 3

— GYÖMÖLCSPIAC

